

GOVERNMENT OF KARNATAKA

EDUCATION

PUC-II QUESTION BANK

2017–18

DEPARTMENT OF PRE-UNIVERSITY EDUCATION

MALLESHWARAM, BANGALORE

www.pue.kar.nic.in

First Edition
November-2017

All Rights Are Reserved

Directorate of Pre-University Education, Bangalore.-2017-18

Publisher :

Disclaimer

The question bank is prepared for the benefit of students and teachers. The committee worked for the preparation of question bank made all efforts to make comprehensive and foolproof. However, if any mistakes, errors found, please mail at questionbank.pue@gmail.com. There is no guarantee that question from this bank only appear in the examination conducted by the department.

Copyrights;

The copyrights of the question bank lies with the director, Department of Pre-University Education. The question bank is prepared for academic purpose only. No part of the question bank is allowed to use for commercial gains.

Department of Pre University Education, Bangalaore.

PUC-II nd year Question Bank Committee

Subject-Education(52)

Chairman

Prof. M.S.Hottin

Principal

Shri.Siddeshwara P.U.College,
Alwandi, Tq.Dt.Koppal. Horti, Tq.Dt. Bijpur.

Reviewer

Prof. Bharathbhushan.B,

Principal

S.B.S.C. Degree College, Harapanahalli.
Dt. Davangere.

Members

Dr.Nagaraj.B.Marenavar

Lecturer in Education

Govt P.U.College, Vadagavi

Dt.Belagavi

Shri. R.B.Sankadal

Principal

S.G.M.K. P.U.College, Badami

Dt.Bagalakot

Shri. M.S. Joshi

Lecturer in Education

S.V.M. P.U.College, Ilakal

Dt.Bagalakot

Shri.Krishna R.Kulkarni

Principal

V.G. P.U.College, Kukanoor

Dt.Koppal

Shri. Satish H

Lecturer in Education

Vidyaranya P.U.College, Dhrwad

PUC-II yr EDUCATION (52) QUESTION BANK

INDEX

Unit. No	Name of Unit/Chapter	Page Nor
i	Title Indicating department	1
ii	Disclaimer and copy right of question Bank	2
iii	The details of committee worked.	3
iv	Features of question Bank & Instruction about question paper	5
v	Blue Print model for entire subject	6
1	CONCEPT FORMATION AND THINKING	7 – 8
2	INDIVIDUAL DIFFERENCES	9 – 11
3	PERSONALITY AND ADJUSTMENT	12 – 14
4	INCLUSIVE EDUCATION	15 – 16
5	CURRENT TRENDS IN EDUCATION.	17 – 19
6	MANAGEMENT IN EDUCATION	20 – 21
7	COMMUNICATION	22 – 23
8	COMPUTER EDUCATION	24 – 26
9	RESEARCH IN EDUCATION	27 – 27
10	STATISTICS IN EDUCATION	28 – 34
11	Model Question Paper– 1	35 – 37
12	KEY ANSWER–1	38 – 45
13	Model Question Paper – 2	46 – 48
14	MODEL ANSWER –2	49 – 56
15	Model Question Paper – 3	57 – 59
16	KEY ANSWER –3	60 – 67

Features of the Question Bank

For the first time Pre-University Department has released the Question Bank for First and Second Year PUC Education (52) subject both Kannada and English medium. First and Second PUC Text Books consists 10 chapters each. The questions in the Question Bank are framed for all the chapters.

The objective Question bank is to help students and teachers. Students can make use of this question bank for preparing their exams and teachers in turn use question bank for the preparation of question papers. In future department can make use of this question bank for preparation of question papers through on line mode.

This question bank is comprehensive in nature covering the entire syllabus – textbook prescribed by DPUE. All possible questions in each chapter have been framed.

Each question has been indicated the objectives in brackets like (K-Knowledge, U- Understanding, A- Application, S- Skill)

The questions provided at the end of each chapter in Text book are included. Question Bank is consisting of four sections as below for each chapter.

- 1. Section A:-** Questions which are to be answered in a word/sentence – each question carries one mark.
- 2. Section –B:** Questions which are to be answered in two to four sentences – each question carries two marks.
- 3. Section – C :** Questions which are to be answered in about a page – each question carries five marks.
- 4. Section – D:** Questions which are to be answered in about two pages. – Each question carries ten marks.

Three model Question Paper with Blue-print and key answers are given at the end of the Question Bank.

The developed question bank will not guaranty that the questions from question bank will only appear in the examinations conducted by the department.

Instructions to Prepare question paper

Following instructions are to be followed while preparing a Question Paper (for 100 Marks).

Blue print for the question paper is to be prepared before constructing the question paper. And according to blue print questions should be selected from this question bank.

1. The Question Paper consists of 5 parts – Part A, Part B, Part C, Part D and Part E.
- 2. Part A :** Questions to be answered in a word/sentence - Total 10 questions carries one marks Total marks **10x1=10.**
- 3. Part B :** Students has to **answer any TEN out of 12 questions in 2-3 sentences each.** – each question carries two marks. Total marks **10x2=20.**
- 4. Part C :** Students has to **answer any EIGHT questions out of 12 questions not exceeding ONE page each.** each question carries five marks. Total marks **8x5=40.**
- 5. Part D :** Students has to **answer any two questions out of 4 questions not exceeding TWO page each.** each question carries ten marks. Total marks **2x10=20.**
- 6. . Part E :** Students has to **answer any one question out of 2 questions not exceeding TWO page each. Question 40 should be from unit 10**each question carries ten marks. Total marks **1x10=10.**

Test, Mid-term and Annual Examination Question Papers should be based on this Question Bank.

Blue Print Of Education (52) Subject for PU-IIInd yr

Time 3hrs 15 mnts

Max Marks : 100

Unit Nor	Teaching hours	Allotted Marks	25% Knowledge				40% Understanding				20% Application				15% Skill				Total Qns
			1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	
1	8	10		1			1	1	1										4
2	16	20	1	1					1	1		1							5
3	16	20	1	1				1	1					1					5
4	12	16	1		1					1									3
5	14	18	1		1					1		1							4
6	16	20		1				1			1			1			1		5
7	10	13	1		1				1						1				4
8	10	13	1		1							1			1				4
9	6	8	1	1					1										3
10	12	16	1															1	3
	120	154	8	10	20		1	6	25	30	1	4	5	20		4	10	10	40
			38 (17)				62(12)				30 (6)				24(5)				154(40)

Note: The Numbers outside the bracket indicates Total Marks. The Numbers inside the bracket indicates Questions.

Table for Objectives wise distribution

Sl. No	OBJECTIVES	Marks Allotted	%
1	KNOWLEDGE	38	25
2	UNDERSTANDING	62	40
3	APPLICATION	30	20
4	SKILL	24	15
Total		154	100

Table for Unit wise Distribution

Unit No.	Units	Marks Allotted	%
01	CONCEPT FORMATION AND THINKING	10	06
02	INDIVIDUAL DIFFERENCES	20	13
03	PERSONALITY AND ADJUSTMENT	20	13
04	INCLUSIVE EDUCATION	16	11
05	CURRENT TRENDS IN EDUCATION.	18	12
06	MANAGEMENT IN EDUCATION	20	13
07	COMMUNICATION	13	08
08	COMPUTER EDUCATION	13	08
09	RESEARCH IN EDUCATION	8	05
10	STATISTICS IN EDUCATION	16	11
Total		154	100

PART-A

I. One mark questions to be answered in a sentence each

1. What is sensation?(K)
2. What is the meaning of the term sensation?(K)
3. Define the term sensation.(K)
4. Write one characteristics of sensation? (U)
5. Give an example for sensation.(U)
6. Define the term perception(K)
7. What is perception?(K)
8. Represent the process of perception in the form of equation.(A)
9. Write one characteristics of perception.(U)
10. Write the meaning of perception. (K)
11. Write a definition of perception. (K)
12. What is generalization? (K)
13. Define the term concept? (K)
14. What is concept formation? (K)
15. Write the definition of concept formation. (K)
16. Represent the process of concept formation in the form of equation. (A)
17. What is thinking? (K)
18. Define the term thinking. (K)
19. Write any one type of thinking. (K)
20. What is a problem? (K)
21. What is problem solving thinking? (K)
22. What is mental status in problem solving thinking? (K)
23. What is insight in problem solving thinking? (K)
24. What is functional fixedness in problem solving thinking? (K)
25. What is reasoning? (K)
26. What is the other name for reasoning? (K)
27. What is everyday reasoning? (K)
28. What is formal reasoning? (K)
29. What is inductive reasoning? (K)
30. What is deductive reasoning? (K)
31. What is analogy in reasoning? (K)
32. What is decision making? (K)
33. What is creative thinking? (K)
34. Define the term creative thinking. (K)
35. What is the stage of preparation in creative thinking? (K)
36. What is the stage of incubation in creative thinking? (K)
37. What is the stage of verification in creative thinking? (K)
38. What is the stage of illumination in creative thinking? (K)

PART-B

II. Two mark questions to be answered in 2-3 sentences each

39. Write any two characteristics of sensation. (U)

40. Write the concept of sensation. (U)
41. What is the concept of perception? (U)
42. What is perception? Give an example. (K/U)
43. Write any two characteristics of perception. (U)
44. Write any two differences between sensation and perception. (U)
45. Write one example to sensation and perception each. (A)
46. Write any two determinants of perception. (K)
47. Draw flow chart showing the process concept formation. (S)
48. Mention the elements of concept formation process. (K)
49. Write the concept of thinking. (U)
50. Write any two definitions of thinking. (K)
51. Write any two types of thinking. (K)
52. Write the concept of problem solving thinking? (U)
53. Write the stages of problem solving thinking. (K)
54. Write any two factors influencing problem solving. (K)
55. Write any two characteristics of expertise person in problem solving. (U)
56. Write the types of reasoning. (K)
57. Draw flow chart of the classification of reasoning. (S)
58. What is analogy in reasoning? Give an example. (K/U)
59. Write any two factors influencing decision making. (K)
60. What is "everyday" and "formal" reasoning? (K)
61. Write the steps of creative thinking. (U)
62. What is inductive reasoning? Give an example. (K/U)
63. What is deductive reasoning? Give an example. (K/U)

PART-C

III. Five mark questions to be answered in not more than a page each.

64. Explain the characteristics of sensation. (U)
65. Explain the characteristics of perception. (U)
66. Explain the determinants of perception. (U)
67. Write the differences between sensation and perception. (U)
68. Explain the process of concept formation. (U)
69. Explain any two types of thinking. (U)
70. Explain the factors influencing problem solving. (U)
71. Explain the factors influencing decision making. (U)
72. Explain the factors influencing creative thinking. (U)
73. Explain the stages of creative thinking. (U)
74. Explain the types of reasoning. (U)

PART-D

IV. Ten mark questions to be answered in not more than a two pages each

75. Explain the types of Thinking. (U)
76. Write the concept and stages of problem solving thinking. Explain the factors affecting it.(U/A)
77. What is reasoning? Explain its types. (U)
78. Write the concept of perception. Explain the characteristics and determinants of it. (U)

PART-A

I. One mark questions to be answered in a sentence each

1. What is Individual difference? (K)
2. Define the term 'Individual Difference'. (K)
3. Mention any one area of individual differences. (K)
4. What do you understand by intellectual differences? (K)
5. What is self concept? (K)
6. What is intelligence? (K)
7. Define the term intelligence. (K)
8. What is mental age? (K)
9. What is intelligence quotient? (K)
10. Who introduced the concept of mental age? (K)
11. Write the formula of calculating intelligence quotient? (U)
12. Who introduced the concept of Intelligence Quotient? (K)
13. Write the formula to calculate mental age? (A)
14. Write the formula to calculate chronological age? (A)
15. Who classified Intelligence for the first time in India based on I.Q.? (A)
16. What is individual intelligence test? (A)
17. What is group intelligence test? (A)
18. Who constructed individual intelligence test for the first time? (A)
19. Who constructed group intelligence test for the first time? (A)
20. Who is the father of intelligence test? (A)
21. In which country individual intelligent tests were constructed for the first time? (A)
22. In which country group intelligent tests were constructed at the first time? (A)
23. Name the year in which individual intelligent tests were constructed for the first time? (U)
24. During which situation group intelligent tests were constructed for the first time? (U)
25. Who used the term emotional intelligence? (K)
26. Who popularized the term emotional intelligence? (K)
27. What is emotional intelligence? (K)
28. What is emotional quotient? (K)
29. Expand- IQ (U)
30. Expand –MA. (U)
31. Expand- CA. (U)
32. Expand- EQ. (U)
33. What is creativity?. (K)
34. Define the term creativity. (K)
35. What is originality in creativity? (K)
36. What is fluency in creativity? (K)
37. What is elaboration in creativity? (K)
38. Give an example to elaboration in creativity? (U)
39. What is motivation? (K)
40. What is aptitude? (K)
41. What is vocational aptitude? (K)

42. What is scholastic aptitude? (K)
43. What is mechanical aptitude? (K)
44. Write the meaning of artistic aptitude. (K)
45. Write the meaning of sensory aptitude. (K)
46. Give an example to mechanical aptitude. (A)
47. Give an example to artistic aptitude. (A)
48. What is attitude? (K)
49. What is interest? (K)
50. Mention one importance of interest. (U)
51. Write one importance of attitude. (U)

PART-B

II. Two mark questions to be answered in 2-3 sentences each

52. Calculate the mental age of a 10 year old child whose IQ is 80. (A)
53. Calculate the mental age of a 12 year old child whose IQ is 120. (A)
54. Calculate IQ of a 10 year old child whose MA is 12. (A)
55. Calculate the IQ of a 12 year old child whose MA is 8. (A)
56. Calculate CA of a child whose IQ is 100 and MA is 8. (A)
57. Calculate the chronological age of a child whose MA is 9 and IQ is 140. (A)
58. Calculate the chronological age of a child whose mental age is 12 and IQ is 120. (A)
59. Mention two types of intelligence tests. (K)
60. Write the types of intelligence tests with a flow chart. (S)
61. Write the concept of individual verbal intelligence test. (U)
62. Write two examples for individual verbal intelligence test. (U)
63. Write the concept of individual non-verbal intelligence test. (U)
64. Mention two examples to individual non-verbal intelligence test. (U)
65. Write concept of group verbal intelligence test. (U)
66. Give two examples to group verbal intelligence test. (U)
67. Write concept of group non-verbal intelligence test. (U)
68. Give two examples for group non-verbal intelligence test. (U)
69. Write concept of individual performance intelligence test. (U)
70. Give two examples individual performance intelligence test. (U)
71. Name the types of group intelligence test. (K)
72. Mention two uses of intelligence test. (A)
73. Mention two components of emotional intelligence. (U)
74. Mention two importance of emotional intelligence. (A)
75. Mention two measures to promote emotional intelligence. (A)
76. Write etymological meaning of creativity. (K)
77. Write any two factors facilitating creativity. (U)
78. Mention any two characteristics of creative individual. (U)
79. Mention any two measures to foster creativity. (U)
80. Write the concept of aptitude. (U)
81. What is brain storming? (K)
82. Mention any two types of aptitude. (K)
83. Mention any two importance of aptitude. (A)

84. Give any two examples to scholastic aptitude. (U)
85. Write the concept of the attitude. (U)
86. Define the term attitude. (K)
87. Mention any two importance of attitude. (U)
88. Write the concept of intelligence. (U)
89. Write the concept of the term individual difference. (U)
90. Write the concept emotional intelligence. (U)
91. Name two emotional intelligence tests. (U)
92. Write the concept of the term interest. (U)

PART-C

III. Five mark questions to be answered in not more than a page each.

93. Explain the concept of mental age (MA) and Intelligence Quotient (IQ). (U)
94. Write the classification and distribution of intelligence. (U)
95. Write the uses of intelligent tests. (A)
96. Explain briefly components of emotional intelligence. (U)
97. What is emotional intelligence? Write the importance of emotional intelligence. (U)
98. Explain briefly measures to promote emotional intelligence. (A)
99. Write the characteristics of a creative individual. (U)
100. Explain the factors facilitating creativity.(U)
101. Explain the measures to foster creativity. (A)
102. What is interest? Write its importance. (A)
103. What is attitude? Write its importance. (A)
104. What are individual intelligence tests? Explain its types with example. (U/A)
105. What is aptitude? Explain briefly its types. (U)
106. Write the concept and importance of Aptitude. (A)

PART-D

IV. Ten mark questions to be answered in not more than two pages each

107. Explain areas of individual difference. (U)
108. Explain types of intelligence tests with examples. (U/A)
109. Explain factors facilitating creativity. (U)
110. Explain components of emotional intelligence and write its importance. (U/A)
111. Explain measures to promote emotional intelligence. (A)
112. Explain factors facilitating creativity. (U)
113. Explain the measures to fostering creativity. (A)
114. Write the concept of aptitude. Explain its types. (U)

UNIT -3

Personality And Adjustment

Part – A

I) One mark questions to be answered in a sentence each.

- 1) Define the term “Personality”? (K)
- 2) Write the etymological meaning of the term “Personality”? (K)
- 3) What is the meaning of the Latin word ‘Persona’? (K)
- 4) State any one dimensions of “Personality”? (K)
- 5) Mention any one type of determinants of “Personality”? (K)
- 6) What is heredity? (K)
- 7) Define the term Heredity. (K)
- 8) Name one biological determinant of personality. (K)
- 9) Name one environmental determinant of personality. (K)
- 10) What is the meaning of environment? (K)
- 11) What are genes? (K)
- 12) How many pairs of chromosomes do the fertilized nucleus has? (U)
- 13) Write any one function of nervous system. (U)
- 14) Name one ductless gland. (K)
- 15) Where does the adrenal gland locate in the human body? (U)
- 16) Where does the pituitary gland locate in the human body? (U)
- 17) Where does the thyroid gland locate in the human body? (U)
- 18) What are ductless glands? (K)
- 19) Name the hormone secreted by Adrenal gland. (K)
- 20) Name the hormone secreted by Thyroid gland. (K)
- 21) Which gland is called as Master gland? (U)
- 22) Why pituitary gland is called as master gland? (A)
- 23) Name any one personality test. (K)
- 24) What is rating scale? (K)
- 25) Expand-TAT. (U)
- 26) What is meant by adjustment? (K)
- 27) Define the term adjustment. (K)
- 28) Write the meaning of interview? (K)
- 29) What is frustration? (K)
- 30) Name any one type of mental conflict. (U)
- 31) What is mental stress? (K)
- 32) What is maladjustment? (K)
- 33) Give one reason for maladjustment. (A)
- 34) Name one barrier to adjustment. (U)
- 35) What are defense mechanisms? (K)
- 36) Name any one type of defense mechanism. (U)
- 37) Define the term defense mechanism. (K)
- 38) What is aggressive defense mechanism? (K)
- 39) What is escape defense mechanism? (K)
- 40) What is adjustment defense mechanism? (K)
- 41) Name one type of aggressive defense mechanism. (U)
- 42) Name one type of escape defense mechanism. (U)

- 43) Name one type of adjustment defense mechanism. (U)
- 44) What are projective techniques? (K)
- 45) Name any one mass-media. (U)
- 46) What is approach-approach conflict? (K)
- 47) What is approach-avoidance conflict? (K)
- 48) What is avoidance-avoidance conflict? (K)
- 49) Give an example for Approach-approach conflict. (A)
- 50) Give an example for Approach- avoidance conflict. (A)
- 51) Give an example for avoidance-avoidance conflict. (A)
- 52) What is day- dreaming? (K)

PART-B

II. Two mark questions to be answered in 2-3 sentences each

- 53) Write the concept of personality. (U)
- 54) Name any two dimensions of personality. (U)
- 55) Name biological determinants of personality. (U)
- 56) Name environmental determinants of personality. (U)
- 57) What is heredity? Write one importance of it. (K/A)
- 58) What are ductless glands? Name any one of it. (U)
- 59) Write any two functions of pituitary glands. (A)
- 60) Write any two functions of thyroid glands. (A)
- 61) Write any two functions of adrenal glands. (A)
- 62) Write two uses of interview as an objective test of personality. (A)
- 63) What is projective technique? Mention one type of it. (K/A)
- 64) What is an objective test of personality? Write an example. (K/U)
- 65) Write the concept of adjustment. (U)
- 66) Name any two barriers to adjustment. (U)
- 67) Give two examples for Approach-Approach conflict. (U)
- 68) Give two examples for Approach- Avoidance conflict. (U)
- 69) Give two examples for Avoidance-Avoidance conflict. (U)
- 70) Mention two causes for maladjustment. (A)
- 71) Write the concept of defense mechanism. (U)
- 72) What is defense mechanism? Write one type of it. (K/U)
- 73) Write any two functions of nervous system. (A)
- 74) What is rating scale? Mention one use of it. (K/A)
- 75) What is aggressive mechanism? Mention one type. (K/U)
- 76) What is escape mechanism? Mention one type. (K/U)
- 77) What is adjustment mechanism? Mention one type. (K/U)
- 78) What is rationalization? Mention its purpose. (K/U)
- 79) What is day-dreaming? Mention one use of it. (K/A)
- 80) What is mass- media? Name any one. (K/U)
- 81) To which defense mechanism does displacement belong? (U)
- 82) What is the difference between repression and suppression in defense mechanism? (U)
- 83) What is self-blame? Mention its purpose. (A)
- 84) Write the concept of adjustment mechanism. (U)
- 85) Mention two projective techniques of personality assessment. (U)

- 86) Mention two objective tests of personality assessment. (U)
- 87) Mention two subjective tests of personality assessment. (U)
- 88) Mention two examples for projective techniques. (U)

PART-C

III. Five mark questions to be answered in not more than a page each

- 89) Briefly explain the dimensions of personality. (U)
- 90) What is the role of physique and ductless glands as the determinants of personality? (U)
- 91) What is the role of heredity and nervous system as the determinants of personality? (U)
- 92) Write the functions of home in determining the personality of a child. (U)
- 93) Write the functions of school in determining the personality of children. (U)
- 94) What is mass-media? What is its role in determining the personality of an individual? (U)
- 95) What are projective techniques? What is the role of TAT in assessing the personality of an individual? (U)
- 96) Briefly explain the role of interview and rating scales in assessing the personality. (U)
- 97) Write down the characteristics of a well adjusted personality. (U)
- 98) Explain briefly the barriers to adjustment. (U)
- 99) Explain the types of mental conflicts with examples. (U)
- 100) What is mal-adjustment? Write the causes. (U)
- 101) Suggest the measures to overcome mal-adjustment. (A)
- 102) Explain briefly the aggressive defense mechanisms (U)
- 103) Briefly explain the escape defense mechanisms. (U)
- 104) Explain briefly the adjustment defense mechanisms. (U)
- 105) Write the effect of tension and frustration as barriers to adjustment. (U)
- 106) Write the effect of stress and frustration as barriers to adjustment. (A)
- 107) Write the effect of tension and stress as barriers to adjustment. (A)
- 108) Briefly explain the effect of different types of mental conflict as barriers to adjustment. (A)
- 109) Explain the role of physical structure in determining the personality of an individual. (A)

PART-D

IV Ten mark questions to be answered in not more than two pages each

- 110) Write the concept of personality and explain its dimensions. (U)
- 111) Briefly explain the biological determinants of personality. (U)
- 112) Briefly explain the environmental determinants of personality. (U)
- 113) Explain the role of heredity and ductless glands in determining the personality of an individual? (U)
- 114) Explain the role of physical structure and Nervous system in determining the personality of an individual? (U)
- 115) Explain the role of family and school in determining the personality of an individual? (U)
- 116) Explain the role of society and mass media in determining the personality of an individual.(U)
- 117) Name the types of personality test. Explain any two. (U)
- 118) What is adjustment? Explain the characteristics of a well adjusted personality. (U)
- 119) Explain briefly the barriers to adjustment. (U)
- 120) Mentions the causes for maladjustment. Suggest the remedies to overcome it. (U)
- 121) What are defense mechanisms? Explain the escape defense mechanisms with examples. (U)
- 122) What are defense mechanisms? Explain the aggressive and adjustment mechanisms. (U)

PART – A

I) One mark questions to be answered in a sentence each.

- 1) What is inclusive education? (K)
- 2) State any one characteristics of Traditional Education. (U)
- 3) Mention any one characteristics of Inclusive education. (U)
- 4) Who are called as orthopedically challenged? (K)
- 5) Who are called as children with hearing challenges? (K)
- 6) Mention the hearing disability level of auditory challenged. (K)
- 7) Who are called as children with visual challenges? (K)
- 8) Mention the visual acuity level of visually challenged. (K)
- 9) Define the term 'mentally challenged'. (K)
- 10) What is Learning disability? (K)
- 11) What is Dyslexia? (K)
- 12) Which disability does dyslexia indicate? (U)
- 13) What is Dysgraphia? (K)
- 14) Which disability does dysgraphia indicate? (U)
- 15) What is Dyscalculia? (K)
- 16) Which disability does dyscalculia indicate? (U)
- 17) Mention one type of physically challenged. (K)
- 18) Mention one type of intellectually challenged. (K)
- 19) Mention one type of socially and emotionally challenged. (K)
- 20) Mention one type of educationally challenged. (K)
- 21) Who are called as mentally challenged?. (K)
- 22) Expand-UMR. (U)
- 23) Expand-TMR. (U)
- 24) Expand-EMR. (U)

PART-B

II) Two mark questions to be answered in two or three sentences each

- 25) Mention two importance of inclusive education. (U)
- 26) Write two differences between traditional education and inclusive education. (A)
- 27) Write two characteristics of orthopedic challenges. (K)
- 28) Mention two types of learning disability? (U)
- 29) Write the educational classification of mentally challenged children. (A)
- 30) Mention two psychological effect on personality of mentally challenged. (A)
- 31) What is the role of teachers in the education of orthopedically challenged children? (A)
- 32) Mention two educational provisions made to the children of orthopedically challenged. (A)
- 33) What is the role of teachers in the education of the visually challenged children? (A)
- 34) Mention two educational provisions made to the children of visually challenged. (A)
- 35) Mention two characteristics of orthopedically challenged. (U)
- 36) Mention two characteristics of visually challenged. (U)
- 37) Mention two characteristics of mentally challenged. (U)
- 38) Mention two characteristics of learning challenged. (U)
- 39) Mention two educational provisions to mentally challenged. (A)
- 40) Mention two educational provisions to learning challenged. (A)

- 41) What is the role of teachers in the education of the mentally challenged children? (A)
- 42) What is the role of teachers in the education of the learning challenged children? (A)
- 43) What is the role of teachers in the education of the hearing challenged children? (A)
- 44) Mention two educational provisions to hearing challenged. (A)

PART – C

III) Five mark questions to be answered in not more than 1 page each.

- 45) Explain the importance of inclusive education. (U)
- 46) Write the difference between Traditional and inclusive education. (A)
- 47) Write the classification of children with special needs. (U)
- 48) Write the characteristics of visually challenged children. (U)
- 49) Explain the educational provisions for visually changed children. (A)
- 50) Mention the characteristics of children with hearing challenges. (U)
- 51) Explain the educational provisions to children with hearing challenges. (A)
- 52) Write the characteristics of mentally Challenged. (A)
- 53) Explain the educational provisions to mentally challenge. (A)
- 54) Explain the educational provisions to learning challenged. (A)
- 55) Explain the characteristics of children with learning disability. (A)

PART – D

IV) Ten mark questions to be answered in not more than two pages each

- 56) Write the concept of inclusive education .Explain its importance. (U)
- 57) Write the characteristics and educational provisions provided to orthopedically Challenged children. (U/A)
- 58) Write the characteristics and educational provisions provided to visually challenge. (U/A)
- 59) Explain characteristics and educational provisions for learning challenged. (U/A)
- 60) Explain characteristics and educational provisions for mentally challenged. (U/A)

UNIT -5

Current trends in Education

PART-A

I. One mark questions to be answered in a sentence each.

1. What is meant by Human rights? (K)
2. Define the term Human rights. (K)
3. Mention the date and year of Universal Declaration of Human Rights. (K)
4. Mention the day of International Human rights day. (K)
5. How many articles are there in UDHR? (U)
6. Name the president of the human rights drafting committee? (K)
7. Into how many ways the human rights are classified in UDHR. (U)
8. Expand-UDHR. (U)
9. Expand-NHRC. (U)
10. In which year National Human Rights Commission was constituted? (K)
11. Write the meaning of children's rights. (K)
12. When was Karnataka state commission for protection of child rights set up? (K)
13. Expand-NCPCR. (U)
14. Expand-RTE. (U)
15. State the article 45 of our constitution. (K)
16. According to which act of Indian constitution education is a fundamental right? (U)
17. Mention the date and year When 'Right to Education' act came into effect? (K)
18. On which report NCF-2005 was framed? (K)
19. Expand-NCF. (U)
20. Expand-NWC. (U)
21. When was National commission for women established? (K)
22. Expand-LPG. (U)
23. Expand-WHO. (U)
24. What is liberalization? (K)
25. What is privatization? (K)
26. What is globalization? (K)
27. What do you understand by Life skills? (U)
28. Define the term Globalization. (K)
29. Write any one objective of NWC. (K)
30. Mention the day on which international women's day is celebrated. (K)
31. What is women empowerment? (K)
32. Expand-GATT. (U)
33. Expand-GATS. (U)

Part - B

II. Two mark questions to be answered in 2 - 3 sentences each.

34. Write the concept of Human Rights. (U)
35. Write the concept of Human Rights Education. (U)
36. Write any two importance of Human Rights Education. (U)
37. Write any two functions of National Human Rights Commission. (A)
38. Write any two universally declared human rights. (U)
39. Mention any two importance of children's rights. (U)
40. Write any two children's rights. (U)

41. Mention the four categories of children's rights. (U)
42. Write any two functions of NCPCR. (U)
43. Mention two functions of school in the protection of child rights. (U)
44. What is the concept of Right to Education? (U)
45. Write two duties of local authority as mentioned in RTE-2009. (U)
46. Write two responsibilities of school as mentioned in RTE-2009. (U)
47. Write two duties of teachers as mentioned in RTE-2009. (U)
48. Mention any two guiding principles of National Curriculum Framework-2005. (U)
49. Write any two salient features of National Curriculum Framework-2005. (U)
50. Write two recommendations of NCF-2005 with regard to child- centered pedagogy. (U)
51. Write two recommendations of NCF-2005 with regard to knowledge and learning. (U)
52. Write two recommendations of NCF-2005 with regard to language. (U)
53. Write two recommendations of NCF-2005 with regard to mathematics. (U)
54. Write two recommendations of NCF-2005 with regard to child science. (U)
55. Write two recommendations of NCF-2005 with regard to child social science. (U)
56. Write two recommendations of NCF-2005 with regard to child health and physical education. (U)
57. Write the concept of Women Empowerment. (K)
58. Write any two needs of women empowerment. (U)
59. Mention any two objectives of National Commission for Women. (U)
60. Write two functions of National women council. (U)
61. Write the concept of Globalization. (U)
62. Write two positive impact of globalization on education. (U)
63. Write two negative impact of globalization on education. (U)
64. Write the concept of liberalization. (U)
65. Mention any two importance of life skills. (U)
66. Name any two life skills suggested by WHO. (U)

Part - C

III. Five mark questions to be answered in not more than a page each

67. Write the historical perspective of UDHR. (U)
68. Write any five universally declared Human Rights. (U)
69. What is Human Rights Education? Write its importance. (U)
70. Write the powers and functions of National Human Rights Commission. (U)
71. List the children's rights in the convention of rights of children. (U)
72. Write the concept and importance of children rights. (U)
73. Write the functions of NCPCR. (U)
74. Write the historical perspectives of RTE-2009. (U)
75. Write the historical perspectives of NCF-2005. (U)
76. Write down the guiding principles and salient features of NCF-2005. (U)
77. Write down the needs of women empowerment. (U)
78. Briefly explain the strategies for women empowerments. (U)
79. Write down the functions of NWC. (U)
80. Write the concept of LPG. (U)
81. Briefly explain the positive impact of Globalization on education. (U)
82. Briefly explain the negative impact of Globalization on education. (A)
83. What are life skills? Explain their importance. (U)

84. Explain any five life skills recommended by World Health Organization. (U)

PART-D

IV. Ten mark questions to be answered in not more than two pages each

85. What are human rights? Write the concept and importance of human rights education. (U)

86. Explain the salient features of RTE-2009. (U)

87. Explain briefly the recommendations of NCF-2005. (U)

88. What is the concept of women empowerment? Explain the strategies for women development. (U)

89. Explain the impact of Globalization on education. (U)

90. Explain the life skills laid down by WHO. (U)

UNIT-6 Management and Quality in Education

PART-A

I. One mark questions to be answered in a sentence each

- 1) What is management? (K)
- 2) Define the term management. (K)
- 3) What is quality? (K)
- 4) Define the term quality. (K)
- 5) Name any one quality assessing and controlling agency of education. (U)
- 6) Expand-TQM. (U)
- 7) Expand-NAAC. (U)
- 8) Expand-NCTE. (U)
- 9) Expand-AICTE. (U)
- 10) Expand-MCI. (U)
- 11) Expand-NEP. (U)
- 12) Name the quality assessing and controlling agency in higher education. (K)
- 13) Mention the year in which NAAC was established. (K)
- 14) Name the quality assessing and controlling agency in teacher education. (K)
- 15) Name the quality assessing and controlling agency in technical education. (K)
- 16) Which is the quality controlling agency of medical education? (K)
- 17) What is planning? (K)
- 18) Define the term planning. (K)
- 19) Write the meaning of organization? (K)
- 20) What is controlling? (K)
- 21) What is staffing? (K)
- 22) What is leading? (K)
- 23) What is co-ordination in management? (K)
- 24) Define the term communication. (K)
- 25) What do you understand by management skills? (K)
- 26) Mention one use of technical skills in management. (A)
- 27) Mention one use of conceptual skills in management. (A)
- 28) Mention one use of human relation skills in management. (A)
- 29) Who propounded the conceptual, human relation and technical managerial skills? (K)
- 30) What are the managerial skills propounded by Pro. Daniel Katz. (K)
- 31) Who is the profounder of Total Quality Management? (K)
- 32) In which country Quality revolution started? (K)
- 33) What is communication? (K)

PART-B

II. Two mark questions to be answered in 2-3 sentences each

- 34) Write the concept of management. (K)
- 35) Mention two characteristics of management. (K)
- 36) Write any two importance of management in education. (A)
- 37) Write any two functions of management in education. (U)
- 38) Mention two importance of planning in educational management. (A)
- 39) Mention two importance of organizing in educational management. (A)
- 40) Write two importance of staffing in educational management. (A)

- 41) Mention two importance of leading in educational management. (A)
- 42) Write two importance of co-ordination in educational management. (A)
- 43) Mention two importance of controlling in educational management. (A)
- 44) Mention two importance of decision making in educational management. (A)
- 45) Mention two importance of communication in educational management. (A)
- 46) Write the concept of quality. (U)
- 47) Mention two important elements of quality. (U)
- 48) Mention two dimensions of quality. (U)
- 49) Write two importance of quality in education. (A)
- 50) What is the concept of total quality management? (K)
- 51) Write two importance of TQM in education. (A)
- 52) Draw a flow chart showing the basic elements of TQM. (S)
- 53) Represent the process of TQM through a diagram. (S)
- 54) Write two importances of conceptual skills in management. (A)
- 55) Mention two importances of technical skills in management. (A)
- 56) Mention two importances of human relation skills in management. (A)
- 57) Write any two functions of NAAC. (U)
- 58) Write any two functions of NCTE. (U)
- 59) Write any two functions of AICTE. (U)
- 60) Write any two functions of MCI. (U)

PART-C

III. Five mark questions to be answered in not more than a page each

- 61) Explain the characteristics of management. (U)
- 62) What is management? Write the importance of management in education. (U)
- 63) Explain the process of management through a flow chart. (U)
- 64) Explain the three managerial skills suggested by Daniel Katz. (U)
- 65) What is planning and organization in management? Mention their importance. (U+A)
- 66) What is co-ordination and communication in management? Mention their importance. (U+A)
- 67) What is leading and decision making in management? Mention their importance. (U+A)
- 68) What is staffing and controlling in management? Mention their importance. (U+A)
- 69) Briefly explain the important elements of quality. (U)
- 70) Explain briefly the dimensions of quality. (U)
- 71) Write the importance of quality in education. (U)
- 72) Write the importance of TQM in education. (U)
- 73) What is TQM? Explain the process with a diagram. (U+S)
- 74) Write the functions of NAAC. (U)
- 75) Explain the role of NCTE as a quality assessing and controlling agency in education. (U)
- 76) Write the functions of NCTE and MCI. (U)

PART-D

IV. Ten mark questions to be answered in not more than two pages each

- 77) Write the concept of management. Explain its characteristics. (U)
- 78) Explain briefly the functions of management in education. (U)
- 79) Explain how different managerial skills help in educational management (A)
- 80) Explain briefly the important elements and dimensions of quality. (U)
- 81) Write the concept of TQM. Explain its importance in education.(U+A)
- 82) Explain briefly the quality assessing and controlling agencies in education. (U)

Unit-7

Communication

PART-A

I. One mark Questions to be answered in a sentence each

1. What is communication? (K)
2. Write the etymological meaning of communication. (K)
3. What should be the minimum number of participants in a communication process? (U)
4. Write the Definition of the term communication. (U)
5. How is initiator identified in a communication process? (U)
6. Who is a sender in the communication process? (K)
7. Who is called as a decoder in a communication process?(K)
8. Mention one importance of feed back in a communication process.(A)
9. Expand-SMCR. (U)
10. Name any one type of communication (K)
11. What is oral communication? (K)
12. What is written communication? (K)
13. What is non- verbal communication? (K)
14. Give an example for written communication. (K)
15. Give an example for body language. (K)
16. Write one merit of oral communication. (K)
17. Write one limitation of oral communication. (K)
18. Write one merit of written communication. (K)
19. Write one limitation of written communication. (K)
20. Mention one merit of non- verbal communication. (K)
21. Mention one limitation of verbal communication. (K)
22. Which type of communication has evidence?(U)
23. Write an example for physical barrier in the communication process. (K)
24. Write an example for psychological barrier in the communication process. (K)
25. Give an example for individual barrier in the communication process. (K)
26. Lack of language ability is an example for which type of barrier? (U)
27. Write an example for organization barrier in the communication process. (A)

PART-B

II. Two mark questions to be answered in 2-3 sentences each

28. Write the concept of the term 'communication'. (U)
29. Draw a flow diagram to represent the elements of communication. (S)
30. Mention any two characteristics of communication. (U)
31. What is the opinion of Re De Kefir and Lee W Cochran related to classroom communication. (U)
32. List two merits of oral communication. (U)
33. List two limitations of oral communication. (U)
34. Mention two merits of written communication. (U)
35. Write two limitations of written communication. (U)
36. Write two merits of non- verbal communication. (U)
37. Write two limitations of non- verbal communication. (U)
38. Write two points related to physical barriers in communication. (U)
39. Write two points related to psychological barriers in communication.(U)
40. Write two points related to individual barriers in communication.(A)

41. List two points related to semantic barriers. (A)
42. Give two examples related to organizational barriers. (U)
43. Mention two remedies to overcome barriers in communication. (A)
44. Mention two needs of communication skills. (A)

PART-C

III. Five mark questions to be answered in not more than a page each

45. Explain the communication process with a flowchart (U+S)
46. List the characteristics of communication. (A)
47. Write about the classroom communication. (U)
48. What is oral communication? Write its merits and limitations. (A)
49. Summarise written communication with its merits and limitations. (U)
50. Explain non-verbal communication with its merits and limitations.(U)
51. Briefly explain the physical and Psychological barriers for communication. (U)
52. Briefly explain the individual and semantic barriers for communication.(U)
53. Suggest remedies to overcome barriers in communication. (A)
54. Explain in short the communication skills. (U)

PART-D

IV. Ten mark questions to be answered in not more than two pages each

55. Explain the barriers to effective communication and suggest remedies. (U+A)
56. Explain the types of communication with their merits and demerits. (U)
57. What is the concept of communication? Explain the skills of communication. (U)
58. Explain briefly the types of communication with their merits and limitations. (U)

I. One mark question to be answered in a sentence each

1. What is a computer? (K)
2. Who is the father of computer? (K)
3. Define the term computer. (K)
4. List two types of computers. (A)
5. On what basis computers are classified? (A)
6. Write one use of super computers. (K)
7. Which type of computer is being used in testing of nuclear weapons? (K)
8. Which type of computer is being used in space research centre like NASA? (K)
9. Name the type of computer which is being used to study the origin of earth and black holes? (A)
10. Name one popular super computer. (A)
11. Name one popular mainframe computer. (K)
12. Write two uses of mainframe computers. (A)
13. Give an example for a mini- computer. (U)
14. Write an example for Micro- computer. (U)
15. Expand- CPU. (U)
16. Name one main part of a computer. (K)
17. Expand- I-P-O cycle. (U)
18. Give an example for input devices. (U)
19. Mention one component of CPU. (K)
20. Write one function of control unit. (K)
21. What are input devices? (K)
22. Write one function of input devices. (K)
23. Expand- OMR. (U)
24. Expand –OCR. (U)
25. Expand- MICR. (U)
26. Name the device used to check the multiple choice answer sheets. (K)
27. Write one output device. (K)
28. Give an example for storage devices. (U)
29. Expand- RAM. (U)
30. Expand- ROM. (U)
31. Write one difference between RAM and ROM in a computer. (U)
32. Expand- ARPANET? (U)
33. Define Internet. (K)
34. Who introduced www? (K)
35. Expand- www. (U)
36. When was www introduced? (K)
37. How do internet and web differ from each other? (U)
38. Define website. (U)
39. Give an example for educational website. (U)
40. Expand-SMTP. (U)
41. Define the term e-mail. (K)
42. What is hacking? (K)

43. Define the term smart class. (K)
44. Write the meaning of e-learning? (K)

PART-B

II. Two mark questions to be answered in 2-3 sentences each

45. Mention two reasons for which the computers were designed initially. (A)
46. Mention any two different types of computers. (K)
47. List any two bases for classification of computers. (U)
48. Write two uses of super computers. (U)
49. Give two examples of popular super computers. (U)
50. Give two examples for mainframe computers. (U)
51. Give two examples for mini computers. (U)
52. Give two examples for macro computers. (U)
53. How computer is useful in education? Infer with two points. (A)
54. Name the two main parts of a computer? (U)
55. Name two input devices. (U)
56. What are the two components of CPU? (K)
57. What are the two functions of input devices? (K)
58. Give two examples for input devices. (U)
59. What are the two functions of output devices? (K)
60. Give two examples for output devices. (U)
61. What are the two types of memories in computer? (K)
62. Write two importance of internet. (U)
63. Give two example for web browsers. (U)
64. Write any two special features of web browser. (U)
65. Give two examples for educational websites. (U)
66. Write two importance of e-mail. (A)
67. Write two limitations of e-mail. (U)
68. Mention two important devices needed in order to set up a smart class. (K)
69. Write two importance of smart class. (U)
70. Distinguish between primary and secondary memory. (A)

PART-C

III. Five mark questions to be answered in not more than a page each

71. Elucidate the concept of computers using at least one definition. (A)
72. What are the types of computers? Explain any two. (U)
73. Elaborate the uses of super computers with suitable examples. (A)
74. Explain Super computers and Main frame computers. (U)
75. Explain mini computers and micro computers. (U)
76. Summarize the uses of computers in Education (U)
77. Explain the parts of computers (U)
78. Enumerate the components of Central Processing Unit with their functions (U)
79. List at least ten input devices. (U)
80. Illustrate five input devices with their uses. (U)
81. Record the functions of input and output devices. (U)
82. Explain the output devices with their proper uses. (U)
83. Discriminate primary memory with that of secondary memory. (U)

84. What is secondary storage? Give five examples for secondary storage devices. (U)
85. List the importance of internet? (U)
86. What are the special features of web browser? (U)
87. What are the websites? Explain Educational websites with examples. (U)
88. Enumerate the importance of e-mail. (U)
89. Explain the limitations of e-mail. (U)
90. Write the concept of smart class and name its equipments.(U)
91. Compare the importance of smart class over normal classroom. (U)

PART-D

IV. Ten mark questions to be answered in not more than two pages each

92. Explain the concept of computer and its importance in Education (U)
93. Explain the types of computers with their uses. (U)
94. Write the various uses of computers in Education. (A)
95. Explain the input and output devices. (U)
96. What is Internet? Explain its importance. (U)
97. What is smart s class? Describe its uses. (U)
98. Write the importance and limitations of e-mail. (U)

UNIT 9

Research in Education

PART-A

I. One mark questions to be answered in a sentence each

- 1) What is research? (K)
- 2) Define the term 'Research'. (K)
- 3) What is educational research? (K)
- 4) Define the term 'Educational Research'. (K)
- 5) Mention one use of educational research. (U)
- 6) Name one type of research. (K)
- 7) What is fundamental research? (K)
- 8) Write the meaning of applied research. (K)
- 9) What is action research? (K)
- 10) Who used the concept of action research for the first time? (K)
- 11) Who is called as the father of action research? (K)
- 12) In which year the concept of action research was first used? (K)
- 13) Who used the concept of action research in education for the first time? (K)
- 14) Define the term action research? (K)
- 15) Mention one use of action research. (U)
- 16) What is hypothesis? (K)
- 17) Mention one characteristics of hypothesis. (U)
- 18) Give an example for hypothesis. (U)

PART-B

II. Two mark questions to be answered in not more than 2-3 sentences each

- 19) Write the concept of research. (U)
- 20) Write the concept of educational research. (U)
- 21) Write the concept of fundamental research. (U)
- 22) Write the concept of applied research. (U)
- 23) Write the concept of action research. (U)
- 24) Write any two characteristics of research. (U)
- 25) Mention two uses of research in education. (A)
- 26) Write any two types of research. (K)
- 27) What is fundamental research? Give an example. (U)
- 28) What is applied research? Give an example. (U)
- 29) What is action research? Give an example. (U)
- 30) Mention two importance of action research. (A)
- 31) Write the first two stages of action research. (U)
- 32) What is hypothesis? Write one characteristics. (U)
- 33) Write two characteristics of hypothesis. (U)
- 34) Give two examples for hypothesis. (U)

PART-C

III. Five mark questions to be answered in not more than a page each.

- 35) Briefly explain the characteristics of research. (U)
- 36) What is educational research? Explain its importance. (U)
- 37) Explain briefly fundamental and applied research. (U)
- 38) What is the concept of action research? Explain its importance. (U)
- 39) Explain the steps of action research. (U)
- 40) Explain briefly the types of research. (U)

UNIT-10**Statistics in Education****Part–A****I. One mark questions to be answered in a sentence**

1. Write the etymological meaning of the term 'statistics'. (K)
2. For which purpose statistics was used by Romans during 435 BC? (K)
3. For which purpose John Grant of London used statistics during 17th century? (K)
4. Who is called as the father of statistics? (K)
5. Who is known as the father of statistics in modern India? (K)
6. What is statistics? (K)
7. Define statistics. (K)
8. What is educational statistics? (K)
9. Mention the Latin word from which statistics is originated. (K)
10. Name the Italian word from which statistics is originated. (K)
11. Name the German word from which statistics is originated. (K)
12. What is classification of data? (K)
13. Write any one objectives of classification of data? (K)
14. What is the range of data? (K)
15. Write the formula of calculating range. (U)
16. If highest score is 65, lowest score is 20 calculate its range. (A)
17. What do you understand by the size of the class interval? (K)
18. Write the formula to find out number of class interval. (U)
19. What is inclusive class? (K)
20. What is exclusive class? (K)
21. What is tabulation of data? (K)
22. Write any one objectives of tabulation. (K)
23. Name any one type of graphical representation. (K)
24. What is bar graph? (K)
25. What is histogram? (K)
26. What is frequency polygon? (K)
27. What are measures of central tendencies? (K)
28. What is arithmetic mean? (K)
29. What is median? (K)
30. What is mode? (K)
31. Find the mode – 2 4 3 5 6 4 5 4 3. (A)

Part - B**II. Two mark questions to be answered in 2 - 3 sentences each**

32. Write the concept of statistics. (U)
33. Write any two importances of statistics. (U)
34. Write any two importances of statistics in education. (U)
35. Write the concept of educational statistics. (U)
36. What is classification of data? Write one objective of it. (U)
37. Write any two objectives of classification of data. (U)
38. What is range of data? Write the formula for its calculation? (U)
39. If highest score is 65, lowest score is 40 in a given data, find its range using the formula. (A)
40. Find out range for the following data. 10, 15, 20, 12, 14, 25, 30. (A)

41. Calculate mean for the following data (A)
10, 15, 20, 25, 30, 35, 40
42. If the range is 25, width of a class interval is 5 then calculate number of class intervals. (A)
43. Write two types of class intervals. (K)
44. What is tabulation of a data? Write any one objective of it. (U)
45. Write any two objectives of tabulation of data. (U)
46. Mention any two uses of graphical representation. (U)
47. Name any two types of graphs. (K)
48. Mention any two measures of central tendency. (K)
49. Calculate mean for the given data. (A)
4, 8, 2, 7, 6, 5, 3, 4, 6,
50. Calculate mean for the following raw score. (A)
25, 10, 17, 23, 15
51. Mention any two types of calculating mean for the classified data. (U)
52. Write any two characteristics of mean. (U)
53. Mention any two advantages of mean. (U)
54. Mention two disadvantages of mean. (U)
55. Calculate median for the data given (A)
2, 5, 9, 8, 17, 12, 14
56. Calculate median for the following data (A)
20, 28, 30, 24, 25, 23, 21, 26
57. What is median? Write the formula for calculating median for raw score. (U)
58. Write any two characteristics of median. (U)
59. Mention any two advantages of median. (U)
60. Mention any two disadvantages of median. (U)
61. What is mode? Find mode in a given raw score? (U)
2, 2, 3, 4, 3, 4, 3
62. Name two types of mode in grouped data. (U)
63. Write two characteristics of mode. (U)
64. Write any two advantages of mode. (U)
65. Write any two disadvantages of mode. (U)

Part – C

III. Five mark questions to be answered in not more than a page each

66. What is the concept of statistics? Write its importance. (U)
67. What is the concept of educational statistics? Write its importance. (U)
68. Explain briefly the steps of frequency distribution table and construct frequency distribution table for the given data. (S)
48 52 47 40 64 56 62 65 62 63
56 58 56 57 59 62 43 56 51 56
69. Prepare frequency distribution table in inclusive class with the size of the class interval 5. (S)
10 15 20 24 26 5 11 12 14 10 7 8 9 13 20
70. Prepare frequency distribution table in exclusive class. (S)
10 15 20 24 26 5 11 12 14 10
7 8 5 13 20

71. Prepare frequency distribution table taking the width of the class 5 and write the steps. (S)

20 22 24 25 28 30 35
21 27 31 35 40 42 38
40 15 17 18 20 41 40

72. What is tabulation of data? Explain briefly its parts. (U)

73. Explain briefly the types of graphical representation and write the advantages. (U)

74. Prepare bar graph for the following table. (S)

Year	Result of PUC –II
2010	60%
2011	65%
2012	70%
2013	80%
2014	85%
2015	90%

75. Prepare bar graph for the following table. (S)

Subjects	Marks
Kannada	90
English	45
History	85
Sociology	75
Education	95

76. Prepare bar graph for the following table. (S)

Food grains	percentage
groundnut	30
horse gram	25
wheat	20
rice	25
Jawar	30

77. Prepare histogram for the following frequency distribution table. (S)

Class intervals	Frequency
10-20	2
20-30	4
30-40	6
40-50	10
50-60	12
60-70	8
70-80	6
80-90	4
90-100	2

78. Prepare frequency polygon for the following frequency distribution table. (S)

C.I	f
5-9	0
10-14	5
15-19	6
20-24	9
25-29	8
30-34	10
35-39	15
40-44	12
45-49	10
50-54	8
55-59	6
60-64	0

79. Calculate mean for the following frequency distribution. (A)

Class interval	Frequency
25-29	2
20-24	3
15-19	6
10-14	5
05-09	4
N =20	

80. Calculate mean for the following data. (A)

C I	f
25-29	2
20-24	3
15-19	6
10-14	5
05-09	4
N =20	

81. Calculate mean for the following table by using long method. (A)

C I	f
25-30	2
20-25	3
15-20	6
10-15	5
05-10	4
N = 20	

82. Calculate mean for following frequency distribution table by using short method. (A)

C. I	f
25-30	2
20-25	3
15-20	6
10-15	5
05-10	4
N = 20	

83. Find out median for the following frequency distribution table. (A)

C. I	f
50-59	10
40-49	20
30-39	30
20-29	25
10-19	10
0-10	5
N = 100	

84. Calculate median for the following table. (A)

C. I	f
50-60	10
40-50	20
30-40	30
20-30	25
10-20	10
0-10	5
N = 100	

85. Calculate median for the following table. (A)

C. I	f
50-54	2
45-49	2
40-44	5
35-39	6
30-34	4
25-29	3
20-24	2
N = 24	

86. Calculate crude mode for the following table. (A)

C. I	f
45-49	2
40-44	3
35-39	6
30-34	4
25-29	3
20-24	2
N = 20	

87. Calculate mode for the following data by using short method. (A)

C. I	f
25-29	2
20-24	2
15-19	5
10-14	4
05-09	2
0-04	3
N = 18	

88. Calculate mode for the following table by using short method. (A)

C. I	f
25-30	2
20-25	2
15-20	5
10-15	4
5-10	2
0-5	3
N = 18	

Part D

IV. Ten mark questions to be answered in not more than two pages each

89. Calculate mean median and mode for the following table. (A)

C. I	f
50-54	2
45-49	2
40-44	5
35-39	6
30-34	4
25-29	3
20-24	2
N = 24	

90. Find out measures of central tendencies for the following table. (A)

C. I	f
50-55	2
45-50	2
40-45	5
35-40	6
30-35	4
25-30	3
20-25	2
N=24	

91. Calculate mean median and mode for the following distribution table. (A)

C. I	f
90-100	2
80-90	4
70-80	6
60-70	8
50-60	12
40-50	10
30-40	6
20-30	4
10-20	2
N = 54	

Model Question Papers blue print-I																			PUC – II Education (52)	
Time : 3 Hours 15 Minutes										Total Marks : 100										
Unit No	Teaching Hours	Marks Allotted	25% Knowledge				40% Understanding				20% Application				15% skill				Total Questions	
			1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10		
1	8	10	-	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
2	16	20	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	5	
3	16	20	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	5	
4	12	16	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
5	14	18	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	4	
6	16	20	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	5	
7	10	13	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	4	
8	10	13	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
9	6	8	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
10	12	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	-	4	
	120	154	8	10	20	-	1	6	25	30	-	2	-	30	1	8	15	-	40	
			38 (17)				62(12)				30 (3)				24(8)				154(40)	

Model Question Paper-I

P.U.C-II

Education-52

Time-3 hrs 15 minutes

max.marks-100

Instructions:

1. Write the question numbers on the left side of the answer book.
2. Answer the questions according to the instruction given under each part.
3. Answer the questions of PART-A in the beginning page of the answer book.

PART-A

I. Answer the following questions in a sentence each.

10*1=10

1. What is group intelligence test?
2. Give an example for inductive reasoning.
3. Define the term "Personality".
4. Who is a mentally challenged?
5. Expand-NCPCR.
6. What is meant of total quality management?
7. Write the etymological meaning of the term 'Communication'.
8. Write one use of super computer.
9. Define the term 'Educational Research'.
10. Write the formula to find the 'Range'.

PART-B

II. Answer any ten of the following questions in 2-3 sentences each.

10*2=20

11. Write any two differences between sensation and perception.
12. Mention any two factors influencing creativity.
13. Find out the mental age of a 10 year old child whose IQ is 140.
14. Draw a flow chart showing the types of intelligent tests.
15. What is approach-avoidance conflict? Give one example.
16. Mention any two functions of nervous system.
17. Write any two importance of life skills.
18. Write any two characteristics of management.
19. Draw a flow diagram showing the process of TQM.
20. Draw a flow diagram to represent the basic elements of communication.
21. Write any two importance of internet.
22. What is hypothesis? Mention its one characteristic feature.

PART-C

III. Answer any eight of the following questions in not more than a page each.

8*5=40

23. Explain the process of concept formation.
24. Write the classification and distribution of intelligence quotient.
25. What is the role of ductless glands in determining the personality of an individual.
26. Briefly explain the importance of inclusive education.
27. Explain briefly the strategies for women empowerment.
28. Write about the importance of managerial skills.
29. Suggest remedies to overcome barriers for effective communication.
30. Write down the characteristics of communication.
31. Summarize the uses of computer in education
32. Write the concept and importance of action research.

33. Draw a bar graph for the following data.

year	II PUC result
2010	60%
2011	65%
2012	70%
2013	80%
2014	85%
2015	90%

34. What is classification? Prepare a frequency distribution table for the following data.

48 52 47 40 64 56 62 65 62 63
56 58 56 57 59 62 43 56 51 56

PART-D

IV. Answer any two of the following questions in not more than two pages each. 2*10=20

- 35. Write the concept of emotional intelligence. Explain the measures to promote it.
- 36. Explain the characteristics of learning challenges. Suggest the educational provisions.
- 37. What is globalization? What is its impact on education?
- 38. Explain the causes for mal- adjustment. Suggest remedies.

PART-E

V. Answer any one of the following in not more than two pages each. 1*10=10

- 39. Write the concept of research. Explain its characteristics.
- 40. Find the mean, medium and mode for the following data.

C I	f
50-54	2
45-49	2
42-44	5
35-39	6
30-32	4
25-29	3
20-24	2
	N=24

Key Answer to model question paper -1

P.U.C-II

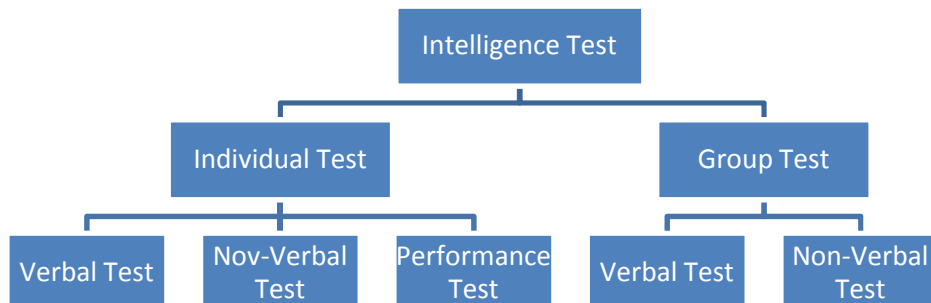
Education-52

PART – A

1. Intelligence test which measures the intelligence of many individuals at a time is called as group intelligence test.
2. All the tigers observed in a particular region have yellow black stripes, therefore all the tigers native to this region have yellow black stripes.
3.
 - Personality is the sum total of all the traits of an individual.
 - Personality is the dynamic organization within the individual of those psycho-physical systems the determine his unique adjustment to his environment.
4. Mentally challenged are those who deviate from normal children in mental characteristics.
5. NCPCR → National Commission for Protection of Child Rights.
6. TQM is a philosophy and system for continuously improving the services and the products.
7. The word communication has been derived from Latin word 'Communis' which means common.
8. Research purpose, space exploration Earthquake studies, weather forecasting (any one)
9. → A research which is aimed at solving the problems related to education.
→ Research which is related to teaching, learning and examination systems etc are called as educational research.
10. Range (R) = HS-LS.

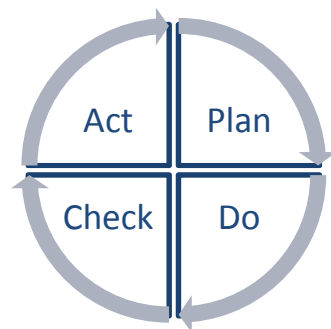
PART-B

11. Sensation
 1. Stimulus is necessary for sensation
 2. It is simple and integrated mental activity
- Perception
 1. Sensation is necessary to perception.
 2. It is complex and comprehensive higher level mental activity.
12. → Originality
→ Fluency
→ Flexibility
→ Elaboration (any two)
13. $MA = \frac{CA \times IQ}{100} \times \frac{10 \times 140}{100} = 14$
- 14.

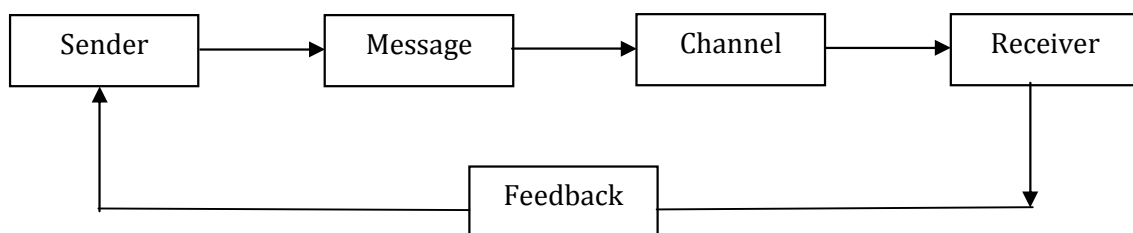
15. The conflict arises when both pleasant and unpleasant feelings are associated with a single goal.
Ex. A diabetic wishes to eat sweets but he is afraid of its effect.
16. a) The nervous system that carry messages to and from brain and spinal cord to various parts of the body.
b) It controls our observation and perception.
(Any other functions)
17. 1. Life skills enable us to translate knowledge, attitudes and values into actual abilities.
2. Life skills are helpful for perception of self confidence and self-esteem
(Any two)
18. (1) Flexibility (2) Practicability
(3) Efficiency (4) leadership
(5) Cost effective (6) constructive.
(Any two)

19.

PDCA

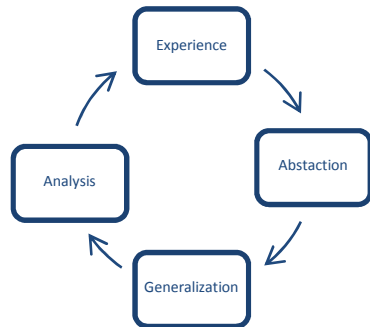
20. Process of communication.

21. 1. Communication 2. Education
3. E-commerce 4. News Etc.
22. Hypothesis is an idea or an explanation for something that is based on known facts but not at been proved.
1. An action hypothesis must be specific
2. It must be experience based
(any two)

Part –C

23. Process of concept formation.

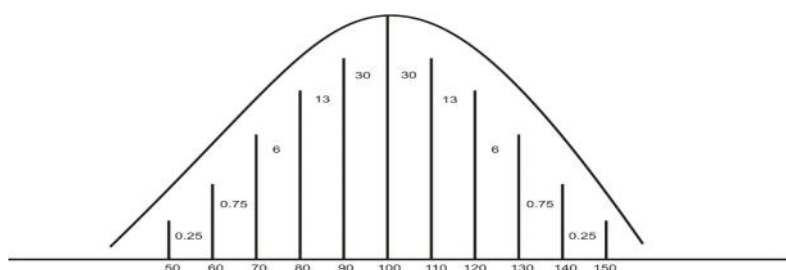
The process of concept formation involves four elements.

1. **Experience:** Experience is the process of direct participation of action. Sensory organs are involved in this action and receive knowledge or experience and observation leads to experience.
2. **Abstraction:** Abstraction is an analytical process where in essential attributes are taken into consideration ignoring accidental products and unnecessary qualities. It's the process of discovering the common elements in a large number of situations after experiencing them.
3. **Generalization:** Generalization is another important aspect in concept formation. Generalization in the process by which a quality or quality as abstracted are referred to a number of similar objects. It is the process of extending the concept to other objects which have common similarities but not been experienced earlier.
4. **Analysis:** It is the systematic procedure applying techniques for analysis of academic content to those employed by task analysis.

24. Classification and distribution of IQ.

Classification	IQ	Percentage of persons
Genius	140 Above	0.25
Very Superior	130-139	0.75
Superior	120-129	6.00
Above Average	110-119	13.00
Average	90-109	60.00
Below Average	80-89	13.00
Dull Or Borderline	70-79	6.00
Feeble Minded	50-9	0.75
Idiot	49 Below	0.25

Distribution of intelligence based on IQ

25. Over secretion or under secretion of any of these glands exerts tremendous influence upon the individuals development and thus they influence the whole personality of an individual

1. Pituitary gland
2. Thyroid gland
3. Adrenal gland
4. Gonads

(Explanation of the above mentioned gonads)

26. Importance of inclusive education.

- Family's visions of a typical life for their children can come true.
- Children develop a positive understanding of themselves and others.
- Development of social traits.
- Children learn important academic skills.
- All children learn by being together.

(Explanation of above mentioned point)

27. Strategies for women empowerment.

1. Providing educational opportunities.
2. Obtaining greater political participation of women.
3. Income generating schemes for women.
4. Increasing female literacy level.
5. Job opportunities.
6. Encouraging social and cultural activities.
7. Implementation of equal rights and constitutional provisions concern to women,

(Explanation of above points in brief)

28. Importance of managerial skills.

Management is a challenging it requires certain skills to accomplish such a challenge the top level managers require more concept of skills and less technical skills. The lower level managers require more technique skills and fewer conceptual skills. Human relations skills are required equally by all tree levels of management.

1. Conceptual skills.
2. Human relations skills.
3. Technique skills (are to be explained in brief.)

29. Remedies to overcome barriers for effective communication.

1. Proper language.
2. Clarity and completeness.
3. Brevity
4. attention
5. Feedback.
6. Media
7. Avoid premature evaluation.
8. Developing relations.
9. Gestures and action.
10. Proper planning
11. Listening skills.
12. Empathy. (Any five point are to be explained in brief)

30. Characteristics of communication.

- Communication is a fundamental and vital process.
- It is two way process involving sender and receiver and message.
- It is a continuous and never ending process.
- Communication is a pervasive function.it applies to all phases of management and to all levels of authority.
- It applies to all phases of management and to all levels of authority.
- The fundamentals objective of communication is to create mutual understanding.
- Communications is the broad field of human's interchange of facts and opinions.
- Feedback is one of the important aspect of communication.
- It enhances the human relationship.
- It is purposeful.

31. Uses of computer in education.

1. Making classrooms effective.
2. Providing online education.
3. Helps in research work.
4. Opening a new field of education
5. Boosting educations to global platforms.
6. Influence carrier aspirations.
7. Entranced creativity.
8. Improved performance.

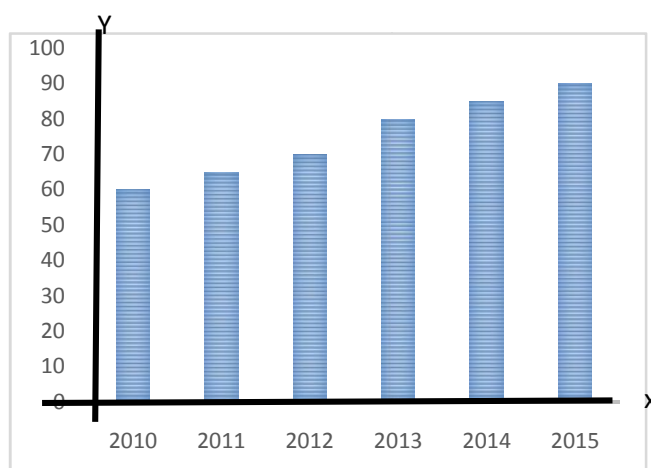
32.

- A research aimed at the solutions of an immediate problem is generally known in education as action research.
- Research concerned with school problems carried on by school personal to improve school practices is action research.

Importance of action research.

- It solves the problem scientifically and objectively.
- It enhances the knowledge horizon of the field of functionaries.
- It develops insight in their own work.
- Action research makes it possible to execute educational aims effectively.
- It brings adoptability between the changing system and educations.
- It involves simple statistical techniques for analysing the data.
- It solves day to day, local and immediate problems.

33. Bar graphs.

34.

- Classification is a systematic grouping of the units according to their common characteristics.

Class interval	Tallies	Frequency
65-69	I	1
60-64	###	5
55-59	### III	8
50-54	II	2
45-49	II	2
40-44	II	2
	N= 20	

PART – D

35.

- Emotional intelligence is the ability to perceive emotions, to access and generate emotions, so as to assist and generate thought, to understand emotions.
- Emotional intelligence refers to the capacity of recognizing our own feelings and those of other, for motivating ourselves, and for managing emotions well in us and in ourselves and in our relationships measures to promote emotional in intelligence.
 - ❖ Self-awareness
 - ❖ managing feeling
 - ❖ Handling stress
 - ❖ Empathy
 - ❖ Communication
 - ❖ Self-acceptance
 - ❖ Assertiveness

[Explaining above mentioned pointy]

36. Characteristics of learning challenges.

- 1) Difficulty in academes, sometimes the student deficient in only one subbing or a combination of subject
- 2) Has difficulty in telling time, remembering order of days, months, seasons
- 3) Specific error in writing – persistent errors such as reversal (writing 'p'to'q', b'for 'd'. omissions (here for where) write letters either very close or apart.
- 4) Poor hand writing when compared with peers.
- 5) Poor drawing when compared with peers.
- 6) Reads slowly then peers.
- 7) Can't follow written directions which most peers can follow.
- 8) Difficulty in Arithmetic, addition, subtraction.
- 9) Easily Distractible.
- 10) Overactive composed to peers. Cannot sit in the class room even tor short duration.

Educational provisions.

- Developing the neuropsychological process.
- Developing academic skills through strength oriented approaches.
- Language experience approach
- Manipulative exercises can be used to strengthen their muscles,
- Specific remedial instruction errors Apart from above approaches following points are helpful.
- Use short, brief directions
- Talk clearly and loudly
- Use consistent language, colour cues
- Use diagrams or pictorial illustrations
- Use various audio visual aids in teaching

37. Globalization refers to all those processes by which the peoples of the world are incorporated into a single world society global society

Impact on Deprecation.

- 1) Access to Technology
- 2) Establishment of international schools and colleges
- 3) Increase in quality and standard in Education.
- 4) Employment opportunities
- 5) Free flow of foreign capital
- 6) Reduced funding on patriotic goods
- 7) Distance education available inside the country
- 8) Global village and global school
- 9) Exchange of their resources
- 10) Enhanced universal brotherhood and peace. [Explaining above point in brief]

38. Causes for maladjustment.

- 1) Heredity causes
- 2) Physical causes
- 3) Personal causes
- 4) Family atmosphere
- 5) Poverty
- 6) school environment
- 7) Insecurity of Job
- 8) Lack of proper guidance
- 9) Effect of mass-media (Explaining the above point in brief)

Remedial measures to overcome maladjustment

- 1) Care is to be taken in the proper growth and development
- 2) Children are to be taught to develop self-concept and self esteem
- 3) Care is to be taken to see that the children do not develop inferiority complex
- 4) Basic needs of children and youth are to be fulfilled
- 5) Family atmosphere should be pleasant with love and affection and there should be security feeling among children
- 6) School enrolments should be healthy and well-disciplined Well organised curricular and Co-curricular activities help children in this regard
- 7) More job opportunities are to be created so that the unemployment problem is minimized

- 8) Proper guidance from parent and teacher is very essential. Being role models both of them should guide children and youths properly and in-time.
- 9) The elder members of the society must also become role models to the younger generation.
- 10) Each and every one should have faith in 'unity in diversity'.

PART-E

39. Concept of Research

- Research is a careful inquiry or examination in seeking facts or principles diligent investigation to ascertain something.

Characteristics of Research

- 1) Research is a purposeful, goal oriented activity.
- 2) Research gathers knowledge and data from first hand sources.
- 3) Research places emphasis on the discovery of certain general principles.
- 4) Research uses carefully selected sampling procedure.
- 5) Research is exact, systematic and accurate investigations.
- 6) Research is logical and objective
- 7) Research endeavors' to organized data in qualitative terms
- 8) Research is an activity conducted with patience and without any hurry
- 9) Research puts up courage in the face of criticism
- 10) Research is carefully recorded and reported process.

40.

C.I	F	X	FX	cf
50 - 54	2	52	104	24
45 - 49	2	47	094	22
40 - 44	5	42	210	20
35 - 39	6 f	37	222	15
30 - 34	4	32	128	9 cf
25 - 29	3	27	081	5
20 - 24	2	22	044	2
	N=24	$\Sigma X =$	$\Sigma FX =$	
		883	881	
			944	

$$1. \text{Mean (M)} = \frac{\sum fx}{N} = \frac{883}{24} = 36.79$$

2. **Median:** Class interval where the Mdn lies = $N/2 = 24/2 = 12 \therefore$ Mdn class interval is 35-39

$$\begin{aligned} \text{Mdn} &= L + \left(\frac{N/2 - cf}{f_m} \right) \times i \\ &= 34.5 + \left(\frac{24/2 - 9}{6} \right) \times 5 \\ &= 34.5 + \left(\frac{12 - 9}{6} \right) \times 5 \\ &= 34.5 + \frac{3}{6} \times 5 \\ &= 34.5 + \frac{15}{6} \\ &= 34.5 + 2.5 \\ &= 37 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Mode} &= 3(\text{Mdn}) - 2(\text{Mean}) \\ &= 3(37) - 2(36.79) \\ &= 111.00 - 73.58 \\ &= 37.42 \end{aligned}$$

Model Question Papers blue print –II

PUC – II Education (52)

Time : 3 Hours 15 Minutes

Total Marks : 100

Un it No	Teaching Hours	Marks Allotted	25% Knowledge				40% Understanding				20% Application				15% skill				Total Questio ns
			1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	
1	8	10		1			1	1	1										4
2	16	20	1	1					1	1		1							5
3	16	20	1	1				1	1					1					5
4	12	16	1		1					1									3
5	14	18	1		1					1		1							4
6	16	20		1				1			1			1			1		5
7	10	13	1		1				1							1			4
8	10	13	1		1								1			1			4
9	6	8	1	1					1										3
10	12	16	1															1	3
	120	154	8	10	20		1	6	25	30	1	4	5	20		4	10	10	40
			38 (17)				62(12)				30 (6)				24(5)				

30. Summarise written communication along with its merits and limitations.
31. Explain super computers and main frame computers.
32. Summarize the uses of computers in education.
33. Explain briefly the steps of action research.
34. Prepare histogram for the following frequency distribution table.

C I	f
10-20	2
20-30	4
30-40	6
40-50	10
50-60	12
60-70	8
70-80	6
80-90	4
90-100	2

PART – D

- IV. Answer any two of the following questions in not more than two pages each. 2*10=20
35. Explain areas of individual difference.
 36. Analyse the causes of mal adjustment and suggest remedies.
 37. Explain the characteristics of management.
 38. Explain the concept and importance of inclusive education.

PART – E

- III. **Answer any one of the following questions in not more than two pages each (1X10=10)**
39. What is women empowerment? Explain the strategies for women empowerment.
 40. Calculate mean, median and mode for the following frequency distribution table.

C I	f
50-54	5
45-49	6
40-44	7
35-39	12
30-34	8
25-29	8
20-24	4
N = 50	

Key Answer to model question paper -2

P.U.C-II

Education-52

PART-A

1. Sensation is a process of identifying and experiencing the existence of stimuli.
2. The differences found in characteristics such as physical, mental, social and emotional etc, among individuals are called as individual differences”
(Any other definition)
3.
 - ‘Personality means distinctive personal character”
 - ‘Personal is the dynamic organization within the individual of those psychophysical systems that determine. His unique adjustment to his environment”
4. Providing education to the disabled child in the regular school and class together with non-disabled children. (Any other definition)
5.
 - “Human right are the rights a person has simply because he or she is a human being”
 - “The right related to life liberty and dignity of the individual guaranteed by the constitution or embodied in the international covenants and enforceable courts of India are referred as human right
6. A I C T E →All India Council for Technical Education.
7. The word ‘communication’ has been derived from Latin word ‘communis’ which means common
8. Charles Babbage is called is the father of computer
9. Education research is the study and investigation in the field education or bearing upon educational problems
10.
 - Statistics is the science of averages
 - Statistics is the science of collection presentation, analysis and interpretation of numerical data

PART-B

11. →Problem solving
→Reasoning
→Decision making
→Creative thinking (Any two types)
12. Steps of creative thinking
 1. Preparation
 2. Incubation
 3. Illumination
 4. Verification
 5. Conclusion
13.
 - 1) Sensory Aptitudes
 - 2) Mechanical Aptitude
 - 3) Artistic Aptitude
 - 4) Professional Aptitude
 - 5) Scholastic Aptitudes

14.

- 1) Self-Awareness
- 2) Managing Feeling
- 3) Handling Stress
- 4) Empathy
- 5) Communication
- 6) Self-Acceptance
- 7) Assertiveness

15. Ductless glands are those which secrete hormones directly into the blood

E. g

- pituitary gland
- thyroid gland
- Adrenal glands
- Gonads

16.

- “Personality does not mean external appearance alone it is rather dynamically organized totality of personal traits which distinguish one individual from other.”
- “It is the total picture of an individual consisting of his inner and outer traits.”

17.

1. Inquire into the human right education violation.
2. Intervene in any proceeding of violation of human right pending before court.
3. Visit any jail or Institution for the study of the living conditions of inmates
4. Review the safeguards provided

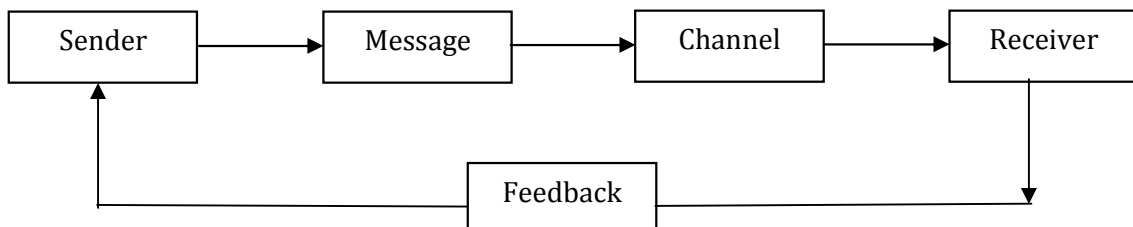
18. Characteristics of management

1. Flexibility
2. Practicality
3. Efficiency
4. Leadership
5. Cost Effective
6. Constructive

19. Conceptual skills such as

1. Planning
2. organising
3. problem solving

20.

21. Use of super computers

1. For Research purpose
2. Space Exportation
3. Earthquake studies

4. Weather Forecasting
5. Nuclear weapons testing (Any two of the above)

22.

- The research aimed at the solution of an immediate problem is action research.
- Stephen M Corey is called is the father of actor research.

PART - C

23. Characteristics of sensation are as follows

- Quality
- Intensity
- Latency
- Duration
- Extensity (Explanation of the above points)

24. Uses of Intelligence lasts lies in the following points

- to understand the capabilities of child
- for homogenous grouping of students
- For identifying gifted and slow learners
- Defining more accurately the degree of mental retardation
- For educational and vocational guidance
- For admitting student for different courses
- For diagnosing pupil's difficulties
- For conflicting researches in different areas of human abilities
- Helpful in counseling of personal problems
- They are useful clinics and mental hospitals

25. The dimensions of personality

1. Physical
2. Mental
3. Intellect cutely
4. Social
5. spiritual (Explanation of the above points)

26. The importance of Inclusive education

1. Families visions of a typical life for their children can come true.
2. Children develop a positive understanding of themselves and others .
3. Development of social traits.
4. Children learn important academic skills.
5. All children learn by being together. (Briefly explain)

27. The functions of National Human Right Commission.

- Inquire into human right violations on its own or petition by the victim
- Intervene in any proceeding involving any allegation of violation of human right pending before court.
- Visit any Jail or other institution under the control of the state Govt for the study of the living condition of inmates and make recommendations.
- Re-view the safe guards provided by or under the constitution or any law for the time being in force for recommend measures for their effective implementation.
- Review the factors including acts of terrorism that inhibit the enjoyment of human right and recommend appropriate remedial measures.
- Undertake and promote research in the Field of human right

28. The process of total quality management

The essence of the reactive approach is standardization of the problem solving process using Deming's PDCA (Plan, Do, Check-Act) cycle using the factors.

1. Plan: Plan is the first and foremost important aspect in the process of total quality management. Aims and objectives are divided and proper planning is made. Customers need are to be considered. Planarity given to be satisfaction of the customers
2. Do: On the basis of the plan execution is made. Actual process will start here process takes place according to predetermined objectives
3. Check: while process is going on every thing will be checked whether the execution is going according to plan or not. If any thing going wrong it has to be checked and put into proper track.
4. Act: ultimately we have to act to improve and bring satisfactory change

29. Non Verbal communication

Merits:

1. Non-verbal communication is used to express and communicate thoughts feelings and emotions to establish maintain relationship and influence other.
2. When a customer or a person hesitates to communicate either orally or in written world express his feelings by facial expression or body gestures.
3. Non-verbal communication is very useful to convey message to illiterates through body language.
4. Some times in some situation either oral or written communication fails in those situations gestures, facial expression signals in the form of non-verbal are found very effective device of communication.
5. Teacher or Actor can control and facial expression involving emotions.

Limitation:

1. Entire written communication cannot be conveyed as it is to the receivers from the sender.
2. Facial expression conveys different meanings to different people.
3. Non-verbal communication not suitable method for class room teaching learning process.
4. Not possible to teach or learn every thing though non-verbal communication.

30. Written Communication.

Merits:

1. Written communication is the only way to transmit message if the sender and receiver are at distant places
2. Written communication is absolutely essential where message to be conveyed is lengthy and it requires a thorough clarification.
3. A well written communication is clear unambiguous, comprehensive and inspiring.

4. It constitutes a permanent record and it can be used as a source of evidence in times of necessity.
5. Response is accurate because the receiver will have sufficient time to think over the communication.

Limitation:

1. It consumes mere time and money.
2. Written communication is delayed, purpose will not be served.
3. Chances of leakage are more in written communication.
4. Many times, written communication may not be understood easily by the receiver when he is not acquainted with technical languages.

31. Super Computers

- The most powerful computers in terms of performance and data processing are the super computers.
- They are useful in many advanced areas such as.
 1. For research purpose
 2. Space exploration
 3. Earthquake studies
 4. Weather forecasting
 5. Nuclear weapons testing

Some of the super computers are

- TBM : Sequoia, in United state
- TBM : super MUE in Germany

Mainframe computer: - Mainframe computers are not as powerful as super computers, but certainly they are quite expensive. Many large firms and government organizations use mainframe to run their business operation. Mainframe computers can also process and store large amount of data. Banks, education institutions and Insurance companies' computers use mainframe computers to store data about their customers.

Popular mainframe computers are

- Fujitsu's ICLVME Hitachi's Z800

32. Uses of computers in Education.

Computers contribution towards education sector has been truly marvellous. Computers have taken the education systems in the entire world to a different level together. Following are the uses of computers in education.

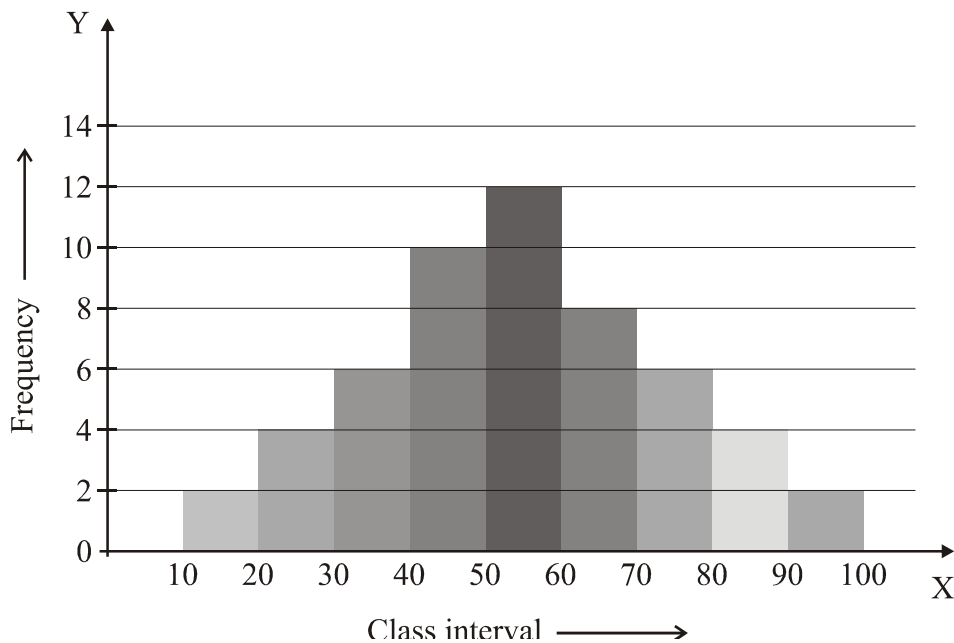
1. Making classrooms effective :
2. Providing one line education :
3. Helps in research work :
4. Opening a New field of education:
5. Boosting education to a global platform
6. Influence career Aspiration:
7. Enhanced Creativity:
8. Improved performance: (Brief explanation of the above points)

33. Steps of Action Research.

- 1) Identification of the problem.
- 2) Formulation of Hypothesis.
- 3) Development of Action plan.
- 4) Collection of data and analysis
- 5) Reporting. (Brief explanation of the above points)

34. Histogram

Scale : X axis 1cm= 10 Class interval
Y axis 1cm = 2 frequency

PART – D

35. Areas of Individual Differences

1. Physical differences
2. Intellectual differences
3. Emotional differences
4. Differences in social adjustments
5. Differences in achievement
6. Differences in attitudes
7. Differences in aptitudes
8. Differences in interests
9. Differences in psycho-motor skills
10. Differences in self-concept. (Brief explanation of above points)

36. causes of mal-adjustment and remedies

Some of the important causes for mal-adjustment are as follows.

1. Heredity causes
2. Physical causes
3. Personal causes
4. Family atmosphere
5. Poverty
6. School environment
7. Social Environment
8. Insecurity of job
9. Lack of proper guidance
10. Effects of mass-media. (Brief explanation of above points)

Remedies: Following measures can be taken to overcome mal-adjustment.

- Care is to be taken in the proper growth and development of children
- Children are to be taught to develop self-concept and self esteem

- Care is to be taken to see that the children do not develop inferiority complex
- Basic need of children and youth are to be fulfilled
- Family atmosphere should be pleasant with of love and affection and there should be security feeling among children.
- There should be healthy and disciplined environment in school.
- Will organized curricular and co-curricular activities help children in this regard.
- The elder members of the sociality must also become role models to the younger generation.

37. Characteristics of management

1. Flexibility
2. Practicability
3. Efficiency
4. Leadership
5. Cost effective
6. Constructive
7. Creative and humane
8. Science and art
9. Management is a profession
10. Universal application
11. Unquiet and district process
12. Work at all levels
13. Management is a system of authority. (Brief explanation of about point)

38. Concept and importance of inclusive education.

- The education which follies the principle of providing equal opportunities to an integrated group of able bodied a differently able children studying together in an integrated education.
- Inclusive education makes provision for learning of all children in the classroom. The genre teacher becomes facilitator the general school adopts to the needs of every child in the classroom''

Importance:-

- Families visions of a typical life for their children can come true
- Childers develop a positive understanding of themselves and there
- Development of social traits
- Childers learn important academic skills
- All children learn by being together. (Brief explanation of the above points)

PART –E

39. WOMEN EMPOWERMENT

- The term empowerment of women refers to the process to become free from the control of theirs, that is; to assume power to control her own life and to determine her own conditions, "

Strategies for women's empowerment

- I. Providing educational opportunities
- II. Obtaining greater political participation of women.
- III. Income generating schemes for women.
- IV. Increasing female literacy level.
- V. Job opportunities.
- VI. Encouraging social and cultural activities.
- VII. Implementation of equal right and constitutional provisions concern to women

(Brief explanation of above point)

40.

C.I	f	X	fX	cf
50 - 54	5	52	260	50
45 - 49	6	47	282	45
40 - 44	7	42	294	39
35 - 39	12 fm	37	444	32
30 - 34	8	32	256	20 cf
25 - 29	8	27	216	12
20 - 24	4	22	088	4
	N=50	$\sum X =$	$\sum fX = 1840$	

$$1. \text{ Mean (M)} = \frac{\sum fX}{N} = \frac{1840}{50} = 36.80$$

$$2. \text{ Median: Class interval where the Mdn lies} = N/2 = 50/2 = 25 \therefore$$

Mdn class interval is =35-39

$$\begin{aligned} \text{Mdn} &= L + \left(\frac{N/2 - cf}{f_m} \right) \times i \\ &= 34.5 + \left(\frac{50/2 - 20}{12} \right) \times 5 \\ &= 34.5 + \left(\frac{25 - 20}{12} \right) \times 5 \\ &= 34.5 + \frac{15}{12} \times 5 \\ &= 34.5 + 25/12 \\ &= 34.5 + 2.08 \\ &= 36.58 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3. \text{ Mode} &= 3(\text{Mdn}) - 2(\text{Mean}) \\ &= 3(36.58) - 2(36.80) \\ &= 109.74 - 73.60 \\ &= 36.14 \end{aligned}$$

Question Papers blue print-III										PUC – II Education (52)										
Time : 3 Hours 15 Minutes					Total Marks : 100															
Unit No	Teaching Hours	Marks Allotted	30% Knowledge				40% Understanding				20% Application				10% skill				Total Questions	
			1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10		
1	8	10	1	1				1	1											4
2	16	20		1			1	1	1	1										5
3	16	20		1			1			1		1	1							5
4	12	16				1	1						1							3
5	14	18	1	1	1									1						4
6	16	20			1	1	1	1				1								5
7	10	13	1					1	1				1							4
8	10	13			1			1	1		1									4
9	6	8					1	1	1											3
10	12	16									1						1	1		3
	120	154	3	8	15	20	5	12	25	20	2	4	15	10			5	10		40
			46 (12)				62(18)				31 (8)				15(2)					

Model Question Paper-II

P.U.C-II

Education-52

Time-3 hrs 15 minutes

max.marks-100

Instructions:

- 1) Write question numbers at the left side of your answer paper clearly
- 2) Answer to questions according to the instructions given in each section
- 3) Write the answers for the questions of section A in the beginning pages only

SECTION-A

I . Answer the following questions in one sentence each

10x1=10

1. What is concept formation?
2. Mention one importance of Interest
3. Which gland is called as leader gland?
4. Expand UMR
5. State article 45 of Indian constitution.
6. What is planning?
7. What is communication?
8. Why computer is called as Electronic Data Processing Device?
9. Mention one type of research?
10. Write one objective of tabulation

SECTION-B

II. Answer any TEN of the following in 2-3 sentences each

10x2=20

11. What is perception? Write one determinant.
12. Write the concept of thinking
13. Mention etymology of the term CREATIVITY
14. Mention the concept of emotional intelligence.
15. Write the concept of Personality
16. What is rating Scale? Write one use of it.
17. What is the concept of Privatisation.
18. Mention two importance of Organisation.
19. Write two elements of Total Quality Management.
20. Collect the opinion of Re De Kefir and Lee W Cochran Related to classroom communication.
21. Mention two input devices.
22. Write two types of research.

SECTION-C

III. Answer any EIGHT questions of the following not exceeding ONE page each.

8x5=40

23. Explain the steps of creative thinking.
24. What is Aptitude? Explain the types of aptitude in brief.
25. Suggest the measures to overcome mal-adjustment.
26. Write the differences between inclusive and traditional education.
27. Mention Major human rights.
28. Explain five important characteristics of management.
29. Explain the skills of communication.

30. List the characteristics of communication.
31. What are the types of computers? Explain any two
32. What are websites? Explain Educational websites with examples.
33. Explain the importance of Action Research
34. Prepare a frequency distribution table using following data and keeping class width as 5
 20 22 24 25 28 30 35 21 27 31 35
 40 42 38 40 15 17 18 20 41 40 N=21

SECTION-D

IV. Answer any TWO questions of the following not exceeding TWO page each. 2x10=20

35. Explain the types of intelligence tests with examples.
36. Explain the Escape deference mechanisms with examples.
37. Write the characteristics and educational provisions provided to visually challenge.
38. Explain the life skills laid down by WHO.

SECTION-E

V. Answer any ONE questions of the following not exceeding ONE page each. 1x10=10

39. Explain any two Quality assessing and controlling Agencies in Education.
40. Find Mean, Median and Mode for the following frequency distribution table.

Cl	f
45-49	2
40-44	3
35-39	6
30-34	4
25-29	3
20-24	2
N	20

Key Answers to Model question paper- III Education PU-IIInd yr

SECTION-A

1. "A concept is a symbolic construction that represents some common and general features of many objects or events" - Morgan. Or any other definition
2. **Importance of Interest:**
 - * Essential for parents, teachers, councillors *Essential for effective teaching
 - * Essential to bring teaching effectively
 - * Necessary for curriculum construction, selection of vocation
(any other One correct answer one mark)
3. Pituitary gland
4. **UMR** - Untrainable Mentally Retarded
5. **Article 45** "The state shall endeavor to provide, within a period of ten years from the commencement of this Constitution, for free and compulsory education for all children until they complete the age of fourteen years."
6. "**Planning** is deciding in advance what to do, hour to do, where to do it, and who is to do it. Planning bridges the gap from where we want to go" –Koontz and O'Donnell.(any other)
7. "**Communication** is the process of passing information and understanding from one person to another. It is the process of imparting ideas and making oneself understood by others"- Theo Hayman(or any other)
8. Computer receives the information through input devices, processes the information and give out the results through output devices therefore it is called as Electronic Data Processing device.
9. Fundamental, Applied and Action Research (any one of it)
10. **Objectives of Tabulation:**
 - * To simplify the complex data * To facilitate comparison
 - * To reveal patterns * To reduce bulk of data * To represent in graphs (any one)

SECTION-B

11. "Perception is definite and imaginary mental activity" William James (or any other 1 mark)
Determinants: 1. Condition of sense organs, 2. Brain and nervous system, 3. Motivations, 4. Past Experiences (Any one determinant 1 mark =2 mark)
12. "Thinking is an implicit problem solving behavior" -Mossin
13. The term CREATIVITY has its origin from the Latin word CREARE which means "to create".
14. **Emotional intelligence** is the ability to perceive emotions, to access and generate emotions, so as to assist and generate thought, to understand emotions and emotional meanings. And to reflectively regulate emotions in ways that promote emotional and intellectual growth" John D Mayer and Peter Salovey (or any other)
15. "**Personality** means distinctive personal character"
'Personality is the dynamic organization within the individual of those psycho-physical systems that determine his unique adjustment to his environment' - **G. W. Allport**
(General meaning 1 + Defn 1 mark)
16. **Rating scale** is one of the objective methods by which the opinion concerning to a trait can be

Systematized. For Example: To have rating on trait co-operation of the students of a class. We can make divisions of this quality with degrees like excellent, very good, good, average, below average, poor and very poor. (Meaning, 1 mark+ example 1 mark)

17. **Privatisation** can be defined as the transfer of ownership and control of public sector units to Private individuals or companies.

It may also mean government outsourcing of services or functions to private firms, e.g. revenue collection, law enforcement, and prison management.

18. **Importance of Organization :**

- * facilitates administration
 - * it co-ordinates
 - * stimulates group activity and creativity
 - * promotes institutional growth
 - * ensures co-operation
 - * It facilitates control
- (or any other two, 2marks)

19. **Elements of TQM :**

- * Quality measurement
- * continuous approach,
- * Root cause corrective action
- * Thinking statistically
- * Training,
- * value improvement (or any other two 2 marks)

20. "Effective teaching and communication are synonymous good-teachers are clear communicators and good communicators are effective teachers."

21. **Input devices:**

- * Keyboard
- * Mouse
- * Joystick
- * Light pen
- * Scanner
- * OmR
- * OCR
- * MICR
- * Web camera
- * micro phone (any two 2 marks)

22. 1. Fundamental research, 2. Applied research, 3. Action research.
(any two 2 mark)

SECTION-C

8X5=40

23. **1) Preparation:** The thinker formulates his problem and collects the facts and materials he considers necessary for its solution. Very frequently he finds that he can not solve the problem even after hours or days of concentrated work. Often he deliberately or involuntarily turns away from the problem.

2) Incubation: During this period, some of the ideas that were interfering with the solution of the problem tend to fade. On the other hand, things he experiences or learns in the meantime may provide the clue of the solution. During incubation, unconscious processes may be at work.

3) Illumination: the thinker often has an insight experience. An idea for the solution may suddenly come down on him.

4) Verification: He determines whether the apparent solution is in fact the correct one. Frequently, it turns out to be wrong and the thinker is back to where he started. In other cases, it is the right idea, but it needs some modification or requires the solution of other relatively minor problems.

24. **Aptitude** may be considered as a special ability or a specific capacity which helps an individual to acquire achievement in a specific field.

TYPES: * Sensory * Mechanical * Artistic * Professional * Scholastic (1+4)

25. **Measures to overcome Mal-adjustment :**

- * Care is to be taken in the development of interiority complex
- * Basic needs fulfillment
- * Good family atmosphere
- * Healthy school environment

- * Eradication of unemployment
- * Parents as role model
- * Faith in “unity in diversity”

26.

Traditional Approach	Inclusive Approach
Education for some static	Education for all
Collective teaching	Individualized teaching
Learning in segregated setting	Learning in integrated setting
Emphasis on teaching	Emphasis on learning
Subject centered	Child centered
Diagnostic	Holistic
Opportunities limited by exclusion	Equal opportunities to all

27. **Imported Human Rights** : Human rights are classified as

- 1) Civil Rights 2) Social Rights 3) Political Rights 4) Economic Rights 5) Rights related to implementation . Among important rights are
 1. All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.
 3. Everyone has the right to life, liberty and security of person.
 4. No one shall be held in slavery or servitude; slavery and the slave trade shall be prohibited in all their forms.
 5. No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.
 6. Everyone has the right to recognition everywhere as a person before the law.

28. **Characteristics of management** :

- 1) Flexibility 2) Rracticaleility 3) Effectivety 4) Leadership 5) Cost effective 6) constructive creative and humane 7) science and Art 8) froffessional 9) Universal Applicability 10) Unique (any five with explanation)

29. **1. Listening** : We spend half of our working hours in listening, but often we only hear, rather than truly listen. To listen actively is a key building block in developing effective relationships.

2. Body language :

Over half of the initial impression that people gain about other people is via their body language. Each individual has his or her own unique ‘dance’ or non-verbal language that can have a positive or a negative impact on others. This activity allows participants to explore the effect of body language and to identify ways to improve their non-verbal behavior.

3. Questioning : This activity will enable participants to identify the different types of questions and the advantages and disadvantages of their use. It includes practical exercise and feedback to increase the effectiveness of participant’s questioning styles.

4. Assertiveness : Assertive communication is the cornerstone of effective communication.

This activity helps to increase participant's ability to communicate assertively with other people. It gives them practice and feedback in dealing with situations in an assertive manner.

5. **The Voice** : This is a short activity design to allow participants to evaluate how effectively they use their voice when communicating. They receive advice on the steps they can take to improve their choice.
6. **presentation** : On a formal and informal basis, the ability to convey information in a confident, clear and persuasive fashion is essential. This activity helps participant's to plan, prepare and run a presentation in an effective and confident manner.
7. **Feed back** : Let people know how they are doing is essential in building a committed and motivated workforce. The way that feedback is given is extremely important. This is an activity that helps participants to develop their ability to give feedback on performance.
8. **Networking** : Communication in business runs via two networks; formal and informal. Whatever role people have within an organization, there is a great benefit in creating and developing informal network. This activity allows participants to explore ways of doing this.

30. **Characteristics of communication:**

- Communication is a fundamental and vital process to all the managerial actions, imparting ideas and making oneself understood by others.
- Communication is a two way process involving sending of a message and receiving the reaction to that message.
- Communication is a continuous and never ending process. It is an ever going activity and no organization can exist without Communication.
- Communication is a pervasive function. It applies to all phases of management and to all levels of authority.
- The fundamental objective of communication is to create mutual understanding and unity of purpose. It is a bridge of meaning. It involves a systematic and continuous process of telling, listening and understanding.
- Communication is the broad field of human interchange of facts and opinions and not the technologies of telephone, telegraph, radio and the like.
- Communication is a continuous and womb to tomb process.
- It exchanges messages, thoughts and feelings.
- Feedback is important function of communication.
- It enhances the human relationship.
- It evolves the reactions.
- It is purposeful.

31. **Types of computers-**

- 1) Super computer
- 2) Mainframe computer
- 3) Min-computer
- 4) Micro computers

32. A collection of electronic documents or web sites made up of text; pictures, sounds and moving images are web.

Educational websites

- www.sciencemonster.com to learn about our solar system,
- www.coolmath.com mathematics,
- www.nationalgeographic.com animals, plants etc
- www.webschooling.com teaching
- www.history of india.com gives information about Indian history.

33. Importance of action research:

- * solves the problems specifically and objectively
- * enhances the knowledge horizon of field functionaries
- * develops an insight in their work
- * helps to execute educational aims effectively
- * Researcher is also a party in the problem
- * brings adaptability between education and changing system
- * less time, cost and effort
- * solves immediate, local problems in time frames.

34.

CI	Tallies	F	Marks distribution
15-19	III	3	i) Range- 1 mark
20-24	III	5	ii) Number of CI -1 mark
25-29	III	3	iii) writing CI – 1 mark
30-34	II	2	iv) Making tally 1
35-39	III	3	v) Foration fdt – 1 mark
40-44	IIII	5	

SECTION-D

35. 1. Individual tests of intelligence: Individual tests are those in which one individual is tested at a time. The first individual test of intelligence was constructed by Alfred Binet of France in 1905. Individual tests include verbal, Non-verbal and performance tests.

(a) Individual Verbal tests of Intelligence: These tests measure the intelligence of an individual who know the language. Verbal tests are usually paper-pencil tests.

Eg.1:- Stanford Binet scale of intelligence

Eg.2:- Wechsler's – Bellevue scale of intelligence.

Individual Non-Verbal Tests of Intelligence: These tests measure the intelligence of an individual at a time that is illiterate. Non-verbal tests are also paper-pencil tests. The subject is required to make a comparison or completion to solve the problems, without much use of language.

E.g. 1: Raven's progressive matrices.

Eg.2: Cattell's culture fair tests etc,

Individual performance test of intelligence: A performance test is one in which an individual has to perform something or manipulate some concrete material without much use of the language. Performance tests are useful for illiterates, deaf and dumb children. Performance test can be given to only one individual at a time.

E.g. 1: Bhatia's Battery of performance tests of intelligence.

Eg.2: Performance scale of Weschler etc.

2) Group tests of Intelligence: Group tests of intelligence were first constructed in America while selecting soldiers and officers for the army during First World War. The group tests of intelligence measures the intelligence of many individuals at a time. These tests are of the paper-pencil type with printed test items. Group tests are further categorised as verbal and non-verbal.

Group Verbal Tests of Intelligence:

These tests measure the intelligence of a group at a time who is literates. The tests which necessitate the use of language and are applied to a group of individuals at a time.

E.g. 1 Army alpha test (developed during world war)

E.g. 2 Army General Classification Test

Group Non-Verbal Tests of Intelligence: The group of non-verbal intelligence tests does not necessitate the use of language and are applicable to a group of individuals at a time. The individuals are required to do certain activities such as drawing of simple figures, fill in some empty spaces etc. So although the subject uses paper and pencil, he does not need to know language.

Eg.1 Army Beta Test

Eg2 Chicago Non-verbal Test.

36. Escape Defense Mechanism :

- * Repression
- * suppression
- * Regression
- * Rationalization
- * Projection
- * Day dreaming (Explanations 5 mark+ examples 5mark= total 10mark)

37. Characteristics of Visually Challenged or Partially Sighted Children :

- * Red rimmed blood hot watery eyes
- * Encrusted swollen eyelids
- * Frequent rubbing of eyes
- * Excessive blinking
- * Blocked tear duct
- * Frequently complains of headaches or eye infections.
- * Hold objects and books close to his eyes
- * Students tilts head or observes facial expression of others
- * Poor eye-hand co-ordination
- * ask other children for help while writing notes from the black board
- * Limited peripheral vision etc.

Educational Provisions.

- Organizing regular medical checkups.
- Providing spectacles, lenses, small telescopes etc.

- Avoiding the visual centered activities.
- Make seating arrangement front row of the classroom.
- Proper lighting facility is to be provided.
- Providing lenses in the library to refer books.
- With help of co-curricular activities inferiority and insecurity feelings are to be removed. Plus curriculum is used to help the visually impaired include.
- Use of equipment such as raised numeral watches, calculators, low vision aids magnifiers, electronic magnifiers etc.
- Orientation and mobility skills
- Social skills
- Daily living skills
- Sensory training

38. Effect of globalization on education :

- 1) Access to technology
- 2) Establishment of International schools
- 3) Increase in quality of education
- 4) Employment opportunity
- 5) Free flow of foreign capital
- 6) Reduce funding on the part of govt
- 7) Access distance education
- 8) Global village and global school
- 9) Exchange of Human Resource
- 10) Universal brotherhood and peace.

(Explanations of these points)

Negative effect of globalization:

Globalization is not free from negative effects. They can be summed up as follows:

- 1. Inequalities within countries:** Globalization has increased inequalities among the countries. Some of the policies of Globalization (liberalization, WTO policies etc.) are more beneficial to developed countries. The countries which have adopted the free trade agenda have become highly successful. E.g.: China is a classic example of success of globalization. But a country like India is not able to overcome the problem.
- 2. Financial Instability:** As a consequence of globalization there is free flow of foreign capital poured into developing countries. But the economy is subject to constant fluctuations. On account of variations in the flow of foreign capital.
- 3. Impact on workers:** Globalization has opened up employment opportunities. But there is no job security for employees. The nature of work has created new pressures on workers. Workers are not permitted to organize trade unions.
- 4. Domination by MNCs:** MNCs are the driving force behind globalization. They are in a position to dictate powers. Multinational companies are emerging as growing corporate power. They are exploiting the cheap labor and natural resources of the host countries.
- 5. Threat to national sovereignty:** Globalizations results in shift of economic power from independent countries to international organizations, like WTO United Nations etc. The sovereignty of the elected governments are naturally undermined, as the policies are formulated in favor of globalization.

SECTION-E

39. **Quality Assessing and Controlling Agencies in Education** are

- 1) NAAC 2) NCTE
 3) AICTE and 4) MCI

(Brief explanation of above point)

40.

C.I	f	X	fX	cf
45 - 49	2	47	094	20
40 - 44	3	42	126	18
35 - 39	6 f	37	222	15
30 - 34	4	32	128	9 cf
25 - 29	3	27	081	5
20 - 24	2	22	044	2
	N=20	$\frac{\sum fx}{N} = \frac{695}{20}$	$\bar{x} = 34.75$	

1. Mean (M) = $\frac{\sum fx}{N} = \frac{695}{20} = 34.75$

2. Median: Class interval where the Mdn lies = $N/2 = 20/2 = 10 \therefore$

Mdn class interval is = 35-39

$$\begin{aligned} \text{Mdn} &= L + \left(\frac{N/2 - cf}{f_m} \right) x_i \\ &= 34.5 + \left(\frac{20/2 - 9}{6} \right) x 5 \\ &= 34.5 + \left(\frac{10 - 9}{6} \right) x 5 \\ &= 34.5 + \frac{1}{6} \times 5 \\ &= 34.5 + \frac{5}{6} \\ &= 34.5 + 0.83 \\ &= 35.12 \end{aligned}$$

3. Mode = $3(\text{Mdn}) - 2(\text{Mean})$

$$\begin{aligned} &= 3(35.33) - 2(34.75) \\ &= 105.99 - 69.50 \\ &= 36.49 \end{aligned}$$

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿಯುಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಕೋಶ

2017-18

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು.

www.pue.kar.nic.in

First Edition All Rights Are Reserved

November-2017

Directorate of Pre-University Education, Bangalore.-2017-18

Publisher :

Disclaimer

The question bank is prepared for the benefit of students and teachers. The committee worked for the preparation of question bank made all efforts to make comprehensive and foolproof. However, if any mistakes, errors found, please mail at questionbank.pue@gmail.com. There is no guarantee that question from this bank only appear in the examination conducted by the department.

Copyrights;

The copyrights of the question bank lies with the director, Department of Pre-University Education. The question bank is prepared for academic purpose only. No part of the question bank is allowed to use for commercial gains.

ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ (52) ದ್ವಿತೀಯ ಪಿಯುಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಕೋಶ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ. ಎಂ ಎಸ್ ಹೊಟ್ಟಿನ್

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು,

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಪದವಿಪೂರ್ವ
ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಅಳವಂಡಿ, ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಪರಿಶೀಲಕರು

ಶ್ರೀ. ಭರತ್ ಭೂಷಣ್ ಬಿ

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು,

ಎಸ್.ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸದಸ್ಯರುಗಳು

ಡಾ|| ನಾಗರಾಜ್ ಬ.ಮರೆಣ್ಣವರ

ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,

ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ವಡಗಾವಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ. ಆರ್.ಬಿ.ಸಂಕದಾಳ

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು,

ಎಸ್.ಜಿ.ಎಮ್.ಕೆ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಬದಾಮಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ. ಎಂ.ಎಸ್.ಜೋಷಿ

ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,

ಎಸ್.ವಿ.ಎಂ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಇಳಕಲ್, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ. ಕೃಷ್ಣಾ ಅರ್.ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು,

ವಿ.ಜಿ. ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಕುಕನೂರ, ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ. ಸತೀಶ್ ಎಚ್

ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ (52) ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೋಶ

ಪರಿವಿಡಿ

ಘಟಕ ಸಂಖ್ಯೆ	ಘಟಕಗಳ ಹೆಸರುಗಳು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
i	ಮುಖಪುಟ	1
ii	Disclaimer and copy right of question Bank	2
iii	ಪ್ರಶ್ನೆಕೋಶ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ	4
iv	ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ರಚನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ	5
v	ಸಮಗ್ರ ವಿಷಯದ ನೀಲನಕ್ಷೆ	5
1	ಭಾವರೂಪಣ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆ	7 - 9
2	ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು	10 - 13
3	ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮಾಯೋಜನೆ	14 - 17
4	ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ	18 - 20
5	ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ ಒಲವುಗಳು .	21 - 23
6	ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ	24 - 26
7	ಸಂವಹನ	27 - 28
8	ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ	29 - 31
9	ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ	32 - 33
10	ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ	34 - 41
11	ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ- 1	42 - 44
12	ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು-1	45 - 54
13	ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ- 2	55 - 57
14	ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು-2	58 - 77
15	ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ- 3	78 - 80
16	ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು -3	81 - 88

Features of the Question Bank

For the first time Pre-University Department has released the Question Bank for First and Second Year PUC Education (52) subject both Kannada and English medium. First and Second PUC Text Books consists 10 chapters each. The questions in the Question Bank are framed for all the chapters.

The objective Question bank is to help students and teachers. Students can make use of this question bank for preparing their exams and teachers in turn use question bank for the preparation of question papers. In future department can make use of this question bank for preparation of question papers through on line mode.

This question bank is comprehensive in nature covering the entire syllabus –textbook prescribed by DPUE. All possible questions in each chapter have been framed.

Each question has been indicated the objectives in brackets like (K-Knowledge, U- Understanding, A- Application, S- Skill)

The questions provided at the end of each chapter in Text book are included. Question Bank is consisting of four sections as below for each chapter.

- 1. Section A:-** Questions which are to be answered in a word/sentence – each question carries one mark.
- 2. Section –B:** Questions which are to be answered in two to four sentences – each question carries two marks.
- 3. Section – C :** Questions which are to be answered in about a page – each question carries five marks.
- 4. Section – D:** Questions which are to be answered in about two pages. – Each question carries ten marks.

Three model Question Paper with Blue-print and key answers are given at the end of the Question Bank.

The developed question bank will not guaranty that the questions from question bank will only appear in the examinations conducted by the department.

Instructions to Prepare question paper ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ತಯಾರಿಸುವ ಸೂಚನೆಗಳು

Following instructions are to be followed while preparing a Question Paper (for 100 Marks).

Blue print for the question paper is to be prepared before constructing the question paper. And according to blue print questions should be selected from this question bank.

1. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ ಐದು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಅವು ವಿಭಾಗ- A, ವಿಭಾಗ- B, ವಿಭಾಗ- C, ವಿಭಾಗ- D, ವಿಭಾಗ- E ಗಳವುಗಳ ವಿವರಣೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.
2. ವಿಭಾಗ- A ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಕ. $10 \times 1 = 10$ ಅಂಕಗಳು.
3. ವಿಭಾಗ- B ದ 12 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. $10 \times 2 = 20$ ಅಂಕಗಳು.
4. ವಿಭಾಗ- C ದ 12 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 8 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು $8 \times 5 = 40$ ಅಂಕಗಳು.
5. ವಿಭಾಗ- D ದ 4 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 2 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. $2 \times 10 = 20$ ಅಂಕಗಳು.
6. ವಿಭಾಗ- E ದ 2 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. $1 \times 10 = 10$ ಅಂಕಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಸರಾಸರಿ, ಮಧ್ಯಾಂಕ, ಬಹುಲಕ ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ (52) ಸಮಗ್ರ ವಿಷಯದ ಮಾದರಿ ನೀಲನಕ್ಷೆ

ಸಮಯ : 3:15 ಗಂಟೆ

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

ಘಟಕ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬೋಧನಾ ಅವಧಿ	ಅಂಕಗಳು	25% ಜ್ಞಾನ				40% ತಿಳುವಳಿಕೆ				20% ಅನ್ವಯ				15% ಕೌಶಲ				ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
			1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	
1	8	10		1			1	1	1										4
2	16	20	1	1					1	1		1							5
3	16	20	1	1				1	1				1						5
4	12	16	1		1					1									3
5	14	18	1		1					1		1							4
6	16	20		1				1				1				1			5
7	10	13	1		1				1							1			4
8	10	13	1		1							1				1			4
9	6	8	1	1					1										3
10	12	16	1															1	3
	120	154	8	10	20		1	6	25	30	1	4	5	20		4	10	10	40
			38 (17)				62(12)				30 (6)				24(5)				

Note: The Numbers outside the bracket indicates Total Marks. The Numbers inside the bracket indicates Questions.

Table for Objectives wise distribution

Sl. No	OBJECTIVES	Marks Allotted	%
1	KNOWLEDGE	38	25
2	UNDERSTANDING	62	40
3	APPLICATION	30	20
4	SKILL	24	15
Total		154	100

Table for Unit wise Distribution

Unit No.	Units	Marks Allotted	%
01	CONCEPT FORMATION AND THINKING	10	06
02	INDIVIDUAL DIFFERENCES	20	13
03	PERSONALITY AND ADJUSTMENT	20	13
04	INCLUSIVE EDUCATION	16	11
05	CURRENT TRENDS IN EDUCATION.	18	12
06	MANAGEMENT IN EDUCATION	20	13
07	COMMUNICATION	13	08
08	COMPUTER EDUCATION	13	08
09	RESEARCH IN EDUCATION	8	05
10	STATISTICS IN EDUCATION	16	11
Total		154	100

Concept Formation and Thinking

ಭಾಗ - A

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 1) ಸಂವೇದನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 2) ಸಂವೇದನೆ ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು? (K)
- 3) ಸಂವೇದನೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 4) ಸಂವೇದನೆಯ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಬರೆಯಿರಿ (U)
- 5) ಸಂವೇದನೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
- 6) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ (K)
- 7) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ ಎಂದರೇನು ? (K)
- 8) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಿ (A)
- 9) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 10) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದ ಅರ್ಥವೇನು? (K)
- 11) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
- 12) ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? (K)
- 13) ಪರಿಕಲ್ಪನೆ/ಬಿಂಬಕಲ್ಪನೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 14) ಭಾವರೂಪಣ ಎಂದರೇನು? (K)
- 15) ಭಾವರೂಪಣದ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
- 16) ಭಾವರೂಪಣದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಿ. (A)
- 17) ಚಿಂತನೆ ಎಂದರೇನು ? (K)
- 18) “ಚಿಂತನೆ” ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 19) ಚಿಂತನೆಯ ಒಂದು ವಿಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
- 20) ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 21) ಸಮಸ್ಯಾಪರಿಹಾರ ಚಿಂತನೆ ಎಂದರೇನು ? (K)
- 22) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಎಂದರೇನು? (K)
- 23) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರದೃಷ್ಟಿ ಎಂದರೇನು? (K)
- 24) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಿರತೆ ಎಂದರೇನು ? (K)
- 25) ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 26) ವಿವೇಚನೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೇನು? (K)
- 27) ದೈನಂದಿನ ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೇನು ? (K)
- 28) ಔಪಚಾರಿಕ ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೇನು ? (K)
- 29) ಅನುಗಮನ ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೇನು ? (K)
- 30) ನಿಗಮನ ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೇನು ? (K)
- 31) ತುಲನೆ ಅಥವಾ ಹೋಲಿಕೆ ಎಂದರೇನು ? (K)
- 32) ತಿರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು ? (K)

- 33) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
 34) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
 35) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧತಾ ಹಂತ ಎಂದರೇನು ? (K)
 36) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತತೆಯ ಹಂತ ಎಂದರೇನು ? (K)
 37) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಶೀಲನಾ ಹಂತ ಎಂದರೇನು? (K)
 38) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಃಸ್ಫುರಣೆಯ ಹಂತ ಎಂದರೇನು? (K)

ಭಾಗ - B

II. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 39) ಸಂವೇದನೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 40) ಸಂವೇದನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 41) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಏನು? (U)
 42) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ ಎಂದರೇನು ? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (K/U)
 43) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 44) ಸಂವೇದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ ನಡುವಿನ ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 45) ಸಂವೇದನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಬರೆಯಿರಿ (A)
 46) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ನಿರ್ಧಾರಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
 47) ಭಾವರೂಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಧಾರಾಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (S)
 48) ಭಾವರೂಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ. (K)
 49) ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 50) ಚಿಂತನೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
 51) ಚಿಂತನೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
 52) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 53) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಚಿಂತನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
 54) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (K)
 55) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 56) ವಿವೇಚನೆಯ ವಿಧಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
 57) ವಿವೇಚನೆಯ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಧಾರಾ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (S)
 58) ವಿವೇಚನೆಯಲ್ಲಿ ತುಲನೆ/ಹೋಲಿಕೆ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (K/U)
 59) ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
 60) ದೈನಂದಿನ ಹಾಗೂ ಔಪಚಾರಿಕ ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
 61) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 62) ಅನುಗಮನ ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ (K/U)
 63) ನಿಗಮನ ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ (K/U)

ಭಾಗ - C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 64) ಸಂವೇದನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ (U)

- 65) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 66) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 67) ಸಂವೇದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 68) ಭಾವರೂಪಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ (U)
- 69) ಚಿಂತನೆಯ ಯಾವುದರೂ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 70) ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 71) ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 72) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 73) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 74) ವಿವೇಚನೆಯ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)

ಭಾಗ - D

IV. ಹತ್ತು ಅಂಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 75) ಚಿಂತನೆ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 76) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U/A)
- 77) ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 78) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಅದರ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು
Individual Differences
ಭಾಗ - A

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 01) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಎಂದರೇನು? (K)
- 02) “ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು” ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 03) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (K)
- 04) ಬೌದ್ಧಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಎಂದರೇನು? (K)
- 05) ಸ್ವಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 06) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು? (K)
- 07) “ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ” ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 08) ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು ಎಂದರೇನು ? (K)
- 09) ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ ಎಂದರೇನು? (K)
- 10) ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಯಾರು? (K)
- 11) ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ ಲೆಕ್ಕಿಸುವ ಸೂತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 12) “ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ” ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರಾರು? (K)
- 13) ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು ಲೆಕ್ಕಿಸುವ ಸೂತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
- 14) ದೈಹಿಕ ವಯಸ್ಸು ಲೆಕ್ಕಿಸುವ ಸೂತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
- 15) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ ಆಧರಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದವರು ಯಾರು? (A)
- 16) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣ ಎಂದರೇನು? (A)
- 17) ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣ ಎಂದರೇನು? (A)
- 18) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ರಚಿಸಿದವರಾರು? (A)
- 19) ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ರಚಿಸಿದವರಾರು? (A)
- 20) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳ ಪಿತಾಮಹ ಯಾರು? (A)
- 21) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳ ಉಗಮ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು? (A)
- 22) ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳ ಉಗಮ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು? (A)
- 23) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಯಿತು? (A)
- 24) ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು? (U)
- 25) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪದವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬಳಸಿದವರಾರು? (K)
- 26) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿದವರು ಯಾರು? (K)
- 27) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು? (K)
- 28) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಎಂದರೇನು? (K)
- 29) ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ-IQ. (U)
- 30) ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ-MA. (U)
- 31) ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ-CA. (U)
- 32) ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ-EQ. (U)

- 33) ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 34) ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 35) ಸೃಜನಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 36) ಸೃಜನಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರರ್ಗಳತೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 37) ಸೃಜನಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 38) ಸೃಜನಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
- 39) ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 40) ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 41) ವೃತ್ತಿ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 42) ಶಾಲಾ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 43) ಯಂತ್ರವಿದ್ಯಾ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 44) ಕಲಾತ್ಮಕ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
- 45) ಇಂದ್ರಿಯ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 46) ಯಂತ್ರವಿದ್ಯಾ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (A)
- 47) ಕಲಾತ್ಮಕ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (A)
- 48) ಮನೋಭಾವ ಎಂದರೇನು? (K)
- 49) ಆಸಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು? (K)
- 50) ಆಸಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (U)
- 51) ಮನೋಭಾವದ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)

ಭಾಗ - B

II ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 52) 10 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದ ಮಗುವಿನ ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ 80 ಇದ್ದರೆ ಅವನ ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು ಲೆಕ್ಕಿಸಿ. (A)
- 53) 12 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದ ಮಗುವಿನ ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ 120 ಇದ್ದರೆ ಅವನ ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು ಲೆಕ್ಕಿಸಿ. (A)
- 54) 10 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದ ಮಗುವಿನ ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು 12 ಇದ್ದರೆ ಅವನ ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ ಲೆಕ್ಕಿಸಿ. (A)
- 55) 12 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದ ಮಗುವಿನ ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು 8 ಇದ್ದರೆ ಅವನ ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ ಲೆಕ್ಕಿಸಿ. (A)
- 56) ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು 8 ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ 100 ಇರುವ ಮಗುವಿನ ದೈಹಿಕ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿ. (A)
- 57) ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು 9 ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ 140 ಇರುವ ಮಗುವಿನ ದೈಹಿಕ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿ. (A)
- 58) ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು 12 ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ 120 ಇರುವ ಮಗುವಿನ ದೈಹಿಕ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿ. (A)
- 59) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ. (K)
- 60) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳ ವಿಧಗಳನ್ನು ಧಾರಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ. (S)
- 61) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 62) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 63) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 64) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 65) ಸಾಮೂಹಿಕ ಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 66) ಸಾಮೂಹಿಕ ಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)

- 67) ಸಾಮೂಹಿಕ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 68) ಸಾಮೂಹಿಕ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
- 69) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 70) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
- 71) ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
- 72) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ಎರಡು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (A)
- 73) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಎರಡು ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
- 74) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (A)
- 75) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸಂವರ್ಧನೆಯ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (A)
- 76) "Creativity" ಪದದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
- 77) ಸೃಜನ ಶೀಲತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
- 78) ಸೃಜನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
- 79) ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಷೋಷಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
- 80) ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 81) ಬುದ್ಧಿಮಂಥನ ಎಂದರೇನು? (K)
- 82) ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (K)
- 83) ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (A)
- 84) ಶಾಲಾ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
- 85) ಮನೋಧೋರಣೆ ಪದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 86) ಮನೋಧೋರಣೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 87) ಮನೋಧೋರಣೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (U)
- 88) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 89) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆ ಪದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 90) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ತಿಳಿಸಿ. (U)
- 91) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಎರಡು ಪರೀಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
- 92) ಆಸಕ್ತಿ ಪದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)

ಭಾಗ- C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 93) ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು (MA) ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧಿ (IQ) ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 94) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ವರ್ಗೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U/S)
- 95) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
- 96) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
- 97) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
- 98) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸಂವರ್ಧನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (A)
- 99) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 100) ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)

- 101) ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (A)
- 102) ಆಸಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
- 103) ಮನೋಭಾವ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
- 104) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೇನು? ಅದರ ವಿಧಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ. (U/A)
- 105) ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ವಿಧಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ (U)
- 106) ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)

ಭಾಗ- D

IV. ಹತ್ತು ಅಂಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

107. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
108. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ. (U/A)
109. ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
110. ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಹಾಗೂ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U/A)
111. ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂವರ್ಧಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (A)
112. ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
113. ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (A)
114. ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಅದರ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)

- I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.
1. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
 2. 'Personality' ಪದದ ಶಬ್ದೋತ್ಪತ್ತಿ ಬರೆಯಿರಿ (K)
 3. 'Persona' ಎಂಬ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು? (K)
 4. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (K)
 5. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ನಿರ್ಧಾರಕದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.(K)
 6. ಅನುವಂಶೀಯತೆ ಎಂದರೇನು? (K)
 7. ಅನುವಂಶೀಯತೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
 8. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಜೈವಿಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (K)
 9. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (K)
 10. ಪರಿಸರದ ಅರ್ಥವೇನು? (K)
 11. ವಂಶವಾಹಿನಿಗಳು ಎಂದರೇನು? (K)
 12. ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಯುಗ್ಮಕೋಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜೊತೆ ವರ್ಣತಂತುಗಳಿರುತ್ತವೆ? (U)
 13. ನರಮಂಡಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 14. ಒಂದು ನಿರ್ಣಾಳ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
 15. ಮಾನವ ದೇಹದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಡ್ರಿನಲ್ ಗ್ರಂಥಿ ಇರುತ್ತದೆ? (U)
 16. ಮಾನವ ದೇಹದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಿಟ್ಯೂಟರಿ ಗ್ರಂಥಿ ಇರುತ್ತದೆ? (U)
 17. ಮಾನವ ದೇಹದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಥೈರೈಡ್ ಗ್ರಂಥಿ ಇರುತ್ತದೆ? (U)
 18. ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳೆಂದರೇನು? (K)
 19. ಅಡ್ರಿನಲ್ ಗ್ರಂಥಿ ಸೃವಿಸುವ ಹಾರ್ಮೋನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
 20. ಥೈರೈಡ್ ಗ್ರಂಥಿ ಸೃವಿಸುವ ಹಾರ್ಮೋನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
 21. ಯಾವ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನು ನಾಯಕ ಗ್ರಂಥಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ? (U)
 22. ಪಿಟ್ಯೂಟರಿ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನು ನಾಯಕ ಗ್ರಂಥಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು? (A)
 23. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪರೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
 24. ದರ್ಜಾಮಾಪನ ಎಂದರೇನು? (K)
 25. ವಿಸ್ತರಿಸಿ-TAT (U)
 26. ಸಮಾಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
 27. "ಸಮಾಯೋಜನೆ" ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
 28. ಸಂದರ್ಶನದ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
 29. ಆಶಾಭಂಗ ಎಂದರೇನು? (K)

30. ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಧ ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
31. ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಎಂದರೇನು? (K)
32. ಅಸಮಾಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
33. ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ. (A)
34. ಸಮಾಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಅಡೆತಡೆ ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
35. ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರಗಳು ಎಂದರೇನು? (K)
36. ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
37. ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
38. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರ ಎಂದರೇನು? (K)
39. ಪಲಾಯನ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರ ಎಂದರೇನು? (K)
40. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರ ಎಂದರೇನು? (K)
41. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
42. ಪಲಾಯನ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
43. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
44. ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣ ತಂತ್ರಗಳು ಎಂದರೇನು? (K)
45. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮ ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
46. ಅನುವರ್ತಿ - ಅನುವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆ ಎಂದರೇನು? (K)
47. ಅನುವರ್ತಿ - ಅಪವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆ ಎಂದರೇನು? (K)
48. ಅಪವರ್ತಿ - ಅಪವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆ ಎಂದರೇನು? (K)
49. ಅನುವರ್ತಿ - ಅನುವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (A)
50. ಅನುವರ್ತಿ - ಅಪವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (A)
51. ಅಪವರ್ತಿ - ಅಪವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (A)
52. ಹಗಲುಗನಸು ಎಂದರೇನು? (K)

ಭಾಗ - B

III. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

53. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
54. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
55. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಜೈವಿಕ ನಿಧಾರಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
56. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ನಿಧಾರಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (U)
57. ಅನುವಂಶೀಯತೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (K/A)
58. ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳೆಂದರೇನು? ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
59. ಪಿಟ್ಯೂಟರಿ ಗ್ರಂಥಿಯ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
60. ಥೈರೈಡ್ ಗ್ರಂಥಿಯ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)

61. ಅಡಿನಲ್ ಗ್ರಂಥಿಯ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
62. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಸಂದರ್ಶನದ ಎರಡು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
63. ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣ ತಂತ್ರ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಸಿ. (K/A)
64. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಬರೆಯಿರಿ. (K/U)
65. ಸಮಾಯೋಜನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
66. ಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಎರಡು ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
67. ಅನುವರ್ತಿ -ಅಪವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
68. ಅನುವರ್ತಿ -ಅನುವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
69. ಅಪವರ್ತಿ -ಅಪವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
70. ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (A)
71. ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
72. ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳೆಂದರೇನು? ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಬರೆಯಿರಿ. (K/U)
73. ನರಮಂಡಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
74. ದರ್ಜಾಮಾಪನ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ಬರೆಯಿರಿ. (K/A)
75. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಬರೆಯಿರಿ. (K/U)
76. ಪಲಾಯನ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಬರೆಯಿರಿ. (K/U)
77. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಬರೆಯಿರಿ. (K/U)
78. ತರ್ಕಸಮ್ಮತವಾಗಿಸುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಬರೆಯಿರಿ. (K/U)
79. ಹಗಲುಗನಸು ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ಬರೆಯಿರಿ. (K/A)
80. ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮ ಎಂದರೇನು? ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K/U)
81. ಸ್ಥಾನಬದಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರ ಯಾವ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರದ ವಿಧವಾಗಿದೆ? (U)
82. ದಮನ ಮತ್ತು ಅದುಮಿಡುವ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ. (U)
83. ಆತ್ಮನಿಂದನೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
84. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
85. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರದ ಎರಡು ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
86. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರದ ಎರಡು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
87. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರದ ಎರಡು ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
88. ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ತಿಳಿಸಿ. (U)

ಭಾಗ- C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

89. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
90. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾಗಿ ಶರೀರ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಣಾಳಗ್ರಂಥಿಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು? (U)
91. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾಗಿ ಅನುವಂಶಿಯತೆ ಹಾಗೂ ನರಮಂಡಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾತ್ರವೇನು? (U)

92. ಮಗುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಪಾತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
93. ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
94. ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮ ಎಂದರೇನು? ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅದರ ಪಾತ್ರವೇನು? (U)
95. ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ತಂತ್ರಗಳೆಂದರೇನು? ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರದಲ್ಲಿ ಕಥಾ ಸಂಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ(TAT)ಯ ಪಾತ್ರವೇನು? (U)
96. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶನ ಮತ್ತು ದರ್ಜಾ ಮಾಪನಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.(U)
97. ಸಮಾಯೋಜಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ? (U)
98. ಸಮಾಯೋಜನೆಯ ಅಡತಡೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
99. ಮಾನಸಿಕ ಘರ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ. (U)
100. ಅಸಮಾಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು? ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
101. ಅಸಮಾಯೋಜನೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ. (A)
102. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ (U)
103. ಪಲಾಯನ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ (U)
104. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ (U)
105. ಸಮಾಯೋಜನೆಯ ಅಡತಡೆಯಾಗಿ ಉದ್ದೇಗ ಮತ್ತು ಆಶಾಭಂಗ ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
106. ಸಮಾಯೋಜನೆಯ ಅಡತಡೆಯಾಗಿ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಆಶಾಭಂಗ ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
107. ಸಮಾಯೋಜನೆಯ ಅಡತಡೆಯಾಗಿ ಉದ್ದೇಗ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡ ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
108. ಸಮಾಯೋಜನೆಯ ಅಡತಡೆಯಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಘರ್ಷಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (A)
109. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಶರೀರ ರಚನೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (A)

ಭಾಗ- D

IV. ಹತ್ತು ಅಂಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

110. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆದು ಅದರ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ (U)
111. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಜೈವಿಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
112. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
113. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾಗಿ ಅನುವಂಶಿಯತೆ ಮತ್ತು ನಿನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
114. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾಗಿ ಶರೀರ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನರಮಂಡಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U).
115. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
116. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾಗಿ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
117. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
118. ಸಮಾಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು? ಸಮಾಯೋಜಿತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
119. ಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಇರುವ ಅಡತಡೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)
120. ಅಸಮಾಯೋಜನೆಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಅದರ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ. (U)
121. ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳೆಂದರೇನು? ಪಲಾಯನ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ. (U)
122. ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳೆಂದರೇನು? ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ರಕ್ಷಣಾತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.(U)

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರೇನು? (K)
2. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಿ. (U)
3. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಿ. (U)
4. ಮೂಳೆಕೀಲುಗಳ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳೆಂದರೆ ಯಾರು? (K)
5. ಶ್ರವಣ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳೆಂದರೆ ಯಾರು? (K)
6. ಶ್ರವಣದೋಷವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಶ್ರವಣ ಅಸಮರ್ಥದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (K)
7. ದೃಷ್ಟಿಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳೆಂದರೆ ಯಾರು? (K)
8. ದೃಷ್ಟಿಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ದೃಷ್ಟಿ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (K)
9. 'ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳವರು' ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ (K)
10. ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆ ಎಂದರೇನು? (K)
11. ಡಿಸ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಎಂದರೇನು? (K)
12. ಡಿಸ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಯಾವ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ? (U)
13. ಡಿಸಗ್ರಾಫಿಯಾ ಎಂದರೇನು? (K)
14. ಡಿಸಗ್ರಾಫಿಯಾ ಯಾವ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ? (U)
15. ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲಿಯಾ ಎಂದರೇನು? (K)
16. ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲಿಯಾ ಯಾವ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. (U)
17. ದೈಹಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಸಿ (K)
18. ಬೌದ್ಧಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಸಿ (K)
19. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭಾವಾತ್ಮಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಸಿ (K)
20. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಸಿ (K)
21. ಯಾರನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು? (K)
22. ವಿಸ್ತರಿಸಿ-UMR (U)
23. ವಿಸ್ತರಿಸಿ-TMR (U)
24. ವಿಸ್ತರಿಸಿ-EMR (U)

ಭಾಗ - B**II. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ**

25. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎರಡು ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸಿ (U)
26. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರೆಯಿರಿ (A)
27. ಮೂಳೆ ಮತ್ತು ಕೀಲುಗಳ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣ ಬರೆಯಿರಿ. (K)

28. ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆಯ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
29. ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
30. ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿಣಾಮ ತಿಳಿಸಿ. (A)
31. ಮೂಳೆ ಹಾಗೂ ಕೀಲು ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವೇನು? (A)
32. ಮೂಳೆ ಹಾಗೂ ಕೀಲು ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಎರಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (A)
33. ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವೇನು? (A)
34. ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಎರಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (A)
35. ಮೂಳೆ ಹಾಗೂ ಕೀಲು ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಿ. (U)
36. ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಿ. (U)
37. ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಿ. (U)
38. ಕಲಿಕಾ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಿ. (U)
39. ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಎರಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
40. ಕಲಿಕಾ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಎರಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
41. ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವೇನು? (A)
42. ಕಲಿಕಾ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವೇನು? (A)
43. ಶ್ರವಣ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವೇನು? (A)
44. ಶ್ರವಣ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಎರಡು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)

ಭಾಗ- C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

45. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವ ವಿವರಿಸಿ (U)
46. ಸಂಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
47. ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (U)
48. ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
49. ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ (A)
50. ಶ್ರವಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
51. ಶ್ರವಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (A)
52. ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
53. ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (A)
54. ಕಲಿಕಾ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (A)
55. ಕಲಿಕಾ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)

ಭಾಗ- D

IV. ಹತ್ತು ಅಂಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

56. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)

57. ಮೂಳೆ-ಕೀಲು ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.(U/A)
58. ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.(U/A)
59. ಕಲಿಕಾ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (U/A)
60. ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U/A)

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅರ್ಥವೇನು? (K)
2. "ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು" ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
3. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆಯ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ವರ್ಷ ತಿಳಿಸಿ. (K)
4. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನ ತಿಳಿಸಿ (K)
5. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು? (U)
6. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕರಡು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೆಸರೇನು? (K)
7. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ? (U)
8. UDHR - ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
9. NHRC- ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
10. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು? (K)
11. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
12. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು? (K)
13. NCPCR- ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
14. RTE - ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
15. ಸಂವಿಧಾನದ 45ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ. (K)
16. ಸಂವಿಧಾನದ ಯಾವ ವಿಧಿಯನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ ? (U)
17. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ವರ್ಷ ತಿಳಿಸಿ. (K)
18. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಯಾವ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ? (K)
19. NCF- ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
20. NWC- ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
21. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು? (K)
22. LPG- ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
23. WHO- ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
24. ಉದಾರೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? (K)
25. ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಎಂದರೇನು? (K)
26. ಜಾಗತೀಕರಣ ಎಂದರೇನು ? (K)
27. ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳೆಂದರೇನು? (U)
28. ಜಾಗತೀಕರಣ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
29. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
30. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುವುದು? (K)

31. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? (K)

32. GATT- ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)

33. GATS- ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)

ಭಾಗ - B

II. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

34. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)

35. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)

36. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)

37. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (A)

38. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಶ್ವಘೋಷಿತ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

39. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಎರಡು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

40. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)

41. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿಂಗಡನೆಯ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)

42. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗದ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ? (U)

43. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಎರಡು ಕಾರ್ಯ ತಿಳಿಸಿ. (U)

44. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)

45. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ-2009 ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಎರಡು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

46. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ-2009 ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಶಾಲೆಯ ಎರಡು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

47. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ-2009 ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಎರಡು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

48. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಎರಡು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)

49. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

50. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಎರಡು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

51. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅರಿವಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಎರಡು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

52. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಭಾಷೆಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಎರಡು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

53. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಗಣಿತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಎರಡು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

54. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಎರಡು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

55. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಎರಡು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

56. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ಎರಡು

ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

57. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (K)

58. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)

59. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

60. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

61. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)

62. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಎರಡು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
63. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಎರಡು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
64. ಉದಾರೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
65. ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಎರಡು ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸಿ. (U)
66. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಂಸ್ಥೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)

ಭಾಗ- C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

67. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
68. ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ವಿಶ್ವಘೋಷಿತ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
69. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
70. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
71. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (U)
72. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
73. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
74. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ-2009ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
75. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು-2005ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
76. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು-2005ರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (U)
77. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
78. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
79. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
80. LPG ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
81. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
82. ಜಾಗತೀಕರಣದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (A)
83. ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳು ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಮಹತ್ವ ವಿವರಿಸಿ. (U)
84. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)

ಭಾಗ- D

IV. ಹತ್ತು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

85. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಎಂದರೇನು? ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
86. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ-2009ರ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
87. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು-2005 ಇದರ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
88. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಏನು? ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
89. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
90. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ನಿರ್ವಹಣೆ ಎಂದರೇನು? (K)
2. ನಿರ್ವಹಣೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
3. ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂದರೇನು? (K)
4. ಗುಣಮಟ್ಟ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
5. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ(U)
6. TQM- ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
7. NAAC- ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
8. NCTE-ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
9. AICTE--ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
10. MCI--ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
11. NEP-ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
12. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (K)
13. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೌಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತಾ ಪರಿಷತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ವರ್ಷ ತಿಳಿಸಿ. (K)
14. ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (K)
15. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (K)
16. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (K)
17. ಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
18. ಯೋಜನೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
19. ಸಂಘಟನೆಯ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
20. ನಿಯಂತ್ರಣ ಎಂದರೇನು? (K)
21. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೇನು? (K)
22. ಮುಂದಾಳತ್ವ ಎಂದರೇನು? (K)
23. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಎಂದರೇನು? (K)
24. 'ಸಂವಹನ' ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
25. ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲಗಳೆಂದರೇನು? (K)
26. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲಗಳ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಸಿ. (A)
27. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲಗಳ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಸಿ.(A)
28. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧ ಕೌಶಲಗಳ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಸಿ. (A)
29. ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ, ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರಾರು? (K)

30. ಪ್ರೋ.ಡೇನಿಯಲ ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲಗಳಾವವು? (K)
31. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರಾರು? (K)
32. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕ್ರಾಂತಿ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು? (K)
33. ಸಂವಹನ ಎಂದರೇನು? (K)

ಭಾಗ - B

II. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

34. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
35. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
36. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
37. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯಾವುದಾರೂ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
38. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (A)
39. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (A)
40. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
41. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳತ್ವದ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (A)
42. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯದ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
43. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (A)
44. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (A)
45. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಹನದ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (A)
46. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
47. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
48. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಎರಡು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
49. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
50. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
51. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
52. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಧಾರಾಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ (S)
53. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿ. (S)
54. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲಗಳ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
55. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲಗಳ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
56. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧ ಕೌಶಲಗಳ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)
57. NAAC ನ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
58. NCTE ಯ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
59. AICTE ಯ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
60. MCI ನ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

ಭಾಗ- C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

61. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
62. ನಿರ್ವಹಣೆ ಎಂದರೇನು? ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ (U)
63. ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಧಾರಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.(U+S)
64. ಡೇನಿಯಲ್ ಕಟ್ಟಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಮೂರು ನಿರ್ವಹಣ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
65. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆ ಎಂದರೇನು? ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (U+A)
66. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಎಂದರೇನು? ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (U+A)
67. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳತ್ವ ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು? ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ.(U+A)
68. ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಎಂದರೇನು? ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ.(U+A)
69. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
70. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
71. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
72. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
73. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ. (U+S)
74. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೌಲ್ಯೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯತಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
75. ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಯೋಗವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.(U)
76. AICTE ಮತ್ತು MCI ನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (U)

ಭಾಗ- D

IV. ಹತ್ತು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.)

77. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಅದರ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
78. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
79. ವಿವಿಧ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ?ವಿವರಿಸಿ. (A)
80. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
81. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ವಿವರಿಸಿ.(U+A)
82. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)

Communication

ಭಾಗ - A

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಸಂವಹನ ಎಂದರೇನು ? (K)
2. Communication ಪದದ ಶಬ್ದೋತ್ಪತ್ತಿ ಬರೆಯಿರಿ (K)
3. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರಬೇಕು? (U)
4. ಸಂವಹನ ಪದದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
5. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಕಾರನನ್ನು ಏನೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ? (U)
6. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಷಕ ಎಂದರೆ ಯಾರು? (K)
7. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಸಂಕೇತ ವಿಘಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು? (K)
8. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (A)
9. ವಿಸ್ತರಿಸಿರಿ-SMCR. (U)
10. ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
11. ಮೌಖಿಕ ಸಂವಹನ ಎಂದರೇನು? (K)
12. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನ ಎಂದರೇನು? (K)
13. ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನ ಎಂದರೇನು? (K)
14. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (K)
15. ಆಂಗಿಕ ಭಾಷೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (K)
16. ಮೌಖಿಕ ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಗುಣ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
17. ಮೌಖಿಕ ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿ ಬರೆಯಿರಿ (K)
18. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಗುಣ ಬರೆಯಿರಿ (K)
19. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿ ಬರೆಯಿರಿ (K)
20. ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಗುಣ ಬರೆಯಿರಿ (K)
21. ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿ ಬರೆಯಿರಿ (K)
22. ಯಾವ ವಿಧದ ಸಂವಹನ ಪುರಾವೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ? (U)
23. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ತಡೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿರಿ (K)
24. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಡೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿರಿ (K)
25. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ತಡೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿರಿ (K)
26. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೊರತೆ ಯಾವ ಅಡೆತಡೆಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಆಗಿದೆ? (U)
27. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತಡೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಬರೆಯಿರಿ. (A)

ಭಾಗ - B

II. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

28. ಸಂವಹನ ಪದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)

29. ಸಂವಹನದ ಮೂಲಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಸುವ ಧಾರಾಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ (S)
30. ಸಂವಹನದ ಎರಡು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ (U)
31. ತರಗತಿ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಡೆ.ಕೈಪರ ಮತ್ತು ಲೀ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯಿರಿ.(U)
32. ಮೌಖಿಕ ಸಂವಹನದ ಎರಡು ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ (U)
33. ಮೌಖಿಕ ಸಂವಹನದ ಎರಡು ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ (U)
34. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನದ ಎರಡು ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ (U)
35. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನದ ಎರಡು ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (U)
36. ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನದ ಎರಡು ಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (U)
37. ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನದ ಎರಡು ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (U)
38. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ತಡೆಯ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (U)
39. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಡೆಯ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (U)
40. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ತಡೆಯ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (A)
41. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (A)
42. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
43. ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ. (A)
44. ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳ ಎರಡು ಅಗತ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ. (A)

ಭಾಗ- C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

45. ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಧಾರಾಚಿತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿವರಿಸಿರಿ. (U+S)
46. ಸಂವಹನದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ (A)
47. ತರಗತಿ ಸಂವಹನವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
48. ಮೌಖಿಕ ಸಂವಹನ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
49. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನದ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸಾರಾಂಶೀಕರಿಸಿರಿ. (U)
50. ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನವನ್ನು ಅದರ ಗುಣಗಳು ಹಾಗೂ ಮಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ (U)
51. ಸಂವಹನದ ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಡೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
52. ಸಂವಹನದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಶಬ್ದಾರ್ಥದ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
53. ಸಂವಹನದಲ್ಲಿನ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಿ. (A)
54. ಸಂವಹನದ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)

ಭಾಗ- D

IV. ಹತ್ತು ಅಂಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

55. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನದ ಅಡೆ ತಡೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಹಾಗೂ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಿ. (U+A)
56. ಸಂವಹನದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಗುಣಾವಗುಣಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ (U)
57. ಸಂವಹನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಏನು? ಸಂವಹನದ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ (U)
58. ಸಂವಹನದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಗುಣಾವಗುಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಗಣಕಯಂತ್ರ ಎಂದರೇನು? (K)
2. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಯಾರು? (K)
3. ಗಣಕಯಂತ್ರ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿರಿ (K)
4. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (A)
5. ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ? (A)
6. ಸೂಪರ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
7. ಅಣ್ಣಸ್ತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧದ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ? (K)
8. NASA ದಂತಹ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧದ ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ? (K)
9. ಕಪ್ಪು ರಂಧ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಹುಟ್ಟು ಇವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಗಣಕಯಂತ್ರದ ವಿಧವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (A)
10. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸೂಪರ ಕಂಪ್ಯೂಟರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (A)
11. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮೇನಫ್ರೇಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ (K)
12. ಮೇನಫ್ರೇಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಒಂದು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
13. ಮಿನಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
14. ಮೈಕ್ರೋ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಬರೆಯಿರಿ (U)
15. CPU-ವಿಸ್ತರಿಸಿ, (U)
16. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
17. I-P-O ಚಕ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸಿರಿ (U)
18. ಆಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
19. CPU ನ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (K)
20. ನಿಯಂತ್ರಣ ಘಟಕದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ (K)
21. ಆಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳೆಂದರೇನು? (K)
22. ಆಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
23. OMR-ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
24. OCR-ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
25. MICR-ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
26. ಬಹು ಆಯ್ಕೆಯ ಮಾದರಿಯ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಬಳಸುವ ಸಾಧನವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ. (K)
27. ನಿರ್ಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
28. ಶೇಖರಣಾ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
29. RAM-ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
30. ROM -ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
31. ಗಣಕಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ RAM ಮತ್ತು ROM ಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
32. ARPANET -ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
33. ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿರಿ (K)
34. WWW ನ್ನು ಯಾರು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು ? (K)

35. WWW-ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
36. WWW ನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು? (K)
37. ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ? (U)
38. ಜಾಲತಾಣವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (U)
39. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
40. SMTP-ವಿಸ್ತರಿಸಿ. (U)
41. e-mail ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
42. ಹ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಎಂದರೇನು? (K)
43. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
44. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ. (K)

ಭಾಗ - B

II. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

45. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಗಣಕಯಂತ್ರವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (A)
46. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (K)
47. ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಬಳಸುವ ಎರಡು ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (U)
48. ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಎರಡು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
49. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರಗಳ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
50. ಮೇನ್‌ಫ್ರೇಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
51. ಮಿನಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿರಿ (U)
52. ಮೈಕ್ರೋ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
53. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಹೇಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ? ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿರಿ (A)
54. ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳಾವವು? (U)
55. ಎರಡು ಆಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ. (U)
56. ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾವವು? (K)
57. ಆಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳಾವವು? (K)
58. ಆಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
59. ನಿರ್ಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳಾವವು? (K)
60. ನಿರ್ಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
61. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಸ್ವತ್ತಿಯ ಎರಡು ವಿಧಗಳಾವವು? (K)
62. ಅಂತರಜಾಲದ ಎರಡು ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
63. ವೆಬ್ ಬ್ರೌಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
64. ವೆಬ್ ಬ್ರೌಸರ್‌ನ ಎರಡು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
65. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿರಿ. (U)
66. ಇ-ಮೇಲ್ ನ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. (A)
67. ಇ-ಮೇಲ್ ನ ಎರಡು ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
68. ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (K)
69. ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್‌ನ ಎರಡು ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
70. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಸ್ಮರಣೆಗಿರುವ ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ. (A)

ಭಾಗ- C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

71. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಬಳಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರಿ. (A)
72. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ವಿಧಗಳಾವವು? ಎರಡನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)
73. ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರನ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ. (A)
74. ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ ಮತ್ತು ಮೇನ್ ಫ್ರೇಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
75. ಮಿನಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ ಮತ್ತು ಮೈಕ್ರೋ ಕಂಪ್ಯೂಟರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
76. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಾರಾಂಶೀಕರಿಸಿರಿ. (U)
77. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)
78. ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ವಿಷದೀಕರಿಸಿರಿ. (U)
79. ಕನಿಷ್ಠ ಹತ್ತು ಆಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (U)
80. ಐದು ಆಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಷದೀಕರಿಸಿರಿ. (U)
81. ಆಗಮನಾಂಗ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಮನಾಂಗಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ. (U)
82. ನಿರ್ಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಉಪಯೋಗ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ. (U)
83. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿರಿ. (U)
84. ದ್ವಿತೀಯ ಶೇಖರಣಾಂಗ ಎಂದರೇನು? ಐದು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (U)
85. ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (U)
86. ವೆಬ್ ಬ್ರೌಸರನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಾವವು? (U)
87. ಜಾಲತಾಣಗಳೆಂದರೇನು? ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ. (U)
88. ಇ-ಮೇಲನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಷದೀಕರಿಸಿ. (U)
89. ಇ-ಮೇಲನ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
90. ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ. (U)
91. ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (U)

ಭಾಗ- D

IV. ಹತ್ತು ಅಂಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

92. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ ವಿವರಿಸಿ (U)
93. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ (U)
94. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಣಕಯಂತ್ರದ ವಿವಿಧ ಬಳಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (A)
95. ಆಗಮನಾಂಗ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
96. ಅಂತರ್ಜಾಲ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಮಹತ್ವ ವಿವರಿಸಿ. (U)
97. ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (U)
98. ಇ-ಮೇಲ್‌ನ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)

ಅಧ್ಯಾಯ 09.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ
Research in Education
ಭಾಗ - A

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 1) ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 2) ಸಂಶೋಧನೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 3) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 4) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 5) ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ತಿಳಿಸಿ. (U)
- 6) ಸಂಶೋಧನೆಯ ಒಂದು ವಿಧವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
- 7) ಮೂಲಭೂತ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 8) ಅನ್ವಯಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅರ್ಥವೇನು? (K)
- 9) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 10) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬಳಸಿದವರು ಯಾರು? (K)
- 11) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಜನಕ ಯಾರು? (K)
- 12) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಯಿತು? (K)
- 13) ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬಳಸಿದವರು ಯಾರು? (K)
- 14) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
- 15) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ತಿಳಿಸಿ. (U)
- 16) ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆ ಎಂದರೇನು? (K)
- 17) ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಯ ಒಂದು ಗುಣ ಲಕ್ಷಣ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 18) ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)

ಭಾಗ - B

II. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 19) ಸಂಶೋಧನೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 20) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 21) ಮೂಲಭೂತ ಸಂಶೋಧನೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 22) ಅನ್ವಯಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 23) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 24) ಸಂಶೋಧನೆಯ ಎರಡು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
- 25) ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಎರಡು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (A)
- 26) ಸಂಶೋಧನೆಯ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
- 27) ಮೂಲಭೂತ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
- 28) ಅನ್ವಯಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)
- 29) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)

- 30) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಎರಡು ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸಿ. (A)
 31) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೊದಲ ಎರಡು ಹಂತ ತಿಳಿಸಿ. (U)
 32) ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 33) ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಯ ಎರಡು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
 34) ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (U)

ಭಾಗ- C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 35) ಸಂಶೋಧನೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
 36) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)
 37) ಮೂಲಭೂತ ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಅನ್ವಯಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)
 38) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)
 39) ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)
 40) ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಧಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ. (U)

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ
Statistics in Education
ಭಾಗ - A

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. 'Statistics' ಪದದ ನಿಸ್ಪತ್ತಿ ತಿಳಿಸಿ. (K)
2. ಕ್ರಿ. ಶ. ಪೂ 435 ರಲ್ಲಿ ರೋಮನ್‌ರು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು? (K)
3. 17ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ನಿನ ಜಾನ್‌ಗ್ರಾಂಟ್ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡನು? (K)
4. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ? (K)
5. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ? (K)
6. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು? (K)
7. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (K)
8. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು? (K)
9. 'Statistics' ಎಂಬ ಪದ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ಯಾವ ಪದದಿಂದ ಉಗಮವಾಗಿದೆ? (K)
10. 'Statistics' ಎಂಬ ಪದ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಭಾಷೆಯ ಯಾವ ಪದದಿಂದ ಉಗಮವಾಗಿದೆ? (K)
11. 'Statistics' ಎಂಬ ಪದ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯ ಯಾವ ಪದದಿಂದ ಉಗಮವಾಗಿದೆ? (K)
12. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? (K)
13. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
14. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂದರೇನು? (K)
15. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
16. ದತ್ತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕ - 65, ಕನಿಷ್ಠ ಅಂಕ -20 ಆಗಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ. (A)
17. ವರ್ಗಾಂತರದ ಗಾತ್ರ ಎಂದರೇನು? (K)
18. ವರ್ಗಾಂತರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಲೆಕ್ಕಿಸುವ ಸೂತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
19. ಸಂವೃತವರ್ಗಾಂತರ ಎಂದರೇನು? (K)
20. ವಿಮುಕ್ತ ವರ್ಗಾಂತರ ಎಂದರೇನು? (K)
21. ದತ್ತಾಂಶದ ತಾಲಿಕಾರಣ ಎಂದರೇನು? (K)
22. ತಾಲಿಕಾರಣದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಬರೆಯಿರಿ. (K)
23. ಆಲೇಖ ನಿರೂಪಣೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಧವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
24. ಕಂಬ ನಕ್ಷೆ ಎಂದರೇನು? (K)
25. ಆವೃತ್ಯಾಕೃತಿ (Histogram) ಎಂದರೇನು? (K)
26. ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭುಜಾಕೃತಿ 'Frequency polygon' ಎಂದರೇನು? (K)
27. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾಪನಗಳು ಎಂದರೇನು? (K)
28. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಎಂದರೇನು? (K)
29. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? (K)
30. ಬಹುಲಕ ಎಂದರೇನು? (K)
31. ಬಹುಲಕ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ- 2,4,3,5,6,4,5,4,3. (A)

ಭಾಗ - B

II. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

32. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
33. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
34. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಎರಡು ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
35. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
36. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
37. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
38. ದತ್ತಾಂಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವ ಸೂತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
39. ದತ್ತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠಸಂಖ್ಯೆ 65 ಕನಿಷ್ಠಸಂಖ್ಯೆ 40 ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರ ಬಳಸಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)
40. 10, 15, 20, 15, 14, 25, 30. ಈ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)
41. ಈ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ. 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40. (A)
42. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ-25 ವರ್ಗಾಂತರದ ಗಾತ್ರ-5 ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಂತರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. (A)
43. ವರ್ಗಾಂತರಗಳ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
44. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ತಾಲಿಕಾಕರಣ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
45. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ತಾಲಿಕಾಕರಣದ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
46. ಆಲೇಖ ನಿರೂಪಣೆಯ ಎರಡು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
47. ಆಲೇಖಗಳ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (K)
48. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರತ್ತಿಯ ಮಾಪನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (K)
49. ಈ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ. 4, 8, 2, 7, 6, 5, 34, 6 (A)
50. ಈ ಕಚ್ಚಾ ಅಂಕಗಳ ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ. 25, 10, 17, 23, 15 (A)
51. ವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕಿಸುವ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
52. ಸರಾಸರಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
53. ಸರಾಸರಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
54. ಸರಾಸರಿಯ ಎರಡು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
55. ಈ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಮಧ್ಯಾಂಕ ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ. 2, 5, 9, 8, 17, 12, 14. (A)
56. ಈ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಮಧ್ಯಾಂಕ ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ. 20, 28, 30, 24, 25, 23, 21, 26. (A)
57. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? ಕಚ್ಚಾ ಅಂಕಗಳ ಮಧ್ಯಾಂಕ ಲೆಕ್ಕಿಸುವ ಸೂತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
58. ಮಧ್ಯಾಂಕದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
59. ಮಧ್ಯಾಂಕದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
60. ಮಧ್ಯಾಂಕದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
61. ಬಹುಲಕ ಎಂದರೇನು? ಈ ಕಚ್ಚಾ ಅಂಕಗಳ ಬಹುಲಕವೇನು? 2, 2, 3, 4, 3, 4, 3. (U)
62. ವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿನ ಬಹುಲಕದ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (U)
63. ಬಹುಲಕದ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
64. ಬಹುಲಕದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)
65. ಬಹುಲಕದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (U)

ಭಾಗ- C

III. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

66. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಏನು? ಅದರ ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
67. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು? ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಹತ್ವ ಬರೆಯಿರಿ. (U)
68. ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ರಚನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ ಹಾಗೂ ಈ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ರಚಿಸಿ. 48, 52, 47, 40, 64, 56, 62, 65, 62, 63 (S)
56, 58, 56, 57, 59, 62, 43, 56, 51, 56
69. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂವ್ಯತವರ್ಗಾಂತರದಲ್ಲಿ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ರಚಿಸಿರಿ. ವರ್ಗಾಂತರದ ಗಾತ್ರ 5 ಆಗಿರಲಿ. 10, 15, 20, 24, 26, 5, 11, 12, 14, 10, 7, 89, 13, 20 (S)
70. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ವಿಮುಕ್ತ ವರ್ಗಾಂತರದಲ್ಲಿ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ರಚಿಸಿರಿ. 10, 15, 20, 24, 26, 51, 11, 21, 4, 10 7, 8, 5, 13, 20 (S)
71. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ರಚಿಸಿರಿ. ವರ್ಗಾಂತರದ ಗಾತ್ರ 5 ಆಗಿರಲಿ ರಚನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (S)
20, 22, 24, 25, 28, 30, 35, 21, 27, 31,
35, 40, 42, 38, 40, 15, 17, 18, 20, 40
72. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ತಾಲಿಕಾಕರಣ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (U)
73. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಆಲೇಖನಿರೂಪಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. ಆಲೇಖ ನಿರೂಪಣೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (U)
74. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕಂಬನಕ್ಷೆ ರಚಿಸಿರಿ. (S)

ವರ್ಷ	ಕಾಲೇಜಿನ ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಫಲಿತಾಂಶ
2010	60%
2011	65%
2012	70%
2013	80%
2014	85%
2015	90%

75. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕಂಬ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸಿರಿ. (S)

ವಿಷಯಗಳು	ಅಂಕಗಳು
ಕನ್ನಡ	90
ಇಂಗ್ಲೀಷ್	45
ಇತಿಹಾಸ	85
ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ	75
ಶಿಕ್ಷಣ	95

76. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕಂಬ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸಿರಿ. (5)

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ	ಪ್ರೋಟಿನ್ ಪ್ರಮಾಣ
ಸೇಂಗಾ	30%
ಹುರಳೆ	25%
ಗೋಧಿ	20%
ಅಕ್ಕಿ	25%
ಜೋಳ	30%

77. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಆವೃತ್ತಾಕೃತಿ 'Histogram' ರಚಿಸಿರಿ. (5)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಿ ಸಂಖ್ಯೆ
10-20	2
20-30	4
30-40	6
40-50	10
50-60	12
60-70	8
70-80	6
80-90	4
90-100	2

78. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಗೆ ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭುಜಾಕೃತಿ ರಚಿಸಿರಿ. (5)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಿ ಸಂಖ್ಯೆ
5-9	0
10-14	5
15-19	6
20-24	9
25-29	8
30-34	10
35-39	15
40-44	12
45-49	10
50-54	8
55-59	6
60-64	0

79. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಿಸಂಖ್ಯೆ
25-29	2
20-24	3
15-19	6
10-14	5
05-09	4
N= 20	

80. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಿಸಂಖ್ಯೆ
25-29	2
20-24	3
15-19	6
10-14	5
05-09	4
N= 20	

81. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘಕ್ರಮದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಿಸಂಖ್ಯೆ
25-30	2
20-25	3
15-20	6
10-15	5
05-10	4
N= 20	

82. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಲಘುಕ್ರಮದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಿಸಂಖ್ಯೆ
25-30	2
20-25	3
15-20	6
10-15	5
05-10	4
N= 20	

83. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಂಕ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಸಂಖ್ಯೆ
50-59	10
40-49	20
30-39	30
20-29	25
10-19	10
0-9	5
N=100	

84. ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಸಂಖ್ಯೆ
50-60	10
40-50	20
30-40	30
20-30	25
10-20	10
0-10	5
N=100	

85. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಸಂಖ್ಯೆ
50-54	2
45-49	2
40-44	5
35-39	6
30-34	4
25-29	3
20-24	2
N = 24	

86. ಈ ಆವೃತ್ತ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅನುಧ್ವಜಕ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಸಂಖ್ಯೆ
45-49	2
40-44	3
35-39	6
30-34	4
25-29	3
20-24	2
N = 20	

87. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಲಘುಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬಹುಲಕ ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ. (A)

CI	F
25-29	2
20-24	2
15-19	5
10-14	4
05-09	2
0-04	3
N=18	

88. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಲಘುಕ್ರಮದಿಂದ ಬಹುಲಕ ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ. (A)

CI	F
25-30	2
20-25	2
15-20	5
10-15	4
05-10	2
00-05	3
N=18	

ಭಾಗ- D

IV. ಹತ್ತು ಅಂಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

89. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ, ಮಧ್ಯಾಂಕ ಹಾಗೂ ಬಹುಲಕ ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ. (A)

CI	F
50-54	2
45-49	2
40-44	5
35-39	6
30-34	4
25-29	3
20-24	2
N =24	

90. ಈ ಆವೃತ್ತಿವಿತರಣೆಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕೆಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. (A)

CI	F
50-55	2
45-50	2
40-45	5
35-40	6
30-35	4
25-30	3
20-25	2
N = 24	

91. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಮಧ್ಯಾಂಕ ಹಾಗೂ ಬಹುಲಕಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ.(A)

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಸಂಖ್ಯೆ
90-100	2
80-90	4
70-80	6
60-70	8
50-60	12
40-50	10
30-40	6
20-30	4
10-20	2
N = 54	

ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನೀಲನಕ್ಷೆ- I ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ (52)

ಸಮಯ : 3:15 ಗಂಟೆ			ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100																
ಘಟಕ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬೋಧನಾ ಅವಧಿ	ಅಂಕಗಳು	25% ಜ್ಞಾನ				40% ತಿಳುವಳಿಕೆ				20% ಅನ್ವಯ				15% ಕೌಶಲ				ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
			1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	
1	8	10	-	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
2	16	20	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	5
3	16	20	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	5
4	12	16	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3
5	14	18	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	4
6	16	20	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	5
7	10	13	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	4
8	10	13	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
9	6	8	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
10	12	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	-	4
	120	154	8	10	20	-	1	6	25	30	-	2	-	30	1	8	15	-	40
			38 (17)				62(12)				30 (3)				24(8)				154(40)

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.- ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ-I

ಸಮಯ:3ಗಂಟೆ 15ನಿ.

ವಿಷಯ: ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ(52)

ಗ.ಅಂಕಗಳು-100

ಸೂಚನೆಗಳು

7. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.
8. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗದಡಿ ನೀಡಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
9. A-ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

ವಿಭಾಗ- A

I) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

10 * 1 = 10

1. ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣ ಎಂದರೇನು?
2. ಅನುಗಮನ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
3. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
4. ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳವರು ಯಾರು?
5. NCPCR - ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
6. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಎಂದರೇನು?
7. 'Communication'- ಪದದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಬರೆಯಿರಿ.
8. ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ಬರೆಯಿರಿ.
9. 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ' ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
10. ದತ್ತಾಂಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಭಾಗ- B

II) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. 10 * 2 = 20

11. ಸಂವೇದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ- ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
12. ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
13. 10 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದ ಮಗುವಿನ ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ 140 ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವನ ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿ.
14. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳ ವಿಧಗಳನ್ನು ಧಾರಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿ.
15. ಅನುವರ್ತಿ-ಅನುವರ್ತಿ ಘರ್ಷಣೆ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
16. ನರಮಂಡಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
17. ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ.
18. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಎರಡು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
19. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸುವ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.
20. ಸಂವಹನದ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಧಾರಾಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.
21. ಆಸಕ್ತಿಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ.
22. ಪ್ರಾಕ್ಟಲನೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಿ.

ವಿಭಾಗ- C

III) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 8 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

8 * 5 = 40

23. ಭಾವರೂಪಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವಿವರಿಸಿ.
24. ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧದ ವರ್ಗೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸರಣ ಬರೆಯಿರಿ.
25. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು?

26. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
27. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
28. ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
29. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನದ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.
30. ಸಂವಹನದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
31. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಾರಾಂಶೀಕರಿಸಿ.
32. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರೆಯಿರಿ.
33. ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಕ್ಕೆ ಕಂಬ ನಕ್ಷೆ ರಚಿಸಿ.

ವರ್ಷ	ದ್ವಿತೀಯ ಪಿಯುಸಿ ಫಲಿತಾಂಶ
2010	60%
2011	65%
2012	70%
2013	80%
2014	85%
2015	90%

34. ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶದ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ರಚಿಸಿ.

48 52 47 40 64 56 62 65 62 63
56 58 56 57 59 62 43 56 51 56

ವಿಭಾಗ- D

- IV) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 2 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. $2 * 10 = 20$

35. ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಅದನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
36. ಕಲಿಕೆಯ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳವರ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ
37. ಜಾಗತೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವೇನು?
38. ಅಪಸಮಯೋಜನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

ವಿಭಾಗ- E

- V) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 1 ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. $1 * 10 = 10$

39. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಅದರ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
40. ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶದ ಸರಾಸರಿ, ಮಧ್ಯಾಂಕ ಹಾಗೂ ಬಹುಲಕ ಲೆಕ್ಕಿಸಿ.

CI	f
50-54	2
45-49	2
42-44	5
35-39	6
30-32	4
25-29	3
20-24	2
N=24	

ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ (52)

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಮಾದರಿ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ - 1

ವಿಭಾಗ - 1

I) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

10 * 1 = 10

1. “ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳಿಯುವ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವರು”.
2. ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ → ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವದಡೆಗೆ
ಮೂರ್ತದಿಂದ → ಅಮೂರ್ತದಡೆಗೆ
ಗೊತ್ತಿರುವದರಿಂದ → ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಡೆಗೆ
ಸುಲಭದಿಂದ → ಕಠಿಣದಡೆಗೆ(ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ)
3.
 - ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವಾಗಿದೆ.
 - “ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ ಪರಿಸರದೊಡನೆ ಸಮಾಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅವನ ಮನೋದೈಹಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಚಲನಾಶೀಲ ಸಂಘಟನೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ”.
 - ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಹಜವಾಗಿ ಪಡೆದ ಹುಟ್ಟುಗುಣಗಳು ಹಾಗೂ ಅನುಭವದಿಂದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಸಮಗ್ರತೆ (ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರ.)
4. ಬೌದ್ಧಿಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬಾ ಕೆಳಗಿರುವವರನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಎನ್ನುವರು.
5. NCPDR → National Commission for Protection of Children Rights.
ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗ
6.
 - ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಿ ಗ್ರಾಹಕರ ತೃಪ್ತಿ ಸಾಧಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
 - ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ನೀಡುವಂತೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಪರಿಮಾಣತತ್ವ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅನ್ವಯ. ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರ.
7. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ “Communis” ಪದದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ.
8.
 1. ಸಂಶೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶ
 2. ಆಕಾಶ ಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ
 3. ಭೂಕಂಪಗಳ ಅಧ್ಯಯನ
 4. ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ
 5. ಅಣ್ಣುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ
(ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಉಪಯೋಗ)
9.
 - ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಶೋಧನೆ.
 - ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನುವರು.
10. R=HS-LS ವ್ಯಾಪ್ತಿ = ಗರಿಷ್ಠ - ಕನಿಷ್ಠ ಅಂಕ

ವಿಭಾಗ - 2

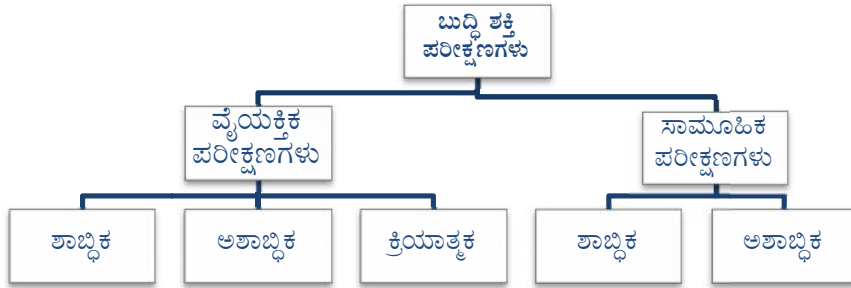
- II) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. 10 * 2 = 20
11.

ಸಂವೇದನೆ	ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ
1. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳನ್ನು ಮೆದುಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. 2. ಸಂವೇದನೆ ಇಂದ್ರಿಯಜನ್ಯ 3. ಸರಳ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ರಿಯೆ	1. ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು. 2. ಮನೋಜನ್ಯ 3. ಸಂಕೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. (ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು.)

12. ನಿರರ್ಗಳತೆ-ಸ್ವಂತಿಕೆ-ನಮ್ಮತೆ-ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸುವ (ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳು.)

13. ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು $MA = \frac{CA \times IQ}{100} = \frac{10 \times 140}{100}$
= MA=14 ವರ್ಷ

- 14.

15. ಎರಡೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದೇ ಅನುವರ್ತ ಅನುವರ್ತ ಘರ್ಷಣೆ

ಉದಾ : ಒಬ್ಬ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗೆ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಎರಡು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರಕುವ ಸಂದರ್ಭ

16. 1. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
2. ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ.
3. ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆ,
4. ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವರ್ತನೆಗಳ ಮೇಲೆ ನರ ಮಂಡಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
5. ಉಸಿರಾಟ,ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆ, ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.

(ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು)

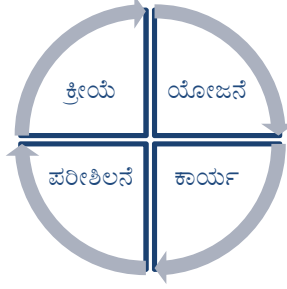
17. 1. ಯುವಕರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನೆಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕ
2. ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ
3. ಸಮಾಜ ವೀರೋಧಿ ಕೃತ್ಯವೆಸಗದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
4. ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವುದು

(ಸೂಕ್ತ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳು.)

18. (1) ನಮ್ಮತೆ, (2) ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆ,
(3) ಧೃಷ್ಟತೆ, (4) ನಾಯಕತ್ವ
(5) ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿ, (6) ಮಾನವೀಯತೆ,
(7) ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ (8)ಅನ್ವಯ,

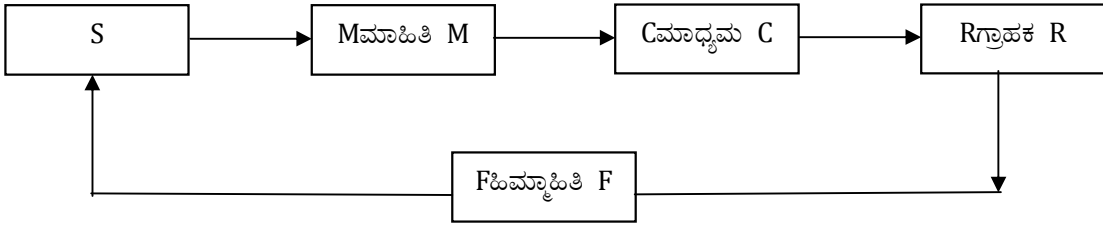
(ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು)

19.

ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

20. ಸಂವಹನದ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು ಧಾರಚಿತ್ರ

21. ಆಸಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

1. ಮಕ್ಕಳ ಆಸಕ್ತಿಯ ಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಪಾಲಕರಿಗೆ, ಅವಶ್ಯಕ
 2. ಶಿಕ್ಷಕರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪಾಠಮಾಡಲು
 3. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲು
 4. ವಿವಿಧ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲವೇ ವೃತ್ತಗಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಲು (ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು)
22. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಥವಾ ತರಗತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನೆಡಸುವ ಸಂಶೋಧನೆಯೇ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯಾಗಿದೆ ಕಾರ್ಟ್‌ಲೆವಿನ್‌ರವರನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಜನಕ ಎನ್ನುವರು.

ವಿಭಾಗ- C

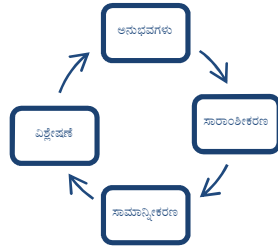
III) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 8 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

8 * 5 = 40

23. ಭಾವರೂಪಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

- ಮಾನವನ ಆಲೋಚನೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಘಟಕವೇ ಭಾವರೂಪಣವಾಗಿದೆ.
- ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದಿಂದ ಪಡೆದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಪುನಃಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಭಾವ ರೂಪಣ.
- ಸಂವೇದನೆ+ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ = ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ + ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ = ಭಾವರೂಪಣ

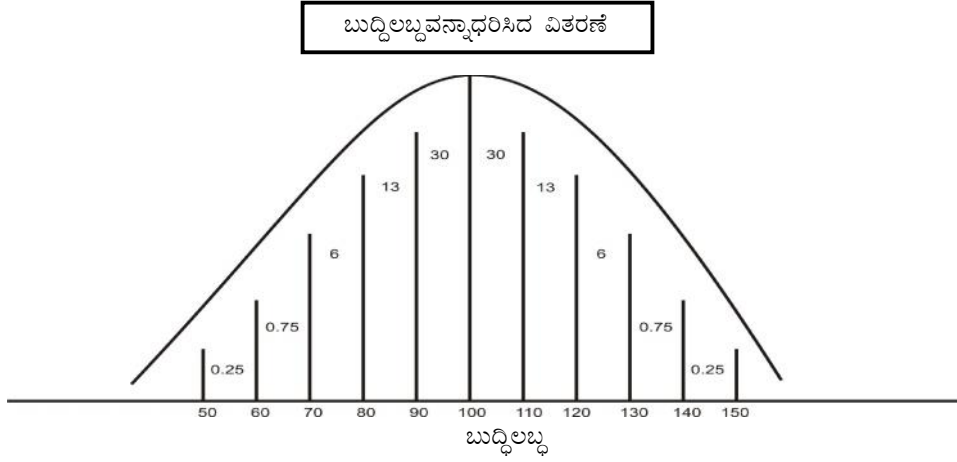
ಭಾವರೂಪಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಅನುಭವ 2. ಸಾರಾಂಶೀಕರಣ 3.ಸಾಮಾಜೀಕರಣ 4. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ (ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದು.)

24. ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧದ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವರ್ಗೀಕರಣ	ಬುದ್ಧಿಲಬ್ಧ	ಶೇ. ಪ್ರಮಾಣ
1	ಅತೀಮೇದಾವಿಗಳು	140+	0.25
2	ಮೇದಾವಿಗಳು	130-139	0.75
3	ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರು	120-129	6.00
4	ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು	110-119	13.00
5	ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರು	90-109	60-00
6	ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು	80-89	13-00
7	ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯರು ಅಥವಾ ಸೀಮಾರೇಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರು	70-79	6-00
8	ಮಾನಸಿಕನೂನ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರು	59-69	0.75
9	ಮುರ್ಖರು	49- ಕೆಳಗೆ	0.25

25. ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ರಸಸ್ವಾದ ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಭಾವಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ತರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಅತಿರಸಸ್ವಾದ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ರಸಸ್ವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಗೊಳಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ತರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ

- (1) ಪಿಟ್ಯೂಟರಿ ಗ್ರಂಥಿಗಳು
- (2) ಥೈರಾಯ್ಡ್ ಗ್ರಂಥಿಗಳು
- (3) ಅಡ್ರಿನಲ್ ಗ್ರಂಥಿಗಳು, ಲಿಂಗ ಗ್ರಂಥಿ (ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದು.)

26. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

1. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಭಾವಿ ಜೀವನದ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸುವ ಕುಟುಂಬದ ಆಶಯವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದು.
2. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದುವರು.
3. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಗುಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
4. ಮಕ್ಕಳು ಮಹತ್ವದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವರು.
5. ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಒಗ್ಗೂಡಿ ಕಲಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದು.

27. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು

1. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
2. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
3. ಆದಾಯ ತರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
4. ಮಹಿಳಾ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
5. ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳು.
6. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.
7. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹಾಗೂ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದು.

28. ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

- ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲಗಳು ನಿರ್ವಹಣಾಕಾರನಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.
- ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತವೆ.
- ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲಗಳು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.
- ಮಾನವ ಸಂಬಂಧ ಕೌಶಲಗಳು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು, ಇತರರನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ನಿರ್ವಹಣಾಕಾರನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.
- ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ವಹಣಾಕಾರನಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.
- ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲಗಳು ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ.
(ಯಾವುದಾದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು)

29. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನದ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು.

ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಸಂವಹನ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳು ಗಮನಾರ್ಹ.

1. ಸಮರ್ಪಕ ಭಾಷೆ
2. ಶೂನ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ
3. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ
4. ಅವಧಾನ
5. ಹಿಮ್ಮೂಹಿತ
6. ಮಾಧ್ಯಮ
7. ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧ
8. ಮುಖಭಾವಗಳು
9. ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲ

30. ಸಂವಹನದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಕನಿಷ್ಠ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಡಯುವ ಒಂದು ದ್ವಿಮುಖ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.
- ಪ್ರೇಕ್ಷಕ, ಮಾಹಿತಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕನನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.
- ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಸಾಗುವ ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೊಂದುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.
- ಇದೊಂದು ಶಾಬ್ದಿಕ, ಅಶಾಬ್ದಿಕ, ಸಾಂಕೇತಿಕ ಹಾಗೂ ಆಂಗಿಕ ಭಾಷಾ ರೂಪದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದೊಂದು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದೊಂದು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.
- ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.
- ಹಿಮ್ಮೂಹಿತಿಯಿಂದ ಸಂವಹನ ದ್ವಿಮುಖವಾಗುವುದು.
- ಇದು ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

31. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಉಪಯೋಗಗಳು

- ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿನಾಮಕಾರಿಗೊಳಿಸಲು.
- ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ.
- ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿಶ್ವಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಲು.
- ಜೀವನಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ.
- ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗಾಗಿ
- ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ.

ಯಾವುದಾದರೂ 5 ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

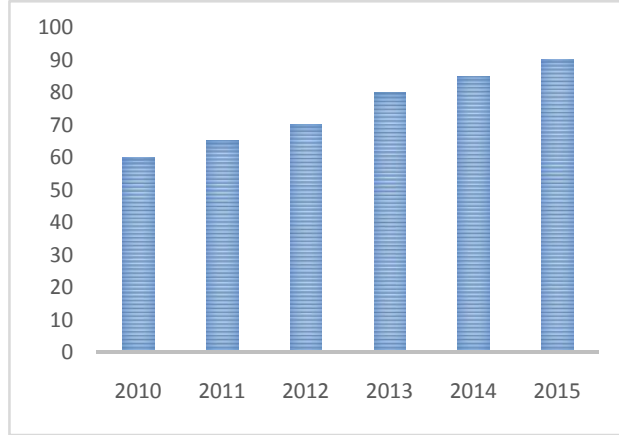
32. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ.

- ಸ್ಥಳೀಯ ಅಥವಾ ತರಗತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಡೆಸುವ ಸಂಶೋಧನೆಯೇ ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಶೋಧನೆಯಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ.

- ಇದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಜ್ಞಾನದ ಕ್ಷಿತಿಜವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಂಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ.
- ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಣಾಮ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಕಡಿಮೆ ಸಮಯ, ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಹ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಶಿಕ್ಷಕನ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

33. .

34.

- ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿಸುವುದೇ ವರ್ಗೀಕರಣ.
- ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನದಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸುವುದೇ ವರ್ಗೀಕರಣ.
48,52, 47, 40, 64, 56, 62, 65, 62, 63
56,58, 56, 57, 59, 62, 43,56,51,56

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ತಾಳೆಗುರುತು	ಆವೃತ್ತಿಗಳು
65-69	I	1
60-64	###	5
55-59	### III	8
50-54	II	2
45-49	II	2
40-44	II	2
		N=20

ವಿಭಾಗ- D

IV) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 2 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 2 * 10 = 20

35. ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ-

- ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕುರಿತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಮರ್ಥವೇ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ.
ಸಂವರ್ಧನೆಯ ಕ್ರಮಗಳು:
- ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಗುರುತಿಸಿರುವ 10 ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವರ್ತನೆಗಳ ಅಂತರ್ವಿಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೋಪ, ಭಯ, ಉದ್ವೇಗ, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕಹಿನ್ನಡೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಮುದಾಯ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು.
- ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಹ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಶಿಕ್ಷಕರು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.
- ಪೋಷಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕು.
- ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳ ಜ್ಞಾನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಒತ್ತು ಕೊಡದೆ ಜೀವನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು
(ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವುದು)

36. ಕಲಿಕೆಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಶಾಲಾ/ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕಠಿಣತೆ, ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯಬಹುದು.
- ಗಡಿಯಾರ ನೋಡಿ ಸಮಯ ಹೇಳುವುದು, ದಿನಗಳು, ತಿಂಗಳು, ಋತುಗಳು ಅನುಕ್ರಮ ನೆನೆಪಿಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು.
- ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹಿಂದು ಮುಂದಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು
ಉದಾ: ಬಿ ಬದಲು ಡಿ, ಣ ಬದಲು ಳ್ ನ
ದಾಸವಾಳ -ದಾವಳ, ನಕ್ಷತ್ರ-ನತ್ರ
- ಸಮ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೈಬರಹ ಅಂದವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ
- ಸಮವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯುವರು
- ಓದುವ ವೇಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು,
- ಸಮ ವಯಸ್ಕರರು ಅನುಸರಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಇವರು ಅನುಸರಿಸಲಾರರು.

- ಅಂಕಗಣಿತದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಸಂಕಲನ, ವ್ಯವಕಲನ, ಭಾಗಕಾರ, ಗುಣಕಾರದಲ್ಲಿ
- ಆವೇಗಕ್ಕೊಳಗಾಗುವುದು ತಾವು ಕೈಗೋಳ್ಳುವ ಕೆಲಸದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲಾರರು.
- ಅಂಕಗಣಿತ ಚಿನ್ತೆಗಳ ನಡುವೆ ಗೊಂದಲ (+ × ÷ <>)
- ಸಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಪರಿಪಕ್ವರು, ಅಜಾಗರುಕತೆ, ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾರರು.
- ಮಂಕು ಕವಿದಂತೆ ಇರುವರು

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:

- ನರ ಸಂಬಂಧಿತ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುವುದು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ -ಸ್ಮರಣೆ -ಧಾರಣೆ -ಸಂಬಂಧ ಇವು ಮಗು ಕೊರತೆ ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು, ಅಂಕಗಣಿತ, ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸಲು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ
- ಬಲಯುತ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ಭಾಷಾ ಅನುಭವ ಮಾರ್ಗ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತ.
- ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಾನ್ವಿತ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ತಂತ್ರ.
- ಬಹು ಇಂದ್ರಿಯ ಅನುಭವ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.
- ಕರ ಕೌಶಲ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ನಾಯು ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.
- ಅಂಕಗಣಿತ ಕಲಿಕಾ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಸೂಚನೆಗಳು, ದಪ್ಪಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.
- ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಜೋರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು.
- ಸದಾ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- ಪಾಠದ ಸಮಗ್ರ ನೋಟವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಪುನರಾವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು.
- ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ದೃಕ್ ಶ್ರವಣೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

37.

- “ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಅಮತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೆಡೆಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಜಾಗತೀಕರಣ ಎನ್ನುವರು”.
- ಜಾಗತೀಕರಣವು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಒಂದೇ ಜಾಗತಿಕ ಸಮಾಜ, ಅಂದರೆ ವಿಶ್ವ ಸಮಾಜವಾಗಿ ಒಗ್ಗೂಡುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೆಲೆ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ

1. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಲಭ್ಯತೆ
2. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
3. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಳ
4. ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳು
5. ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳದ ಮುಕ್ತ ಹರಿವು
6. ಸರಕಾರದ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ
7. ದೂರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಲಭ್ಯತೆ
8. ವಿಶ್ವಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಶಾಲೆ

9. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ
10. ವಿಶ್ವ ಭಾತೃತ್ವ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ
(ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದು.)

38. ಅಪಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು

1. ಅನುವಂಶೀಯ ಕಾರಣಗಳು
2. ದೈಹಿಕ ಕಾರಣಗಳು
3. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾರಣಗಳು
4. ಕುಟುಂಬದ ವಾತವರಣ
5. ಬಡತನ
6. ಶಾಲಾ ಪರಿಸರ
7. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತವರಣ
8. ನೀರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ
9. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊರತೆ
10. ಸಮೂಹ ಮಧ್ಯಮಗಳು
(ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದು.)

ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು

- ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ತಾಯಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ
- ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣ
- ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಮೂಡಿಸಿ ಕೀಳರಿಮೆ ಭಾವನೆ ಮೂಡದಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಿರಿಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
- ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಅತಿ ಬಿಗಿಯಾದ /ನಿಯಂತ್ರಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಸದೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಸ್ನಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯದಿಂದ ಬೆಳಸಬೇಕು
- ಆರೋಗ್ಯಕರ ಶಾಲಾ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಅತೀಮುಖ್ಯ ಮಾದರಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಉತ್ತಮ ಪಾಠಬೋಧನೆ ಸುಸಂಘಟಿತ ಪಠ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ಶುದ್ಧವಿರಬೇಕು.
- ನೀರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ನವೀನ ಚಿಂತನೆಗಳಾಗಬೇಕು
- ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಉತ್ತಮ ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು.
(ಈ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.)

39. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಸಂಗತಿ ಅಥವಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡುವ ಗಾಗರೂಕತೆಯ ವಿಚಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಮಾಡುವ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಕೂಡಿದ ತನಿಖೆಯೇ ಸಂಶೋಧನೆ.

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಸಂಶೋಧನೆಯು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಮತ್ತು ಗುರಿ ಪ್ರಧಾನ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿ.
- ಸಂಶೋಧನೆಯು ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಉತ್ತಮ ವೀಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಿವರಣೆ ಬಯಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಸಮಂಜಸ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಸನೀಯ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತದೆ.

- ಇದು ನಿಶ್ಚಿತ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮತ್ತು ನಿಖರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಇದು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ನಿಧಾನದಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಹೊಸ ಅವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
(ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.)

40.

CI	f	x	fx	c.f
50-54	2	52	104	24
45-49	2	47	094	22
40-44	5	42	210	20
35-39	6 f	37	222	15
30-34	4	32	128	9cf
25-29	3	27	081	5
20-24	2	22	044	2
	N=24	$\sum x = 344$	$\sum fx = 883$	

1. ಸರಾಸರಿ $(M) = \frac{\sum fx}{N} = \frac{883}{24} = 36.79$

2. ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಮಧ್ಯಾಂಕವಿರುವ ವರ್ಗಾಂತರ $= N/2 = 24/2 = 12$ ಇರುವ ವರ್ಗಾಂತರ = 35-39

$$\begin{aligned} \text{ಮಧ್ಯಾಂಕ} &= L + \left(\frac{N/2 - cf}{f_m} \right) x_i \\ &= 34.5 + \left(\frac{24/2 - 9}{6} \right) x_5 \\ &= 34.5 + \left(\frac{12 - 9}{6} \right) x_5 \\ &= 34.5 + \frac{3}{6} \times 5 \\ &= 34.5 + \frac{15}{6} \\ &= 34.5 + 2.5 \\ &= 37 \end{aligned}$$

3. ಬಹುಲಕ $= 3(\text{ಮಧ್ಯಾಂಕ}) - 2(\text{ಸರಾಸರಿ})$
 $= 3(37) - 2(36.79)$
 $= 111.00 - 73.58$
 $= 37.42$

ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನೀಲನಕ್ಷೆ- II ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ (52)

ಸಮಯ : 3:15 ಗಂಟೆ

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

ಘಟಕ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬೋಧನಾ ಅವಧಿ	ಅಂಕ ಗಳು	25% ಜ್ಞಾನ				40% ತಿಳುವಳಿಕೆ				20% ಅನ್ವಯ				15% ಕೌಶಲ				ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
			1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	
1	8	10		1			1	1	1										4
2	16	20	1	1					1	1		1							5
3	16	20	1	1				1	1					1					5
4	12	16	1		1					1									3
5	14	18	1		1					1		1							4
6	16	20		1				1			1			1			1		5
7	10	13	1		1				1						1				4
8	10	13	1		1							1			1				4
9	6	8	1	1					1										3
10	12	16	1															1	3
	120	154	8	10	20		1	6	25	30	1	4	5	20		4	10	10	40
			38 (17)				62(12)				30 (6)				24(5)				

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.- ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ-II

ಸಮಯ:3ಗಂಟೆ 15ನಿ.

ವಿಷಯ: ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ(52)

ಗ.ಅಂಕಗಳು-100

ಸೂಚನೆಗಳು

1. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.
2. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗದಡಿ ನೀಡಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
3. A-ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

ವಿಭಾಗ- A

I) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

10 * 1 = 10

1. ಸಂವೇದನೆ ಎಂದರೇನು?
2. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಎಂದರೇನು?
3. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
4. ಸಂಯೋಜನ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರೇನು?
5. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಎಂದರೇನು?
6. AICTE- ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
7. Communication-ಪದದ ನಿಸ್ವತ್ತಿ ತಿಳಿಸಿ.
8. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಯಾರು?
9. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
10. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.

ವಿಭಾಗ- B

II) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. 10 *2=20

11. ಚಿಂತನೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
12. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
13. ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
14. ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸಂವರ್ಧನೆಯ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
15. ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಎಂದರೇನು? ಒಂದನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
16. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ.
17. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
18. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
19. ಪ್ರೊ|| ಡೆನಿಯಲ್ ಕೆಟ್ಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಎರಡು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
20. ಸಂವಹನದ ಮೂಲಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಸುವ ಧಾರಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.
21. ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನ ಎರಡು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
22. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. ಇದರ ಜನಕಯಾರು?

ಭಾಗ- C

III) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 8ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ 8*5=40

23. ಸಂವೇದನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
24. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

25. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
26. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
27. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಗಳಾವವು?
28. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
29. ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನವನ್ನು ಅದರ ಗುಣಗಳು ಹಾಗೂ ಇತಿಮಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
30. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನದ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸಾರಾಂಶೀಕರಿಸಿ.
31. ಸೂಪರಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಮೇನ್‌ಫ್ರೇಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
32. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಾರಾಂಶೀಕರಿಸಿ.
33. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
34. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯ ಆವೃತ್ತಾಕೃತಿ(Histogram) ರಚಿಸಿರಿ.

CI	F
10-20	2
20-30	4
30-40	6
40-50	10
50-60	12
60-70	8
70-80	6
80-90	4
90-100	2

ವಿಭಾಗ- D

IV) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 2 ಕ್ಕೆ ಪ್ರಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳೂ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. $2 * 10 = 20$

35. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
36. ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಿ.
37. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
38. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಭಾಗ- E

V) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 1ಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. $1 * 10 = 10$

39. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವೆಂದರೇನು? ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
40. ಈಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ, ಮಧ್ಯಾಂಕ ಹಾಗೂ ಬಹುಲಕಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿರಿ.

CI	f
50-54	5
45-49	6
40-44	7
35-39	12
30-34	8
25-29	8
20-24	4
N = 50	

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.- ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ-II ಉತ್ತರಗಳು

ವಿಭಾಗ- A

I) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

10 * 1 = 10

1. ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದೇಹ ಮತ್ತು ಮೆದುಳಿನೊಳಗೆ ನುಸುಳಿಸುವ ಅಗೋಚರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸಂವೇದನೆ
2. ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಶಾರೀರಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭಾವಾತ್ಮಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆ ಎನ್ನುವರು.
3. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಪಡೆದ ಸಹಜ ಮನೋಧರ್ಮಗಳು, ಪ್ರೇರಣೆಗಳು, ಒಲವುಗಳು, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹುಟ್ಟುಗುಣಗಳ ಮತ್ತು ಅನುಭವದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಒಲವುಗಳ ಸಮಗ್ರತೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ.
4. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ.
5. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾನವ ಜೀವಿಯಾಗಿರುವ ಸರಳ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಎನ್ನುವರು.
6. A I C T E → All India Council for Technical Education.
7. ಸಂವಹನ ಪದವು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ 'Communication' ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ 'Communication' ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ 'Communis' ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇದರರ್ಥ "To make common" ಅಂದರೆ 'ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸು' ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ
8. ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬ್ಯಾಬೇಜ್
9. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ತನಿಖೆಯನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನುವರು-ಸಿ.ವಿ. ಗುಡ್
10. "ಸರಾಸರಿಗಳ ವಿಜ್ಞಾನವೇ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ." A.L. Bowley (ಎ.ಎಲ್.ಬೌಲಿ)

ವಿಭಾಗ- B

II) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. 10 * 2 = 20

11.

* ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಚಿಂತನೆ

* ವಿವೇಚನೆ

* ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

* ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ (ಯಾವುದೇ ಎರಡು.)

12. * ಸಿದ್ಧತಾ ಹಂತ * ಸುಪ್ತತೆಯ ಹಂತ * ಅಂತಃಸ್ಫುರಣೆಯ ಹಂತ * ಪರಿಶೀಲನಾ ಹಂತ

[ಯಾವುದೇ 2 ಸರಿ ಉತ್ತರ]

13. * ಇಂದ್ರಿಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ

* ಯಂತ್ರವಿದ್ಯಾ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ

* ಕಲಾತ್ಮಕ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ

* ವೃತ್ತಿ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ

* ಶಾಲಾ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ [ಯಾವುದೇ 2 ಸರಿ ಉತ್ತರ]

14. * ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೌಶಲ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರಬೇಕು.

* ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾವಾತ್ಮಕ ವರ್ತನೆಗಳ ಅಂತರ್ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

* ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೋಪ, ಭಯ, ಉದ್ವೇಗ, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳು ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಹಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ನಿರ್ವಹಣೆಗತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು.

* ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೆರವಾಗುವಂತಹ ತರಬೇತಿ ಅಗತ್ಯ. [ಯಾವುದೇ 2 ಸರಿ ಉತ್ತರ]

15. **ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳು:** ನಿರ್ನಾಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಂಥಿ ಸ್ರವಿಸುವ ಹಾರ್ಮೋನ್‌ಗಳು ನೆರವಾಗಿ ದೇಹದ ರಕ್ತದೊಳಗೆ ಪ್ರವಹಿಸಿ ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಭಾವಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸದ ಸಮತೋಲನ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕರಿಸುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳೇ ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳು.

ಉದಾ. * ಪಿಟ್ಯೂಟರಿ ಗ್ರಂಥಿ * ಅಡ್ರಿನಲ್ ಗ್ರಂಥಿ* ಥೈರಾಯ್ಡ್ ಗ್ರಂಥಿ * ಲಿಂಗ ಗ್ರಂಥಿ

16. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪದ ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ರೀತಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಹ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಂತರಿಕ ಗುಣವಿಶೇಷಗಳ ಸಮಗ್ರತೆ ಸೂಚಿಸುವ ಪದವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ ಪರಿಸರದೊಡನೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಮನೋದೈಹಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಚಲನಶೀಲ ಸಂಘಟನೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. - ಜಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಆಲ್‌ಪೋರ್ಟ್

17. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾನೂನಿನ ಕಲಮು 12 ರಲ್ಲಿ ಆಯೋಗದ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅ) ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೂರಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಆಯೋಗವು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

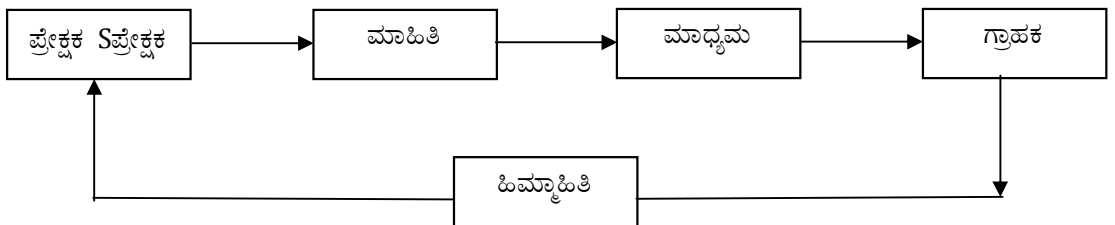
ಬ) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಉಳಿದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪಾದನೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗವು ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಡವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

ಕ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಕಾರಾಗೃಹ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು ಬೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಖೈದಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

18. 1. ನಮ್ಮತೆ 2. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆ

19. * ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲ್ಯ * ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧ ಕೌಶಲ್ಯ * ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯ
[ಯಾವುದಾದರೂ 2 ಸರಿ ಉತ್ತರ]

20. ಸಂವಹನದ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು ಧಾರಚಿತ್ರ

21. 1) ಸಂಶೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 2) ಆಕಾಶ ಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ 3) ಭೂಕಂಪಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ
4) ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆಗಾಗಿ

22. “ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣದ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನುವರು.”

ಕರ್ಟ್ ಲೆವಿನ್‌ರವರು ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಜನಕ ಎನ್ನುವರು.

ಭಾಗ- C

III) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 8ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೋಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ 8*5=40

23. ಸಂವೇದನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

1. **ಗುಣಮಟ್ಟ:** ಸಂವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಂವೇದನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂವೇದನೆಗೆ ಧ್ವನಿ, ಬಣ್ಣ, ರುಚಿ, ವಾಸನೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂವೇದನೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

2. **ತೀವ್ರತೆ:** ಉದ್ದೇಶನದ ತೀವ್ರತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತವಾದಾಗ, ಬೆಳಕು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಂದ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದಾಗ, ವಾಸನೆಯು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಅಥವಾ ಮಂದವಾದಾಗ, ಸಂವೇದನೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಚೋದನೆಗಿಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಪ್ರಕಾಶ ಮಾನವದ ಬೆಳಕು ಅಥವಾ ಸಿಡಿಲಿನ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದಾಗ ಭಯ, ಆತಂಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

3. **ಸುಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಹಿನಿ:** ಪ್ರಚೋದನೆ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದರೂ ಎರಡರ ನಡುವೆ ಕಾಲಾವಧಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಚೋದನೆಯಾದಾಗ ನರವ್ಯೂಹವು ಮೆದುಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೆದುಳು ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ನರಮಂಡಲದ ಮೂಲಕ ಕಾಲಾವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

4. **ಕಾಲಾವಧಿ:** ಅವಧಿಯು ಒಂದು ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಮಯದವರೆಗೆ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಪಂಚೇದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಂವೇದನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂವೇದನೆಗೆ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

5. **ವಿಸ್ತೃತತೆ:** ಎಲ್ಲ ಸಂವೇದನೆಗಳು ವಿಸ್ತೃತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಸ್ಪರ್ಶ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಮಾತ್ರ ವಿಸ್ತೃತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಶಬ್ದವು ದೂರದಿಂದ ಕೇಳಿದವರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತತೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಉದಾ: ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಂವೇದನೆಯು ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಹೊರಜಗತ್ತಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದೇಹ ಮತ್ತು ಮೆದುಳಿನೊಳಗೆ ರವಾನಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ.

24. 1. ಮಗುವಿನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು

2. ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಮತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ.

3. ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿದು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ.

4. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಲು.

5. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ

6. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ.

7. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಲ್ಲಿ.

8. ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡುವಲ್ಲಿ.

9. ಮನೋರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ.

10. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ.

25. **ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ:** ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಪಡೆದ ಸಹಜ ಮನೋಧರ್ಮಗಳು, ಪ್ರೇರಣೆಗಳು, ಒಲವುಗಳು, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹುಟ್ಟುಗುಣಗಳ ಮತ್ತು ಅನುಭವದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಒಲವುಗಳ ಸಮಗ್ರತೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಆಯಾಮಗಳು:

1. ದೈಹಿಕ ಆಯಾಮ:

- * ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಆಯಾಮ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು. ದೈಹಿಕ ಆಯಾಮವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರೋಗ್ಯ, ದೈಹಿಕ ಸದೃಢತೆ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯತೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯಕರ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬದುಕಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಇರುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಆಯಾಮವಾಗಿದೆ.
- * ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದು ಒಂದು ಕಲೆ. ಚಲನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಕಲೆ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಹಾಗೂ ಯಶಸ್ವಿ ಬದುಕಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವೇ ಮೂಲಾಧಾರ.
- * ದೈಹಿಕ ಅನಾರೋಗ್ಯವು ಮಾನಸಿಕ ಚಿಂತೆ ಹಾಗೂ ಖಿನ್ನತೆಗೆ ಕಾರಣ. ಇದು ನಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- * ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಭುಲ್ಲನಾಗಿದ್ದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿರತೆ ತಂದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ.
- * ದೈಹಿಕ ಸದೃಢತೆ ಹೊಂದಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನೂ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರದೆ, ಇಡೀ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾಗುತ್ತಾನೆ. ದೈಹಿಕ ಸದೃಢತೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- * 'ಕಬ್ಬಿಣದಂತಹ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು, ಉಕ್ಕಿನಂತಹ ನರಗಳು ಹಾಗೂ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಜಗ್ಗದ ಪ್ರಚಂಡ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿ' ಎನ್ನುವ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಹೇಳಿಕೆ ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹ ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತಾವೂ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿ ಸಮಾಜದ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲರು.

2. ಮಾನಸಿಕ ಆಯಾಮ

- * ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಆಯಾಮ. ದೇಹದಂತೆ ಮನಸ್ಸುಕೂಡಾ ಮುಖ್ಯ.
- * 'ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ವರ್ತನೆಗಳು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ' ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಗಮನಾರ್ಹ. ವರ್ತನೆಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೀಗಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಸದೃಢತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಚಲನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮೂಲಧಾರ.
- * ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸದೃಢ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಹಾಗೂ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣ. ಶಕ್ತ ಹಾಗೂ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನಸ್ಸು ಆದರ್ಶ ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ. ಅಶಕ್ತ ಹಾಗೂ ಅಶಿಸ್ತಿನ ಮನಸ್ಸು ವೈರಿಯಂತೆ.
- * ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ವಿಚಾರಗಳಿಂದಲೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಹಾಗೂ ಕೆಟ್ಟತನ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು.
- * ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಕೆಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳು ಮನಸ್ಸನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅಶಕ್ತ ಹಾಗೂ ಅಶಿಸ್ತಿನ ಮನಸ್ಸು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- * ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನಸ್ಸು ಯಾವುದೇ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ಅಸಹನೆ, ಅನುಮಾನ ಹಾಗೂ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುತ್ತದೆ.
- * ಇಂತಹ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ಏಕಾಗ್ರತೆ, ನಿರ್ಭಯತೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ವಿಶಾಲಭಾವ ಮುಂತಾದವು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನಸ್ಸಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಇವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ದಾರಿಯಾಗಿ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗುತ್ತವೆ.

3. ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಯಾಮ

* ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಯಾಮವೂ ಒಂದು. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧವಂತಿಕೆ ಮೇಧಾವಿತನ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ, ತರ್ಕಬದ್ಧ ಚಿಂತನೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆಯಾಮವಾಗಿದೆ.

* ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ತವಾದ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ.

* ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಯಾಮವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಕಲಿಕೆ, ಕಲಿತ ವಿಷಯಂಗಳ ಅನಂಪುಂ ~ ' ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಮನ್ನಣೆ. 'ಸ್ವದೇಶೀ ಪೂಜ್ಯತೇ ರಾಜಾ, ವಿಧ್ವಾನ ಸರ್ವತ್ರ ಪೂಜ್ಯತೇ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಮೇಧಾವಿಗಳಿಗೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸುಲಭ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ಆ ಮೂಲಕ ಬಹುಜನ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹ ಚತುರತೆ ತೋರಬಲ್ಲ. ಇದು ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮೆರುಗು ನೀಡುತ್ತದೆ.

* ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಇರುವವನು 'ಸರಿ' ' ತಪ್ಪು' ಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿಯಬಲ್ಲ. ಅದು ಅವನ ವರ್ತನೆ ಬದಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದು ದೂರದರ್ಶನ, ಗಣಕಯಂತ್ರ, ಅಂತರಜಾಲ, ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಮುಂತಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತವೆ.

* ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಚಿಂತನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸರಿಯಾದದ್ದನ್ನು ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ.

'ಜ್ಞಾನವೇ ಶಕ್ತಿ'. ಅದನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವವನೇ ಬುದ್ಧಿವಂತ.

* ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಯಾಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಹಾಗೂ ಆ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

* ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಅಂದರೆ ಮನುಕುಲದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಳಸಿದಾಗ ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

4. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮ

* ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ತಿಳಿಸುವ ಆಯಾಮ ಇದಾಗಿದೆ.

* ಸಮಾಜದ ಇತರರೊಡನೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಬಂಧ ಕುರಿತದ್ದಾಗಿದೆ.

* ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಜೀವಿ. ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವನು ಬದುಕಲಾರ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೆಳೆದು ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದು

* ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದಿಂದ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದಿಂದ ದೂರವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಾದ ಸಮಾನತೆ, ನ್ಯಾಯ ಏಕತೆ, 'ನಾವು' ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

* ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇತರರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ ಅವನೇ ಸರ್ವಶಿಷ್ಯಂ ~ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಯಾರಿಂದಲೂ ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾಗದು.

* ಇತರರನ್ನು ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿಂತರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಾವಲಿಗೆ ಅವರಿರುತ್ತಾರೆ. ನಗು ನಗುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬೆರೆತು ಬಾಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸೌಖ್ಯದಿಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯ.

* ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಥ, ಬಣ್ಣ, ವರ್ಗ, ಬಡವ, ಬಲ್ಲಿದ ಭೇದ ಭಾವ ತೋರದೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಲ್ಲರ ಮನದಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯದೆ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ವಿಶ್ವ ಮಾನವನಾಗುತ್ತಾನೆ.

5. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಯಾಮ

- * ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಯಾಮ ಮಹತ್ವದ್ದು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಈ ಆಯಾಮದಿಂದ ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ದೈವತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆಯಾಮ ಇದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಆಯಾಮಗಳಿಗೆ ಇದೇ ಆಧಾರ.
- * ದೈವತ್ವದ ಗುಣಗಳಾದ ಪ್ರೀತಿ, ಸೇವೆ, ಪರಿಶುದ್ಧತೆ, ಸತ್ಯಸಂಧತೆ ಆತ್ಮದ ಅರಿವು- ಮುಂತಾದವು ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗೋಚರ ಶಕ್ತಿ ಆಡಗಿದ್ದು ಅದೇ ಅವನ ವರ್ತನೆಗೆ ದಾರಿತೋರುವ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಈ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಅರಿವಾದ ಕ್ಷಣವೇ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಎಲ್ಲ ಉದಾತ್ತ ಗುಣಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- * ಈ ದೈವಾತ್ಮದ ಅರಿವಿನಿಂದ ಜ್ಞಾನ, ಶಕ್ತಿ, ಉತ್ತಮತೆ, ಪರಿಶುದ್ಧ ಭಾವನೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಮೌಲ್ಯಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತವೆ.
- * ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ, ನಾಯಕತ್ವ, ಮನಸ್ಥೈರ್ಯ, ಸ್ವಯಂಶಿಸ್ತು, ಸ್ವಯಂ-ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತವೆ.
- * ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಯಾಮವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಧೇಯತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸತ್ಯಸಂಧತೆ, ಕರುಣೆ, ಸೌಜನ್ಯತೆ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವೀಯತೆ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗುಣ ಮೌಲ್ಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತಂದುಕೊಡುತ್ತವೆ.
- * ನಿಯಮಿತ ಯೋಗ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.

26.

- * ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಭಾವೀ ಜೀವನದ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸುವುದು : ಎಲ್ಲ ಪಾಲಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು, ಗೆಲೆಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವೈಕಲ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಪಾಲಕರ ಈ ಆಶಯವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದು.
- * ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದುವರು : ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ತರಗತಿಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವರು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ವಿವಿಧತೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವರು.
- * ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ : ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಹೊಂದಿರದ ಮಕ್ಕಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕಲಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರರಿಂದ ಕಲಿಯುವರು. ಸಹಕಾರ, ಸಂಯಮ, ತ್ಯಾಗ, ಸಹೋದರತ್ವ, ಅನುಕಂಪ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಗುಣಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಶಾಲಾ ಪರಿಸರವು ಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ತಾಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಮಕ್ಕಳು ಮಹತ್ವದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವರು : ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಿಕಲಾಂಗಚೇತನ ಮಕ್ಕಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಓದುವ, ಬರೆಯುವ, ಗಣಿತದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವರು. ಇತರರಂತೆ ಗುರಿ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಉತ್ತಮ ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಸಮರ್ಥ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.
- * ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಕಲಿಯುವರು : ಒಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕಲಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ತಾತ್ವಿಕ

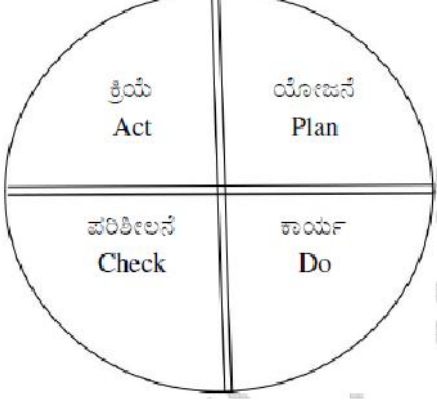
ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ

27. NHRCಯ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾನೂನಿನ ಕಲಮು 12 ರಲ್ಲಿ ಆಯೋಗದ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೂರಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಆಯೋಗವು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಉಳಿದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪಾದನೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗವು ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಡವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.
- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಕಾರಾಗೃಹ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು ಬೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಬೈದಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ನಿಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು.
- ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಪಭೋಗ ಮಾಡಲು ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.
- ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು.
- ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದು.
- ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಕಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ, ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಇತರ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣಾ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.
- ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆಯೋಗ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು.

28.

ಡೆಮಿಂಗ್ ರವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು PDCA ಚಕ್ರದ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರುವರು.

1. **ಯೋಜನೆ:** ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಹಂತ. ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಯೋಜಿತವಾಗಿ ಯೋಜಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯ. ಯೋಜನೆ ಗ್ರಾಹಕನ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಆಧರಿಸಿರಬೇಕು.

2. **ಕಾರ್ಯ:** ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

3. **ಪರಿಶೀಲನೆ:** ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಜರುಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ. ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅಳವಡಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಈ ಹಂತದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

4. **ಕ್ರಿಯೆ:** ಇದು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಿತ ಮಟ್ಟ ಕಾಪಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

29. **ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನ : (Non-Verbal communication)** ಭಾವಾಭಿನಯ (Gestures) ಮತ್ತು

ಮುಖಭಾವಗಳಿಂದಲೇ (Facial expression) ಪ್ರೇಷಕನು ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರವಾನಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನ.

ಎತ್ತರದ ಧ್ವನಿ, ಸೌಮ್ಯಧ್ವನಿ, ಮುಖಗಂಟಿಕ್ಕುವುದು ಮತ್ತು ಮುಖಭಾವಗಳಿಂದ ಅಭಿಮತ ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಾರ್ಜ್ ಟ್ರಿಯವರು ಆಂಗಿಕ ಭಾಷೆ (Body language) ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಗಿಕ ಭಾಷೆಯು ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ – ಕಣ್ಣು ಹೊರಳಿಸುವುದು, ಕಣ್ಣು ಮಿಟುಕಿಸುವುದು, ಸನ್ನೆ ಮಾಡುವುದು, ಕಣ್ಣು ಚೂಟುವುದು, ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕುವುದು, ಮುಖ ಗಂಟು ಹಾಕುವುದು, ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸುವುದು, ತುಟಿಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚುವುದು, ತುಟಿಗಳನ್ನು ತಿರುಚುವುದು, ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವುದು, ತಲೆ ಝಾಡಿಸುವುದು, ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡುವುದು, ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುವುದು, ಉಗುರು ಕಡಿಯುವುದು, ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುವುದು ಮುಂತಾದವು.

ಬೇಸರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಿಕೆ, ಸಿಟ್ಟನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು, ಹೆದರಿಕೆ, ದಯೆ, ಅನುಕಂಪ, ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಅಂದರೆ ನಗುವುದು ಮತ್ತು ಮೌನವಾಗಿರುವುದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರವಾನಿಸುತ್ತವೆ. ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನವನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂವಹನದ ಮುಖಭಾಗವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಗುಣಗಳು: (Merits)

- ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂವಹನವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನ ಮುಖಭಾವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಅಂತರಂಗದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.
- ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಇದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- ಶ್ರವಣದೋಷವಿರುವವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಹಾವಭಾವಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು.
- ಶಿಕ್ಷಕನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹಾವಭಾವಗಳಿಂದಲೇ ನೀಡುತ್ತಾನೆ.
- ಶಿಕ್ಷಕ ಪಾಠಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ವಿಷಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮುಖಭಾವಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ಶಿಕ್ಷಕ ಬಳಸುವ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತವು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನಿಸುತ್ತವೆ.

ಇತಿಮಿತಿಗಳು:

- ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಂತೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ಮುಖಭಾವಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಸಂದೇಶ ರವಾನಿಸಬಹುದು.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ ನಿಖರತೆ, ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ.
- ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮುಖಭಾವಗಳು, ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ನಕಾಶೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಕಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

30. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನ : **Written communication**

ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನ. ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನವು ಪತ್ರಗಳು, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು, ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಪತ್ರಗಳು, ಕೈಪಿಡಿಗಳು, ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸೂಚನಾ ಕಾರ್ಡುಗಳು, ಚಿತ್ರಗಳು, ನಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಗುಣಗಳು:

- ದೂರವಾಣಿಯ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದ ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸುವ ಸಾಧನವೆಂದರೆ ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಮಾಹಿತಿ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಲಿಖಿತ ಸಂದೇಶದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ದ್ವಂದ್ವಾರ್ಥಗಳಲ್ಲದ ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನವು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಪುನರಾವೇಶವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.
- ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಓದಿ ತಿಳಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಇತಿಮಿತಿಗಳು:

- ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಬರಹರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ತಗಲುತ್ತದೆ.
- ಸಂದೇಶವನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಬರೆದಾಗ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬರವಣಿಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ, ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ತಪ್ಪು ಸಂದೇಶ ರವಾನೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- ವಿಳಂಬವಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವ ಸಂದೇಶದಿಂದಾಗಿ ಸಂವಹನವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗದು.
- ಲಿಖಿತ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ ಬಹಿರಂಗಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

31. ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು (Super Computers): ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ (Super) ಮಟ್ಟದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಇವಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉಪಯೋಗಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ,

ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನ ಉಪಯೋಗಗಳು (Uses of Super Computers):

1. ಸಂಶೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ: ಇವುಗಳನ್ನು ನಾಸಾ (NASA) ದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶೋಧನಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
2. ಆಕಾಶ ಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ (Space Exploration): ವಿಶ್ವದ ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು (Black-holes) ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಲು ಈ ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
3. ಭೂಕಂಪಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ (Earthquake Studies): ಭೂಕಂಪನಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
4. ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆಗಾಗಿ (Weather Forecasting): ಮಾರುತಗಳು, ಮಳೆ ಬೀಳುವಿಕೆ, ಬಿರುಗಾಳಿ ಪ್ರವೇಶ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಯಶಸ್ವಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
5. ಅಣ್ವಸ್ತ್ರಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ (Nuclear Weapon Testing): ಅಣ್ವಸ್ತ್ರಗಳ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಅಣ್ವಸ್ತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅವುಗಳ ನಿಖರತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು (Popular Super Computers):

- * IBM's ಸೆಕ್ವೋಯಾ-ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್
- * ಫೂಜಿಸ್ಪುಕೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್-ಜಪಾನ.

2) ಮೇನ್ ಫ್ರೇಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು (Main Frame Computers)

ಮೇನ್ ಫ್ರೇಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸರಕಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮೇನ್ ಫ್ರೇಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು (Popular Main Frame Computers):

- * Fujitsu's ICL VME
- * Hitachi's Z800

32. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳು (Uses of Computers in Education):

ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ,

1) ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಗೊಳಿಸಲು (Making Classroom Effective) :

ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತರಗತಿಗಳು ಇಂದು ಆಧುನಿಕ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿವೆ. ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು, ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಚಿತ್ರದ ತುಣಕುಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ವರ್ಗಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2) ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು (Providing Online Education): ಇಂದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಕೇವಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೋರ್ಸುಗಳಿಗೆ, ಪದವಿ ಕೋರ್ಸುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಒದಗಿಸಿವೆ. ಇದನ್ನೇ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಇ-ಕಲಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

3) ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ (Helps in research work): ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

4) ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೊಸ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ (Opening a new field of Education): ಐ. ಟಿ. ಟ್ರೇನಿಂಗ್, ವೆಬ್‌ಡಿಸೈನಿಂಗ್, ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಮತ್ತು ನೆಟ್‌ವರ್ಕಿಂಗ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

5) ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿಶ್ವಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಲು (Boosting Education to a Global Platform): ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಹನಕ್ಕಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಪಡೆಯುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ.

6) ಸಂಶೋಧನಾ ಸುಧಾರಣೆಗೆ (To improve Research): ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅಂತರ್ಜಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಘಟಕ/ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ವೇಗದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

7) ಜೀವನಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ (Influence Career Aspiration): ಜನರ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತೆರನಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗಾಗಲೇ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣವು ನೀಡುತ್ತಲಿದೆ.

8) ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗಾಗಿ (To enhance Creativity): ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವರ್ಗಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಉದಾ : ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದು, ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪುನರ್ ಜೋಡಿಸುವುದು, ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಆ ಭಾಗಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿಂತನ-ಮಂಥನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ (ವಿಜ್ಞಾನದ ಘಟನೆಗಳು, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಗಣಿತದ ಸೂತ್ರಗಳು) ತಮ್ಮ ಈ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿಸಿವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ, ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥರಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಭಾವಬೀರಿದ್ದು, ಅವರ ಗಣಿತ ಚಿಂತನೆ, ಅವರ ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರವರ್ತನೆ, ಅವರ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ನೋಟ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಧಿಯ ನೆನಪು ಹೀಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಇವು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ.

33. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಹಂತಗಳು (Steps in Action Research)

1. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು: (Identification of the problem) ಶಿಕ್ಷಕನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ತನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಜೊತೆ, ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ, ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರೊಂದಿಗೆ, ಆಡಳಿತಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕವೂ ಸಹ ತನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ

ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯು ವಾಸ್ತವಿಕ, ಆಸಕ್ತಿಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರಬೇಕು.

2. ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಿಕೆ : **(Formulation of Hypothesis)** ಗ್ರೇಡ್ ಮತ್ತು ಹಾಲ್ಟ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ “ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆ ಎಂದರೆ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಾಗಿದೆ”. ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಯು ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧಕನು ದೊರೆಯುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮುನ್ನುಗ್ಗುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಗಳು ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತವೆ.

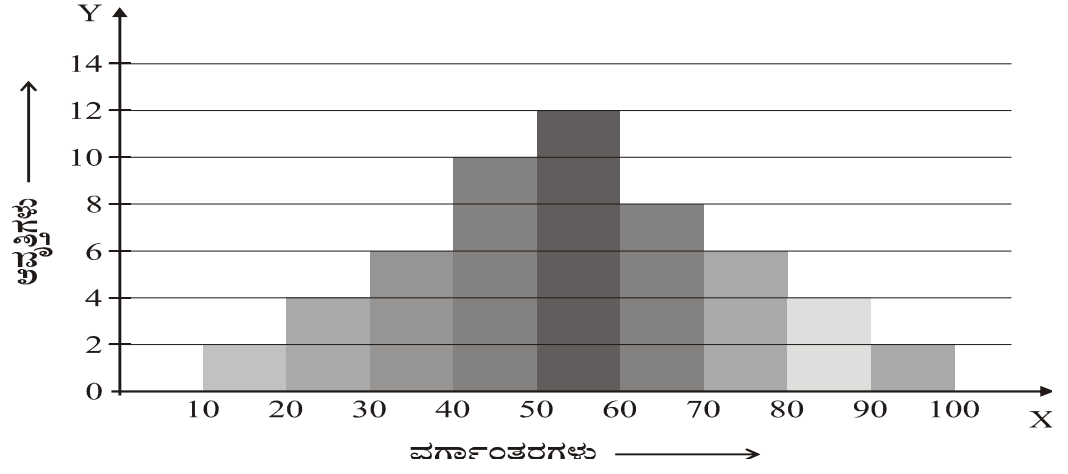
3. ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ರೂಪಿಸುವಿಕೆ : **(Development of Action Plan)** ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯು ಮೂಲತಃ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸಂಶೋಧನೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಯಾಪೂರ್ವಕಲ್ಪನೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ರಚನೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ತಗಲುವ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಊಹಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

4. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ: **(Collection of data and analysis)** “ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಷಯ ಕುರಿತಾಗಿ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ” ಪರಿಣಿತರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕನು ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತವು ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ತಂತ್ರವನ್ನು ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ

5. ವರದಿ ತಯಾರಿಕೆ : **(Reporting)**

ವರದಿ ತಯಾರಿಕೆಯು ಕ್ರಿಯಾಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವದ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ವರದಿಯು ಇಡೀ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಎಂಜಲ್‌ಹಾರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಮೂನೈ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ “ವರದಿ ತಯಾರಿಕೆಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ದಾಖಲಿಕರಣದ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಚಾರವೂ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಶೋಧಕನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದ ವಾಸ್ತವಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಮಹತ್ವದ್ದೆನಿಸಿದೆ”.

34. ಸ್ಕೇಲ್ :X ಅಕ್ಷ 1 ಸೆಂ.ಮೀ. = 10 ವರ್ಗಾಂತರ ಗಾತ್ರ
Y ಅಕ್ಷ 1 ಸೆಂ.ಮೀ. = 2 ಆವೃತ್ತಿಗಳು

ವಿಭಾಗ- D

IV) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 2 ಕ್ಕೆ ಪ್ರಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳೂ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.2 * 10 = 20

35. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆ: ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಶಾರೀರಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭಾವಾತ್ಮಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆ ಎನ್ನುವರು.

1. ಶಾರೀರಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಎತ್ತರ, ತೂಕ, ಗಾತ್ರ, ಬಣ್ಣ ಹಾಗೂ ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ರಚನೆ, ಚರ್ಮದ ಬಣ್ಣ, ಕೈಕಾಲು, ಪಾದಗಳ ಅಳತೆ ಮುಂತಾದ ಶಾರೀರಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.
2. ಬೌದ್ಧಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಾದ ಆಲೋಚನಾಶಕ್ತಿ, ಗ್ರಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ, ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿ, ಭಂಷಂಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸೃಜನಶಕ್ತಿ, ಅವಧಾನ, ಸ್ಮೃತಿಶಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.
3. ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ (ಭಾವಾತ್ಮಕ) ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಾವಾತ್ಮಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿರುವುದು ಸಹಜ. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳಾದ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ವಿನೋದ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಋಣಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳಾದ ಅಸೂಯೆ, ಕೋಪ, ಜಿಗುಪ್ಸೆ, ಭಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರು ಭಾವಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ವತೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಭಾವಾತ್ಮಕ ಅಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಅಪಕ್ವತೆ ತೋರುವರು ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
4. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ಸಮಾಜವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾನವನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜನಪ್ರಿಯರು, ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದವರಾಗಿದ್ದು ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಇರಲು ಬಯಸುವರು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇತರರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಏಕಾಂಗಿಗಳಾಗಿರುವರು, ಇಲ್ಲವೇ ಅಪಸಮಂಜಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವರು.
5. ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿನ ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ, ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರು ಅಸಾಧಾರಣ ಅಥವಾ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತೋರಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸಾಧಾರಣ ಸಾಧನೆ ತೋರುವರು. ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಏಕರೀತಿಯ ಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
6. ಮನೋಭಾವಗಳ (ಅಭಿವೃತ್ತಿಗಳ) ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ವಿಷಯ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾವನೆಯೇ ಮನೋಭಾವ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪಡೆಯುವ ಅನುಭವಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಇವುಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಮನೋಭಾವಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು ಅವರ ವರ್ತನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರು ವ್ಯಕ್ತಿ, ವಿಷಯ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತು ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಋಣಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
7. ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯಲ್ಲಿನ ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆ ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಗುಣವಿಶೇಷತೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥರಾಗುವ ಮಾತುಗಾರನಾಗುವ, ಸಂಗೀತಗಾರನಾಗುವ, ಚಿತ್ರಕಲಾಕಾರನಾಗುವ, ಇಲ್ಲವೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೈಪುಣ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಭಿಕ್ಷಮತಾ ಪರೀಕ್ಷಣಗಳು ದೃಢಪಡಿಸಿವೆ.
8. ಆಸಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಸುತ್ತ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಆಸಕ್ತಿ. ಈ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಗುರಿಗಳು, ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು, ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ವಿಭಿನ್ನ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವಾಗ ಅವರದೇ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಗನುಸಾರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ, ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ವಾಂಞಂಭಂಞಂಗಳೂ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

9. ಮನೋಚಾಲನ ಕೌಶಲಗಳಲ್ಲಿನ ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವರ ಕೌಶಲಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಕೌಶಲಪೂರ್ಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ತೋರುವರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಇಂತಹ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯುವರು ಓದುವ, ಬರೆಯುವ, ಚಿತ್ರಬಿಡಿಸುವ, ಸಂಗೀತವಾದ್ಯ ನುಡಿಸುವ, ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ, ವಾಹನಗಳನ್ನು ಚಲಿಸುವ ಮುಂತಾದ ಮನೋಚಾಲನ ಕೌಶಲಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

10. ಸ್ವ-ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿನ ಭಿನ್ನತೆಗಳು: ಮಗು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದಂತೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ವಸ್ತುಗಳು, ಘಟನೆ ಕುರಿತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತಿಮಿತಿಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನೇ ಸ್ವ-ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುವರು. ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಸ್ವಯಂ ಅನುಭವಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೊಂದುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ಸ್ವ-ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸ್ವ-ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಸ್ವ-ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

36. ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು:

1. ಅನುವಂಶೀಯ ಕಾರಣಗಳು: ಅನುವಂಶೀಯವಾಗಿ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುವ ಗುಣವಿಶಿಷ್ಟಗಂಗಳಿಗೆ

ವಂಶವಾಹಿನಿ (genes) ಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಭಾವಾತ್ಮಕ ವರ್ತನೆಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅನುವಂಶೀಯವಾಗಿ ಬಂದ ಹಲವು ವರ್ತನೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ. ವಂಶವಾಹಿನಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಇಂತಹ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ಕೃಶದೇಹ, ತೀರಾದಡ್ಡತನ, ಹುಂಬತನ ಎಲ್ಲವೂ ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.

2. ಶಾರೀರಿಕ ಕಾರಣಗಳು: ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಾರೀರಿಕ ಅಂಶಗಳು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ನೋಡಲು ಸುಂದರವಾದ, ಎತ್ತರದ ನಿಲುವಿನ ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಹುಬೇಗನೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ತೀರಾ ದುರ್ಬಲರು, ಕುರೂಪಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂಗವಿಕಲರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಕೀಳರಿಮೆ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸಮಾಯೋಜಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಣ್ಣ ಸಹ ಅವನ ಅಸಮಾಯೋಜನಾ ಗುಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಬಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ತೀರಾ ಕಷ್ಟ ಬಣ್ಣದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ.

3. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾರಣಗಳು: ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಅವನ ಹಲವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಂಶಗಳು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳಾದ, ಅಶಿಸ್ತು, ಕೋಪ, ಹಠ, ಅವಿಧೇಯತೆ, ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಧೋರಣೆ, ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ಖಿನ್ನತೆ ಅಹಿಂಸಾ ಸ್ವಭಾವ, ಕೀಳರಿಮೆ ಅಥವಾ ಮೇಲರಿಮೆ ಭಾವಗಳು ಮುಂತಾದ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳು ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

4. ಕುಟುಂಬದ ವಾತಾವರಣ: ಕುಟುಂಬದ ಅಹಿತಕರ ವಾತಾವರಣ ಮಗುವಿನ ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅತಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದ ಮಗು ಸ್ವಾರ್ಥಿ, ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಹಠಮಾರಿ ಧೋರಣೆ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೂ ಅದೇ ಸ್ವಭಾವ ತೋರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಮಕ್ಕಳು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಮನೋಭಾವ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಯೋಜನೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ವಿವಾಹವಿಚ್ಛೇದನ, ಮಲತಾಯಿಧೋರಣೆ, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಕಲಹಗಳು -ಎಲ್ಲವೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಭಾವಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಖಿನ್ನರಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರದವರಾಗುತ್ತಾರೆ.

5. ಬಡತನ: ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಡುಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು

ಅಸಮಾಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಕನಿಷ್ಠ ಅಗತ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವ ಬಡತನ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

6. ಶಾಲಾ ಪರಿಸರ: ಶಾಲೆಯ ಅಹಿತಕರ ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಮಕ್ಕಳ ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಕಾರಣ. ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ, ಕಳಪೆ ಬೋಧನೆ, ಕೆಟ್ಟ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹವಾಸ, ಶಿಸ್ತು ಹಾಗೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ದೂರಾದ ಆಡಳಿತ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ, ಅಸಂಘಟಿತ ಪಠ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು- ಎಲ್ಲವೂ ಮಗುವಿನ ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.

7. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ: ಮಗು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ ಸಹ ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಕಾರಣ ಮಗುವಿನ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು, ಸುತ್ತಲಿನ ಸಮುದಾಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸ್ನೇಹಿತರು, ಸಮಾಜದ ಹಿರಿಯರ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ-ಸಮಾಜದ ಅನೇಕರ ಸ್ವಾರ್ಥ, ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ, ನಂಬಿಕೆ, ವರ್ಗ ಬೇಧಗಳು, ಮತ, ಪಂಥ, ವರ್ಣ ಬೇಧಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಅಸಮಾಯೋಜನೆ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು.

8. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ: ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂದಿನ ಯುವಕರನ್ನು ಆಶಾಭಂಗಕ್ಕೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಓದಿ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಯುವ ಸಮೂಹ ಸರಿಯಾದ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗದೆ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹದಾಸೆ ಹೊತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗದೆ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ವಾಮಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಅಸಮಾಯೋಜಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ತಾವೂ ಸುಧಾರಿಸದೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಕಂಟಕರಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

9. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಕೊರತೆ: ಇಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಯುವಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸಿಗದೆ ಅವರು ದಾರಿತಪ್ಪುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಕೊರತೆ ಇಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯ ಅಸಮಾಯೋಜನಾ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

10. ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು: ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಇಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಯುವಕರನ್ನು ಬಹುಬೇಗನೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವರ ವರ್ತನೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. ಅಶ್ಲೀಲ ಜಾಹಿರಾತುಗಳು, ಪ್ರಚೋದನಾಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ರಚನಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ದಾರಾವಾಹಿಗಳು, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಅಸಮಾಯೋಜನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಅಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು:

* ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಜನನ ನೀಡುವ ಮುನ್ನ ಅಂದರೆ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣ ಒದಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಕಾರಣ ಅವಳ ಆ ಸಮಯದ ವಾತಾವರಣ, ಅವಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯ.

* ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ವಾತಾವರಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

* ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಮೂಡಿಸಿ ಕೀಳರಿಮೆ ಭಾವನೆ ಮೂಡದಂತೆ ಜಾಗೃತಿವಹಿಸಬೇಕು.

* ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಿರಿಯರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಸೂಯೆ, ಕೋಪ, ಹಠ, ಅವಿಧೇಯತೆ, ಅಶಿಸ್ತು, ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳು ಮೂಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

* ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

* ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಗಿಯಾದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸದೆ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಬಾಂಧವ್ಯದಿಂದ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಅತಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿ ಸಹ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಜಾಣ್ಮೆ ಹಾಗೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸದೇ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು.

- * ಶಾಲಾ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಅತೀಮುಖ್ಯ. ಮಾದರಿ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಉತ್ತಮ ಪಾಠಬೋಧನೆ, ಸುಸಂಘಟಿತ ಪಠ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ, ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಎಲ್ಲವೂ ಅಸಮಾಯೋಜನೆ ಸಮಸ್ಯೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕಾರಿ.
- * ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ಹಿರಿಯರು ರೂಪದರ್ಶಿಗಳಂತಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಬೇಧಭಾವವಿಲ್ಲದೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯರು ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಖಂಡಿತ ಅಸಮಾಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರದೆ ಸಮಾಯೋಜಿತ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲರು.
- * ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ನವೀನ ಚಿಂತನೆಗಳಾಗಬೇಕು. ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸಿ ಯುವಕರು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು.
- * ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಉತ್ತಮ, ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು. ಸಮಾಜತಿದ್ದುವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಯುವಕರ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಬೇಕು.
- * ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಾಜ. ಈ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಎಲ್ಲರ ಮಂತ್ರವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಯೋಜಿತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯ.

37.

1. **ನಮ್ಮತೆ:** ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದದ್ದು. ಇದು ಜಡವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಬದಲಾವಣೆಗೆ, ತಿದ್ದುಪಡೆಗೆ, ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯೂ ಕೂಡಾ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ.
2. **ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆ:** ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರ್ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀತಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಕೇವಲ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ತತ್ವಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲ ಆದರೆ ಇಚ್ಛಿತ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆಯು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ಆಶಾಭಂಗ ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ.
3. **ಧಕ್ಕತೆ:** ದಕ್ಕತೆ ಎಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಶ್ರಮದಿಂದ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳಾಗದಂತೆ ಹಾಗೂ ಸಮಯಹರಣ ಮಾಡದೆ ಕನಿಷ್ಠ ಶಕ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಹಾಗೂ ವಸ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಕತೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
4. **ನಾಯಕತ್ವ:** ನಿರ್ವಹಣೆಯು ನಾಯಕತ್ವ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಲಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂದಾಳತ್ವವು ನಿರ್ಣಾಯಾತ್ಮಕ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವವರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ.
5. **ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿ:** ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿ ಎಂದರೆ ಬಯಸಿದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
6. **ರಚನಾತ್ಮಕತೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆ:** ನಿರ್ವಹಣೆಯು ರಚನಾತ್ಮಕ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇದು ಮೂಲತಃ ಮಾನವೀಯತೆ, ನಮ್ಮತೆ, ರಚನಾತ್ಮಕತೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸುವ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.
7. **ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಲೆ:** ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಕಲೆ- ಎರಡೂ ಆಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಕನಿಗೆ ಅವನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು

ಕಲೆಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಲಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಪೂರ್ವ ನಿಯೋಜಿತ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಾಗಿದೆ.

8. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅನ್ವಯ: ನಿರ್ವಹಣೆಯ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಹ ತತ್ವಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದು.

9. ವಿಶೇಷ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ: ನಿರ್ವಹಣೆಯು ವಿಶೇಷ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಯೋಜನೆ, ಸಂಘಟನೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಮುಂದಾಳತ್ವ ಮುಂತಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿಸುತ್ತದೆ.

10. ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ: ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಉನ್ನತ, ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಕೆಳಹಂತ - ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

38. “ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೇ ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ.”

ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವ

* **ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಭಾವಿ ಜೀವನದ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸುವುದು :** ಎಲ್ಲ ಪಾಲಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು, ಗೆಳೆಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವೈಕಲ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಪಾಲಕರ ಈ ಆಶಯವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದು.

* **ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದುವರು :** ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ತರಗತಿಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವರು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ವಿವಿಧತೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವರು.

* **ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ :** ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಹೊಂದಿರದ ಮಕ್ಕಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕಲಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರರಿಂದ ಕಲಿಯುವರು. ಸಹಕಾರ, ಸಂಯಮ, ತ್ಯಾಗ, ಸಹೋದರತ್ವ, ಅನುಕಂಪ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಗುಣಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಶಾಲಾ ಪರಿಸರವು ಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ತಾಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

* **ಮಕ್ಕಳು ಮಹತ್ವದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವರು :** ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಿಕಲಾಂಗಚೇತನ ಮಕ್ಕಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಓದುವ, ಬರೆಯುವ, ಗಣಿತದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವರು. ಇತರರಂತೆ ಗರಿಷ್ಠ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಉತ್ತಮ ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಸಮರ್ಥ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

* **ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಕಲಿಯುವರು :** ಒಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕಲಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜನಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವರು.

ಭಾಗ- E

V) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 1ಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 1 * 10 = 10

39. “ಮಹಿಳೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ”- ಪಿಳೈ.

“ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕುಟುಂಬದ ಆರೋಗ್ಯ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಉದ್ಯೋಗ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಬದುಕುವ ಕ್ರಮವೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ”

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು (Strategies to Empower Women)

1. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು(Providing Educational Opportunities): ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪ್ರಬಲ ಅಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಪಾಲಕರ ಬಡತನ, ಅನಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸದೇ ಮನೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ದುಡಿಯಲು ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆ ಉಂಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಸರಕಾರವು ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ, ಸರ್ವಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾಲಕಿಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ, ಪಾಲಕರ ಮನಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

- ಸಂವಿಧಾನದ 14, 15, 16, 39 ಹಾಗೂ 42 ರ ವಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.
- ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.
- ಪದವಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.
- ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಸಮವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬೈಸಿಕಲ್ ವಿತರಣೆ.
- ಬಾಲಿಕೆಯರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಕಸ್ತೂರಬಾ ಗಾಂಧೀ ಬಾಲಿಕೆಯರ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಿತ್ತೂರಾಣಿ ಮಹಿಳಾ ಸೈನಿಕ ಶಾಲೆ, ಬಾಲಿಕೆಯರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಬಿಜಾಪೂರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾಲಿಕೆಯರ ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ನೀಡುವುದು.

2. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು (Providing opportunities to participate in Politics): ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.33 ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

3. ಆದಾಯ ತರುವ ಯೋಜನೆಗಳು(Income generating schemes): ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಅವಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವಳನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

- ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಿ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.
- ಮಹಿಳಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ.

- ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉಚಿತ ತರಬೇತಿ.
- ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ.
- ಅಂಥ ಕಛೇರಿ ಉಳಿತಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಮಿಷನ.

4. ಮಹಿಳಾ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. (Increasing Female Literacy Level):

ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಸಾಕ್ಷರತೆಯಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿಸುವುದು.

5. ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳು(Job Opportunities): ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅರೆಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸರಕಾರ ವಿಶೇಷ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ

- ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ನೇಮಕಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.33 ರಿಂದ ಶೇ.50 ವರೆಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

6.ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ(Encouraging Social and Cultural activities): ಮಹಿಳೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವಳು, ಕಲಾ ರಸಿಕಳು, ಕಲಾರಾಧಕಳೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವಳು ಆಗಿರುವಳು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಅವಳ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಸಂಗೀತ, ಭರತನಾಟ್ಯ, ಗಮಕ, ನಾಟಕ, ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ, ಸ್ಕಾಟ್ಲೆ ಮತ್ತು ಗ್ರೈಡ್, ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ, ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

7. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹಾಗೂ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ(Implimentation of Equal rights and constitutional provisions concern to women): ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು, ಸಂವಿಧಾನದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಧಾರವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

- ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನ ಎಂಬ ನೀತಿ.
- ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು.
- ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ.
- ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ, ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ ಮತ್ತು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆಗಳು.
- ವಿಚ್ಛೇದನ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾಯ್ದೆ.

40.

CI	f	x	fx	c.f
50-54	5	52	260	50
45-49	6	47	282	45
40-44	7	42	294	39
35-39	12 fm	37	444	32
30-34	8	32	256	20 cf
25-29	8	27	216	12
20-24	4	22	088	4
	N=50	$\sum x = 1840$	088	

1. ಸರಾಸರಿ $(M) = \frac{\sum fx}{N} = \frac{1840}{50} = 36.80$

2. ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಮಧ್ಯಾಂಕವಿರುವ ವರ್ಗಾಂತರ $= N/2 = 50/2 = 25$ ಇರುವ ವರ್ಗಾಂತರ $= 35-39$

$$\begin{aligned} \text{ಮಧ್ಯಾಂಕ } Mdn &= L + \left(\frac{N/2 - cf}{f_m} \right) \times i \\ &= 34.5 + \left(\frac{50/2 - 20}{12} \right) \times 5 \\ &= 34.5 + \left(\frac{25 - 20}{12} \right) \times 5 \\ &= 34.5 + \frac{15}{12} \times 5 \\ &= 34.5 + 25/12 \\ &= 34.5 + 2.08 \\ &= 36.58 \end{aligned}$$

3. ಬಹುಲಕ $= 3(\text{ಮಧ್ಯಾಂಕ}) - 2(\text{ಸರಾಸರಿ})$
 $= 3(36.58) - 2(36.80)$
 $= 109.74 - 73.60$
 $= 36.14$

ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನೀಲನಕ್ಷೆ- III ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ(52)

ಸಮಯ : 3:15 ಗಂಟೆ

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

ಘಟಕ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬೋಧನಾ ಅವಧಿ	ಅಂಕ ಗಳು	30% ಜ್ಞಾನ				40% ತಿಳುವಳಿಕೆ				20% ಅನ್ವಯ				10% ಕೌಶಲ				ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
			1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	1	2	5	10	
1	8	10	1	1				1	1										4
2	16	20		1			1	1	1	1									5
3	16	20		1			1			1		1	1						5
4	12	16				1	1						1						3
5	14	18	1	1	1									1					4
6	16	20			1	1	1	1				1							5
7	10	13	1					1	1				1						4
8	10	13			1			1	1		1								4
9	6	8					1	1	1										3
10	12	16									1						1	1	3
	120	154	3	8	15	20	5	12	25	20	2	4	15	10			5	10	40
			46 (12)				62(18)				31 (8)				15(2)				

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.- ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ-III

ಸಮಯ:3ಗಂಟೆ 15ನಿ.

ವಿಷಯ: ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ(52)

ಗ.ಅಂಕಗಳು-100

ಸೂಚನೆಗಳು

1. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.
2. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.
3. ಎ. ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಭಾಗ-ಎ

I ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 10x1=10

1. ಭಾವರೂಪನ ಎಂದರೇನು?
2. ಆಸಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿರಿ.
3. ಯಾವ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನು ನಾಯಕ ಗ್ರಂಥಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ?
4. ವಿಸ್ತರಿಸಿರಿ UMR
5. ಸಂವಿಧಾನದ 45ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ.
6. ಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು?
7. ಸಂವಹನ ಎಂದರೇನು?
8. ಗಣಕಯಂತ್ರವನ್ನು ವಿದ್ಯೂನ್ಮಾನ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸಾಧನ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?
9. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಒಂದು ವಿಧವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.
10. ತಾಲೀಕರಣದ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಭಾಗ-ಬಿ

II. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ 10ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 10x2=20

11. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ ಬರೆಯಿರಿ.
12. ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ.
13. ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಶಬ್ದೋತ್ಪತ್ತಿ ತಿಳಿಸಿರಿ.
14. ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ತಿಳಿಸಿರಿ.
15. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬರೆಯಿರಿ.
16. ದರ್ಜಾಮಾಪನ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ಬರೆಯಿರಿ.
17. ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಏನು?
18. ಸಂಘಟನೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
19. ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯ 2 ಮೂಲಾಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
20. ತರಗತಿ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಡೆ.ಕೈಪರ ಮತ್ತು ಲೀ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯಿರಿ.
21. ಎರಡು ಆಗಮನಾಂಗ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.
22. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಭಾಗ-ಸಿ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ 8 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 8x5=40

23. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
24. ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಎಂದರೇನು? ವಿಧಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.
25. ಅಸಮಾಯೋಜನೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಿ.

26. ಸಂಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
27. ಪ್ರಮುಖ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.
28. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಐದು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
29. ಸಂವಹನದ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.
30. ಸಂವಹನದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.
31. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ವಿಧಗಳಾವುವು? ಎರಡನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
32. ಜಾಲತಾಣಗಳೆಂದರೇನು? ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.
33. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
34. ವರ್ಗಾಂತರ ಗಾತ್ರ 5 ಇರುವಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಂದ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
20 22 24 25 28 30 35 21 27 31 35 40 42 38 40 15 17 18 20
41 40 N=21.

ವಿಭಾಗ-ಡಿ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ 2ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 2x10=20

35. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.
36. ಪಲಾಯನ ಶಿಕ್ಷಣ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.
37. ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಬದಗಿಸುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
38. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

ವಿಭಾಗ-ಇ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ 1 ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ವಿವರಿಸಿರಿ. 1x10=10

39. ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ನಿಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
40. ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ, ಮಧ್ಯಾಂಕ ಮತ್ತು ಬಹುಲಕ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ಆವೃತ್ತಸಂಖ್ಯೆ
45-49	2
40-44	3
35-39	6
30-34	4
25-29	3
20-24	2
N = 20	

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.- ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು -III

ಸಮಯ:3ಗಂಟೆ 15ನಿ.

ವಿಷಯ: ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ(52)

ಗ.ಅಂಕಗಳು-100

ವಿಭಾಗ-ಎ

I ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 10x1=10

1. ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದಿಂದ ಪಡೆದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಭಾವರೂಪಣ.
2. 1. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಪಾಲಕರಿಗೆ, ಸಮಾಲೋಚಕರಿಗೆ ಅವಶ್ಯ
2. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯ.
3. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರತೆ ತರಲು ಅಗತ್ಯ.
4. ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ರಚನೆ, ವೃತ್ತಿ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಬೇಲಕು
(ಯಾವುದಾದರೊಂದು /ಇತರೆ ಸರಿಯಾದ 1 ಉತ್ತರ)
3. ಪಿಟ್ಯೂಟರಿ Pituetary) ಗ್ರಂಥಿ
4. UMR- Untrainable Mentally Retarded ಆಶ್ರಿತ್ ಅಥವಾ ತರಬೇತಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆ ಉಳ್ಳವರು
5. "ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಒಳಗೆ 6-14 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವುದು."
6. "ಯೋಜನೆಯು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ" ಕೊಂಟ್ಜಿ ಮತ್ತು ದಾನೆಲ್ (ಅಥವಾ ಇತರೆ)
7. " ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿಯ ವಿನಿಮಯ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದೇ ಸಂವಹನ" ಥಿಯೋ ಹಾಯಮನ್ (ಇತರೆ)
8. ಇದು ಆಗಮನಾಂಗ ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಪಡಿಸಿ ನಿರ್ಗಮನಾಂಗದ ಮೂಲಕ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಕರೆಯುವರು.
9. ಮೂಲಭೂತ, ಅನ್ವಯಿಕ, ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ (ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು)
10. *ಕ್ಷಿಪ್ಯವಾದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು * ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದು * ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು * ನಕ್ಷರಚನೆ (1ಕ್ಕೆ ಅಂಕ)

ವಿಭಾಗ-ಬಿ

II. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ 10ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 2-3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 10x2=20

11. "ಖಚಿತವಾದ ಮತ್ತು ಊಹೆಗೆ ನಿಲುಕುವಂತಹ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ" ಮಿಲಿಯ ಜೇಮ್ಸ್ (ಅಥವಾ ಇತರೆ)
* ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ * ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ನರವ್ಯೂಹ * ಪ್ರೇರಕಗಳು * ಪೂರ್ವಾನುಭವಗಳು
* ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು 1ಅಂಕ + ನಿರ್ಧಾರಕ 1ಅಂಕ
12. ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸುವ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದೇ ಚಿಂತನೆ.- ಮೂಸೀನ.
13. ಸೃಜನ ಶೀಲತೆ ಆಂಗ್ಲ ಪದ CREATIVITY ಗೆ ಸಮ. ಈ ಪದ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ CREARE ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. (1 ಅಂಕ) CREARE ಇದರ ಅರ್ಥ ಸೃಷ್ಟಿಸು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. (1 ಅಂಕ)
14. ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯು 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ' ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. "ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ, ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ" - ಜಾನ್ ಮೇಯರ ಮತ್ತು ಪೀಟರ್ ಸಾಲೋವೈ.

15. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವಾಗಿದೆ.

“ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ ಪರಿಸರದೊಡನೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಮನೋದೈಹಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಚಲನಶೀಲ ಸಂಘಟನೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ”. – ಜಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಆಲ್‌ಪೋರ್ಟ್

ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯೆ (1 + 1)

16. ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಗುಣಗಳು ಇಚ್ಛತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಬಳಸುವ ತಂತ್ರ ದಜಾಮಾಪನ ಉಪಯೋಗಗಳು: ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಗುಣಗಳ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಕರ ದಕ್ಷತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನ, ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಮೌಲ್ಯ ನಿಷ್ಕರ್ಷಣ (ಅರ್ಥ 1 ಅಂಕ + ಉಪಯೋಗ 1ಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ)

17. ಸಾರ್ವಜನಿಕ/ ಸರಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡತನ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು.

“ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಒಡತನದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ, ಬ್ಯಾಂಕ್, ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರ ಒಡತನಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ಖಾಸಗೀಕರಣ” ಎನ್ನುವರು.

18. *ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ * ಸಹಕಾರ ಖಚಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, * ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ * ನಿಯಂತ್ರಣ ಸುಲಭಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ (ಅಥವಾ ಇತರೆ ಸರಿಯಾದ 2 ಅಂಕಗಳು)

19. 1)ಗ್ರಾಹಕನ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವುದು 2) ನಿರಂತರ ಸುಧಾರಣೆ

3) ಸಾಮೂಹಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ 4)ತರಬೇತಿ (ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ 2 ಸರಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ 2 ಅಂಕಗಳು)

20. ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕನು, ಉತ್ತಮ ಸಂವಹನಾಕಾರನೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಭೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸಂವಹನಾಕಾರರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. – ಡೆಕ್ಕಪರ ಮತ್ತು ಲಿಡಬ್ಲ್ಯೂಕೊಚ್ಚಿನ್

21. ಕಿಲಿಮಣಿ, ಮೌಸ, ಜಾಯ್‌ಸೈಕೆ, ಲೈಟ್ ಪೆನ್, ಕ್ವಿಪ್ರವಿಕ್ಷಕ, ಆಪ್ಲಿಕಲ್ ಮಾರ್ಕ ಗುರುತಿಸುವ ಸಾಧನ, ಪಿಟ್‌ಕ್ಯಾಮರ ಇತರೆ (2 ಸರಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ 2 ಅಂಕ)

22. ಮೂಲಭೂತ ಸಂಶೋಧನೆ, ಅನ್ವಯಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ, ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ.

ವಿಭಾಗ-ಸಿ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ 8 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 8x5=40

23. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಹಂತಗಳು : (Stages of creative thinking)

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತಕನೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಎಲ್ಲ ಚಿಂತಕರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಹಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

1. ಸಿದ್ಧತಾ ಹಂತ (Preparation) ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಮೊದಲಹಂತ ಇದಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತಾಹಂತ ಎನ್ನುವರು. ಇದು ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಅಥವಾ ಸೃಜನಶೀಲ ಸೃಷ್ಟಿಗಳು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಿರಂತರ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಫಲವಾಗಿವೆ.

2. ಸುಪ್ತತೆಯ ಹಂತ (Incubation) :ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೈಬಿಟ್ಟು ವಿರಮಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಸುಪ್ತ ಮನಸ್ಸು ಜಾಗೃತಗೊಂಡು ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವುದೇ ಸುಪ್ತತೆಯ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರಗಳು ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಂಡು ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ.

3. ಅಂತಃಸ್ಫುರಣೆಯ ಹಂತ (Illumination) ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಳವಾಗಿ, ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ತಟ್ಟನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ‘ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಹಂತ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ: ಅರ್ಕಿಮಿಡಿಸ್‌ನಿಗೆ ಸ್ನಾನಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಯುರೇಕಾ! ಯುರೇಕಾ! ಎಂದು ಹೊರಬಂದದ್ದು.

4. ಪರಿಶೀಲನಾ ಹಂತ (Verification) ಇದು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಕೊನೆಯ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಪರಿಹಾರವು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ದೋಷಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪರಿಹಾರಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ, ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಖರಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

24. ಒಂದು ಸೀಮಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆ ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ.

ವಿಧಗಳು: 1.ಇಂದ್ರಿಯ ಸಂಬಂಧಿ, 2.ಯಂತ್ರವಿದ್ಯಾ, 3.ಕಲಾತ್ಮಕ ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು 4.ಶಾಲಾ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಇವುಗಳ ವಿವರಣೆ (1 + 4 =5)

25. ಅಸಮಾಯೋಜನೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು

- * ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆ
- * ಪೂರಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ವಾತಾವರಣ ಒದಗಿಸಿ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು
- * ಪ್ರೀತಿ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುವುದು
- * ಶುದ್ಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ಒದಗಿಸುವುದು
- * ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮುಂತಾದವು

26.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾರ್ಗ	ಸಂಯೋಜನಾ ಮಾರ್ಗ
* ಕೆಲವರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ	* ಸರ್ವರಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ
* ಜಡತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ	* ನಮ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ
* ಸಾಮೂಹಿಕ ಬೋಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ	* ವಯಕ್ತಿಕರಿಸಿದ ಬೋಧನೆ ಇದೆ
* ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆ	* ಸಂಯೋಜಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆ
* ಬೋಧನೆಗೆ ಮಹತ್ವ * ವಿಷಯ ಕೇಂದ್ರಿತ	* ಕಲಿಕೆಗೆ ಮಹತ್ವ * ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ
* ನೈದಾನಿಕ/ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದ	* ಸಮಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ
* ಹೊರಗಿಡುವದರಿಂದ ಸೀಮಿತ ಅವಕಾಶ	* ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ

27. ಪ್ರಮುಖ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

* ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು * ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು * ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳು * ಆರ್ಥಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು
ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಹಕ್ಕುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ. (30 ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ 5)

1. ಎಲ್ಲ ಮಾನವರು ಜನ್ಮತಃ ಸ್ವತಂತ್ರರು ಮತ್ತು ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಾನರು. ಅವರು ವಿವೇಚನೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಪರಸ್ಪರ ಸಹೋದರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು.
2. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜನಾಂಗ, ವರ್ಣ, ಲಿಂಗ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ರಾಜಕೀಯ ಇತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲ, ಆಸ್ತಿ, ಜನನ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಭೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಘೋಷಣೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು.
3. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಭದ್ರತೆಯ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.
4. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಿಲ್ಲ. ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಮತ್ತು ಗುಲಾಮ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.
5. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ, ಕ್ರೌರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಮಾನವೀಯ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವಂತಿಲ್ಲ.

28. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: 1) ನಮ್ಯತೆ 2) ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆ 3) ದಕ್ಷತೆ 4) ನಾಯಕತ್ವ 5) ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿ 6) ರಚನಾತ್ಮಕತೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆ 7) ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಲೆ 8) ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಯನ 9) ವಿಶೇಷ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ 10) ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ (ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 5ಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ 5 ಅಂಕ)

29.

1. ಆಲಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ : Listening skill

ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ, ಸಮಾಧಾನಚಿತ್ತದಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕೌಶಲ್ಯವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯು ಪೂರ್ಣ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಆಂಗಿಕ ಭಾಷೆ : Body language

ದೇಹದ ಹಾವಭಾವಗಳು ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ದೇಹದ ಹಾವಭಾವಗಳು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಭಾಷೆ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ.

3. ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ : Questioning skill

ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಒಂದು ಕಲೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವವರು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಸಂಬಂಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಂವಹನದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತವೆ.

4. ದೃಢತೆ : Assertiveness:

ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕ ಮರುಸೂಚನೆ ನೀಡುವಂತಹ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಈ ಕೌಶಲ್ಯವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಅಳುಕು, ಅಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲದೇ ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಸಂವಹನ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

5. ಧ್ವನಿ : Voice

ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಧ್ವನಿಯು ಸುಮಧುರವಾಗಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಸಂವಹನದ ಯಶಸ್ಸು ಬಹುತೇಕ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಧ್ವನಿಯು ಏರಿಳಿತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಕರ್ಕಶ, ಗಡುಸಾದ ಮತ್ತು ಒರಟಾದ ಧ್ವನಿಯು ಮಾಹಿತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನಿಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅವನು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

6. ನಿರೂಪಣೆ : Presentation

ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ, ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ ಗೊಂದಲಗಳಿಲ್ಲದೆ ವಿಷಯ ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಸಂವಹನದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಷಯ ವಿವರಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು, ವಿವರಣೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವು ನೀಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವಾಗಿದೆ.

7. ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ : Feed back

ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು (ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು) ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು. ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಹಕನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರೇಷಕನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

8. ಜಾಲ : Networking

ಸಂವಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಜಾಲಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಔಪಚಾರಿಕ ಜಾಲ ಇನ್ನೊಂದು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಜಾಲ. ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಸಂವಹನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಂವಹನವೇ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಂವಹನವು ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡವರನ್ನು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ

ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಂವಹನವು ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಪರಸ್ಪರರು ಕೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಂವಹನವು ಯಶಸ್ವಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

30. ಸಂವಹನದ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- * ಸಂವಹನವು ಮಾನವನ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ
- * ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕ
- * ಮಾಹಿತಿ ರವಾನಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ದ್ವಿಮುಖ ಪ್ರಕೃತಿಯೇಯಾಗಿದೆ
- * ಜನನದಿಂದ ಮರಣದವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
- * ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪೂರ್ಣವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ
- * ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು, ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ
- * ಭಾವನೆ, ಮಾಹಿತಿ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕೃತಿಯೇಯಾಗಿದೆ.
- *ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದೆ
- * ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.
- * ಮಾನವ ಸಂಬಂಧ ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ
- * ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕೃತಿಯೆ.

31. ಗಣಕಯಂತ್ರದ ವಿಧಗಳು:

- 1) ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
- 2) ಮೇನ್ ಫ್ರಮ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
- 3) ಮಿನಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು
- 4) ಮೈಕ್ರೋಕಂಪ್ಯೂಟರ್ (1 ಅಂಕ) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 2ರ ವಿವರಣೆ 2 + 2 ಅಂಕ: (1+2+2=5)

32. ಒಂದೇ ಡೂಮೈನ್‌ನ ಹೆಸರಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವೆಬ್ ಪೇಜ್‌ಗಳ ಗುಂಪಿನ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಜಾಲತಾಣ” ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳೆಂದರೆ

www.sciencemonster.com –ಸೌರ ಮಂಡಲದ ಮಾಹಿತಿ

www.coolmath.Com - ಗಣಿತದ ಮಾಹಿತಿ

www.nationalgeographic.com –ಪ್ರಾಣಿ, ಸಸ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ

www.webschooling.com – ಆನ್ ಲೈನ್ ಬೋಧನೆಯ ಮಾಹಿತಿ

www.history of india.com–ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

33. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮಹತ್ವ :

- * ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಜ್ಞಾನ ಕ್ಷಿತಿಜ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಸ್ವಂತಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳನೋಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ
- * ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
- * ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಡೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ
- * ನಿತ್ಯದ ಸ್ಥಳೀಯ, ತತ್ಕ್ಷಣದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ
- * ಕಾರ್ಯದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯ
- * ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ

34.

ವರ್ಗಾಂತರಗಳು	ತಾಳೆಗುರುತು	ಆವೃತ್ತಿಗಳು
15-19	III	3
20-24	III	5
25-29	III	3
30-34	II	2
35-39	III	3
40-44	III	5
N=21		

ವಿಭಾಗ-ಡಿ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ 2ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 2x10=20

35. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು: ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಎನ್ನುವರು.

1. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು: ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪರೀಕ್ಷಕ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಎನ್ನುವರು. 1905 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಬೀನೆಯವರು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ರಚಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಬೀನೆಯವರನ್ನು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳ ಪಿತಾಮಹ ಎನ್ನುವರು. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಶಾಬ್ದಿಕ, ಅಶಾಬ್ದಿಕ, ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು: ಒಬ್ಬ ಪರೀಕ್ಷಕ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಯ ಘಟಕಗಳಾದ ಅಕ್ಷರ, ಪದ, ವಾಕ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ ಹಾಗೂ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳೆನ್ನುವರು. ಉದಾ : 1) ಬೀನೇ-ಸೈಮನ್ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆ

*** ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು:** ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪರೀಕ್ಷಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸದೇ ಚಿತ್ರ, ಸಂಕೇತ, ಚಿಹ್ನೆ ಹಾಗೂ ನಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಎನ್ನುವರು, ಇವುಗಳು ಭಾಷೆ ಅರಿಯದ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ, ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆ ಅರಿಯದ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಅಳೆಯುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವು ಕೂಡಾ ಪೇಪರ್-ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರಗಳ ಸರಣಿ, ಚಿತ್ರಗಳ ವಿವರಣೆ, ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಉದಾ: 1) ರೇವನ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸಿವ್ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆ.

*** ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು:** ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪರೀಕ್ಷಕ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೈಚಳಕ ಅಳೆಯುವ ಮೂಲಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ/ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎನ್ನುವರು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಬಳಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಅರಿಯದವರ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ, ಮೂಗ, ಕಿವುಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ: 1) ಭಾಟಿಯಾರವರ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ.

2) ಡೆವಿಡ್‌ವೆಸ್ಟರ್ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು.

2. ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು: ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳು ಕೂಡಾ ಪೇಪರ್-ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಉಗಮ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾಯುದ್ಧಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

*** ಸಾಮೂಹಿಕ ಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು:** ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ, ಓದು ಬರಹ ಬಲ್ಲವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಅಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಬಳಕೆ ಇರುವುದು.

ಉದಾ: 1) ಆರ್ಮಿ ಆಲ್ಫಾ ಪರೀಕ್ಷೆ.

2) ಆರ್ಮಿ ಜನರಲ್ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು.

* ಸಾಮೂಹಿಕ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳು: ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇಲ್ಲವೆ ಭಾಷೆ ಅರಿಯದವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಅಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಬಳಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾ: 1) ಆರ್ಮಿ ಬೀಟಾ ಪರೀಕ್ಷೆ. 2) ಚಿಕ್ಕಾಗೋ ಅ-ಶಾಬ್ದಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು.

36. ಪಲಾಯನ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳು:

1) ದಮನ

2) ಅದುಮಿಡುವಿಕೆ

3) ಹಿಮ್ಮರಳುವಿಕೆ

4) ತರ್ಕಸಮ್ಮತವಾಗಿಸುವಿಕೆ

5) ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣ

6) ಹಗಲುಗನಸು ಕಾಣುವಿಕೆ (ಇವುಗಳ ವಿವರಣೆ-5 ಅಂಕ ಉದಾಹರಣೆ - 05 ಅಂಕ)

37. ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:

* ಕಣ್ಣಂಚುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿರುತ್ತವೆ

* ನೀರುತುಂಬಿದ ಕೆಂಪುಕಣ್ಣು

* ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಊದಿದ ಕಣ್ಣೆಮ್ಮೆಗಳು

* ಪದೇ ಪದೇ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜುವುದು

* ಅತಿಯಾಗಿ ರೆಪ್ಪೆ ಮಿಟುಕಿಸುವುದು

* ಕಣ್ಣಿನ ನಾಳಗಳು ಪ್ರತಿಬಂಧಿತವಾಗಿರುವುದು

* ತಲೆನೋವು *ಕಣ್ಣುಸೋಂಕು

* ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು

*ತಲೆಬಾಗಿರುವುದು ಅಥವಾ ಓರೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದು

*ಇತರರ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋಡದಿರುವುದು

* ಕೈ-ಕಣ್ಣುಗಳ ಸಮನ್ವಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು * ಇತರ ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯ ಕೇಳುವುದು

* ಕಣ್ಣುಗಳ ನಡುವೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು * ಬಣ್ಣಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಯಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವುದು

* ನಡೆಯುವಾಗ ಎಡವು, ಬೀಳುವುದು.

ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಒದಗಿಸುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳು :

* ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದು.

* ಚಾಪ್ಲಿನ್ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆ ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡಕ, ಸಂಪರ್ಕ ಮಸೂರ, ಚಿಕ್ಕದೂರದರ್ಶಕ ಮುಂತಾದವು.

* ಸಹಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ಹೊಂದಿರುವ ಕೀಳರಿಮೆ ಮತ್ತು ಅಭದ್ರತೆ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

* ದೃಕ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

* ದೃಷ್ಟಿದೋಷವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು.

* ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು.

* ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಲು ಮಸೂರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

* ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದಾದ ಬಹು ಇಂದ್ರಿಯಾ ಅನುಭವಗಳ ತಂತ್ರಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

– ಉಬ್ಬಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳುಳ್ಳ ಕೈಗಡಿಯಾರಗಳು, ಗಣಕ ಯಂತ್ರಗಳು, ಕಡಿಮೆ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕ ಉಪಕರಣಗಳು, ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಮಸೂರಗಳು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಧನಗಳು ಮುಂತಾದ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆ.

– ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಂಚಲನ ಕೌಶಲಗಳು.

– ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲಗಳು.

– ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಕೌಶಲಗಳು

– ಇಂದ್ರಿಯ ತರಬೇತಿ.

38. ಸಂಸ್ಥೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳು: ಇಂದಿನ ಸ್ಪರ್ಧಾಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸುಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ತಾನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿ, ಇತರರನ್ನು ಬದುಕಲು ಬಿಡಬೇಕಾದರೆ ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ. 1997 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಹತ್ತು ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕರೆ ನೀಡಿದೆ.

1. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ Critical thinking
2. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ Creative thinking
3. ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ Decision making
4. ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ Problem Solving
5. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ Effective communication
6. ಅಂತರವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧ Interpersonal relationship
7. ಒತ್ತಡಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ Coping with stress
8. ಭಾವನೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ Coping with emotions
9. ಸ್ವಯಂ ಅರಿವು Self-awareness
10. ಅನುಭೂತಿ Empathy (ಇವುಗಳ ವಿವರಣೆ- ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ)

ವಿಭಾಗ-ಇ

V) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 1ಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. $1 * 10 = 10$

39. ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ನಿಯೋಗಗಳು

- 1) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೌಲೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯತಾ ಪರಿಷತ್ತು (NAAC)
- 2) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತು (NCTE)
- 3) ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತು (AICTE)
- 4) ಭಾರತದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತು (MCI) (ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 2ರ ವಿವರಣೆ 5+5 ಅಂಕ)

40.

CI	f	x	fx	c.f
45-49	2	47	94	20
40-44	3	42	126	18
35-39	6 f	37	222	15
30-34	4	32	128	9 cf
25-29	3	27	81	5
20-24	2	22	44	2
	N=20		$\sum fx = 695$	

$$1. ಸರಾಸರಿ (M) = \frac{\sum fx}{N} = \frac{695}{20} = 34.75$$

2. ಮಧ್ಯಾಂಕ

$$\text{ಮಧ್ಯಾಂಕವಿರುವ ವರ್ಗಾಂತರ} = \frac{N}{2} = \frac{20}{2} = 10$$

35-39 ಮಧ್ಯಾಂಕವಿರುವ ವರ್ಗಾಂತರ

$$\begin{aligned} \text{ಮಧ್ಯಾಂಕ} &= L + \left(\frac{N/2 - cf}{f_m} \right) x_i \\ &= 34.5 + \left(\frac{20/2 - 9}{6} \right) x_5 \\ &= 34.5 + \left(\frac{10 - 9}{6} \right) x_5 \\ &= 34.5 + \frac{1}{6} \times 5 \\ &= 34.5 + 0.83 \\ &= 35.33 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3. ಬಹುಲಕ &= 3(\text{ಮಧ್ಯಾಂಕ}) - 2(\text{ಸರಾಸರಿ}) \\ &= 3(35.33) - 2(34.75) \\ &= 105.99 - 69.50 \\ &= 36.49 \end{aligned}$$